IOANNIS LVCII

Inſcriptiones Dalmaticæ.

Notæ ad Memoriale Pauli de Paulo.

Notæ ad Palladium Fuſcum.

Addenda, vel corrigenda in Opere de Regno Dalmatiæ, & Croatiæ.

Variæ Lectiones Chronici Vngarici manuſcripti cum editis.

VENETIIS, M.DC.LXXIII.

Typis Stephani Curtij.

SVPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIO.

Digitized by Google

INSCRIPTIONES DALMATICÆ.

Ioannes Lucius Lectori.

IN opere De Regno Dalmatiæ, & Croatiæ aliquas inſcriptiones Romanas interſerui, reliquas autem in fine operis me poſiturum promiſi libro primo capite quinto, quæ ex feſtinata editione ommiſsæ fuerunt, has nunc exhibeo tali ordine.

Primo. Gruterianas omnes, quæ quocunque modo ad Dalmatiam pertinent, exſcripſi, quæque corrigendæ, vel ſupplendæ erant ſignificaui.

Secundo. Salonitanas, quæ in manuſcripto codice Vaticanæ Bibliothecæ num. 5249 reperiuntur, à Marco Marulo Patritio Spalatenſi collectæ, vel ex ipſis lapidibus, aut tabulis ab ipſomet exſcriptæ fuerunt.

Tertio. eas, quæ extant in ſchedis antiquis, quæ apud me ſunt, & olim Salonis repertæ fuerunt.

Quarto. quæ in manuſcripto itidem antiquo D.Valerij Ponte Archidiaconi Iadren.

Quinto. quæ in collectaneis quondam D.Simeonis Gliubauaz I. V. D. Patritij Iadren: & antiquitatum Dalmaticarum indagatoris diligentiſſimi.

Sexto. Item quæ in collectaneis D.D Franciſci Diphnici I.V.D & Caroli Verancij Patritiorum Sibenicen.

Septimo. quæ à me exſcriptæ fuerunt ex ipſis lapidibus, vel tabulis.

Octauo. quas à diuerſis alijs accepi.

Occaſionem Gruterianas Inſcriptiones in dubium reuocandi dedit Laurentius Pignorius vir ſummus, quo cum, mihi ſtudiorum cauſa Patauij commoranti, non vulgaris interceſſit amicitia, qui inſignem inſcriptionem olim

Salonis repertam, & Patauium tranſlatam, ſed mutilam, & à Rhamnuſio ſuppletam, ac in pariete fornicis prope pontem Sancti Benedicti publicè expoſitam in opere titulo Symbolicarum Epiſtolarum impreſſo, Epiſtola xxx ſignificat quantis mendis ſcateat apud Gruterum, alioſque auctores; ipſamque, prout nunc cernitur, diuerſis caracteribus, vetere à noua diſtincta, exhibet, cumque hanc eandem inter alias Salonitanas inſcriptiones ſupradicti Codicis Vaticani à Marco Marulo collectas exiſtentem, eoſdem errores cum Rhamnuſiano ſupplemento habere deprehenderim, extentque apud me ſchedæ aliquot inſcriptionum Salonitanarum; inter quas hæc quoque reperitur, quam ex eodem lapide adhuc integro ante Maruli tempora, & antequam ex Salonarum ruderibus in Italiam tranſportaretur exſcriptam ex eo cognoui, quia & erroribus Rhamnuſiani ſupplementi à Pignorio correctis, caret, ſculptoriſque errorem IHFRA pro INFRA habeat, & in fine lineæ quintæ verba LEGIB. & nonæ REGIONI. mutila, integra habeat: quamquam cum antiquo lapide Pignorij in omnibus non conueniat. Ideo omnes tres ſimul expoſui, ſcilicet Gruterianam pagina 23 num. 12, Pignorij, & mearum ſchedarum, vt earumdem collatio fieri poſſit.

Apud eundem Gruterum pag: 573 num 1, quæ Aquileiæ reperta aſſeritur, Salonis reperta fuit, & in margine correcta, & ſuppleta eſt ex ipſis tabulis æneis, quæ olim in Muſeo Antonij Verancij Patricij Sibenicen: & Archiepiſcopi Strigonien:, deinde Fauſti Epiſcopi Chanadien. eiuſdem ex fratre nepotis, nunc autem in Bibliotheca Eminentiſſimi Cardinalis Franciſci Barberini reperitur.

Inſcriptio vero pag: 570 num. 5. itidem correcta eſt in margine, & ſuppleta ex ſchedis meis, quæ cum Marci Maruli num. 13 in omnibus conuenit, quamque ipſe Marulus ex tabulis æneis exſcripſiſſe teſtatur; quæ nuper Florentiam tranſlatæ fuerunt, & in Muſæo Eminentiſſimi Leopoldi Cardinalis Medicei reperiuntur.

Inſcriptiones autem pag: 84. num. 6, 7, 8, quas Gruterus vno lapide exiſtere ſcribit: ſunt tres diſtincti lapides, vno tamen in pariete inſerti, diſparis inter ſe magnitudinis, mediuſque maior cæteris ambobus eſt; in cuius margine inferiori ſculptum eſt nomen Rectoris Veneti, qui lapidem ibi reponere fecit.

Inſcriptio autem diuerſa magnitudine literarum hoc modo ſe habet.

IMP· CÆSAR· DIVI· F· AVG·
PARENS COLONIAE MVRVM
ET TVRRIS DEDIT
T. IVLIVS. OPTATVS. TVRRIS. VETVSTATE
CONSVMPTAS. INPENSA. SVA. RESTITVIT
VRBE.HAC.PREFECTVS.SANVTA.EX. PROLE MARINVS
ME. STRVXIT. TANDEM. VENETO. DOMINANE SENATV.

In-

Inſcriptio vero pag:1060 num.8, inter ſpurias reponi debet cum D. Valerius Ponte Archidiac. Iadren: animaduerterit eam non eſse Valerij, ſed Valareſſi, qui fuit Archiepiſcopus Iadren. an: Dñi 1450, extetque ſupra portam Palatij Archiepiſcopalis.

M. VALARESSVS. S. HIADERTINÆ
ECC.PONT.HAS.AEDES.RESTAVRARE
ET. ORNARE. CVRAVIT

ex tabulis æneis apud Eminentiſſimum Cardinalem Franciſcum Barberinum

Tabula I

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVG. PONT
MAX. TR. POT. II. IMP. VI. P. P. COS. III. DESIG.
IIII. VETERANIS. QVI. MILITAVERVNT. IN.
CLASSE. RAVENNATE. SVB. SEX. LVCILIO. BASSO.
QVI. SENA. ET. VICENA. STIPENDIA. AVT. PLVRA.
MERVERVN. ET. SVNT. DEDVCTI. IN. PANNO.
NIAM. QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA.
SVNT. IPSIS. LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM.
CIVITATEM. DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM.

Tab: II

VXORIBVS. QVAS. TVNC. HABVISSENT. CVM.
EST. CIVITAS. IS. DATA. AVT. SI. QVI. CAELIBES.
ESSENT. CVM. IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT.
DVMTAXAT. SINGVLIS. SINGVLAS. NON. APRIL.
CAESARE. AVG. F. DOMITIANO. CN. PEDIO. CASTO. COS.
PLATORI. VENETI. F. CENTVRIONI. AMEZEIO.
DESCRIPTVM, ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
AENEA. QVAE. FIXA. EST. ROMAE. IN CAPITOLIO. AD.
ARAM. GENTIS. IVLIAE. DEFORAS. PODIO. SINISTERIORE
TAB. I. PAG. II. LOC. XXXXIIII

Poſt: Tab. I

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVG. PONT.
MAX. TR. POT. II. IMP. VI. P. P. COS. III. DESIG. IIII.
VETERANIS. QVI MILITAVERVNT. IN.
CLASSE. RAVENNATE. SVB. SEX. LVCILIO.
BASSO QVI. SENA. ET. VICENA. STIPENDIA,
AVT. PLVRA. MERVERVNT. ET. SVNT. DE.
DVCTI. IN. PANNONIAM. QVORVM. NO.
MINA. SVBSCRIPTA. SVNT. IPSIS. LIB.
ERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM.
DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM. VXORIBVS.
QVAS. TVNC. HABVISSENT. CVM. EST. CIVI.
TAS. IS. DATA. AVT. SI QVI. CAELIBES. ESSENT.

CVM. IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT. DVM.
TAXAT. SINGVLIS SINGVLAS. NON. APRIL.
CAESARE. AVG. F. DOMITIANO. CN. PEDIO. CASTO. COS.

PLATORI. VENETI. F. CENTVRIONI.
AMEZEIO.
DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
AENEA. QVAE. FIXA. EST. ROMAE. IN.
CAPITOLIO AD. ARAM. GENTIS. IVLIAE. DE.
FORAS. PODIO. SINISTERIORE. TAB. I.
PAG II. LOC. XXXXIIII

Poſt: Tab: II

T. IVLI RVFI	SALONIT. EQ. R.
P. VIBI. MAXIMI.	EPITAVR. EQ. R.
T. FANI. CELERIS.	IADESTIN. DEC.
C. MARCI. PROCVLI.	IADESTIN. DEC.
P. CAETENNI CLEM	ENTIS. SALON.
P. LVRI. MODERA	TI. RISINITAN
Q. POBLICI. CRES	CENTIS. IADEST

Gruterus pag: 23. n.12. Lex dedicationis aræ Ioui Opt:

LAELIO. CAESARE. IMP. P. COELIO.
VII IDVS

CN. DOMITIVS. VALENS. II. VIR. I. D. PRA
LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA

IVPPITER. OPTIME. MAXIME. QVANDOQVE. TIBI. HODIE.
OLLISQVE. REGIONIBVS. DABO. DEDICABOQ. QVAS. HIC. HODIE.
SI. QVIS. HIC. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVOD. MAGMENTVM. NEC. PRO
LEGES. HVIC. ARAE. EAEDEM. SVNTO. QVAE. ARAE. DIANAE. SVNT. IN. AV
SICVTI. DIXI. HANC. TIBI. ARAM. IVPPITER. OPT. MAX. DICO. DE
MEIS. DECVRIONIB. COLONIS. INCOLIS. COLONIAE. MARTIAE.

Stepb. Pigbius deſcripſit è ſchedis Marcelli Cervini Card: S. Crucis,

---

Laurentius Pignorius Symbolica

L. Helio Cæſare Imp P. Caelio et
VII. Idus
Cn. Domitius Valens II .vir I. D. pra
Legem dixit in ea verba quæ infra

Iuppiter optime maxime quandoque tibi ho
Ollisque regionibus dabo dedicaboque quas hic ho
Siquis hic hoſtia ſacrum faxit quod magmentum ne
Leges huic aræ eaedem ſunt o quae arae Dianaæ ſunt
Sicuti dixi hanc tibi aram Iuppiter optime Maxime
Meis decurionibus Colonis Incolis Coloniæ Martıaæ I

ex meis ſche

L. AELIO. CAESARE. II. P. COELIO.
VII. IDVS.

C. DOMITIVS. VALENS. II. VIR. I. D. PR
LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA.

IVPITER. OPTIME. MAXIME. QVANDOQVE. TIBI. HODIE. HANC.
VS. OLLISQVE. REGIONIBVS. DABO. DEDICABOQVE. QVAS. HIC. HODIE.
T. SI. QVIS. HIC. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVOD. MAGMEN. NEC. PRO
E. LEGES. HVIC. ARAE. EADEM. SVNTO. QVAE. ARAE. DIANAE. SVNT. IN.
BVS. SICVTI. DIXI. HANC. TIBI. ARAM. IVPITER. OPTIME. MAXIME. DI
VE. MEIS. DECVRIONIBVS. COLONIS. INCOLIS. COLONIAE. MARCIAE.

Digitized by Google

Max: ſacræ. Salonæ in Dalmatiâ poſtea Patauium, translata

P.F.BALBINO. VIBVLLIO. PIO. COSS.
OCTOBRES

EEVNTE. C. IVLIO. SEVERO. PONTIFIC.
QVAE. INFRA. SCRIPTA. SVNT.

HANC. ARAM. DABO. DEDICABOQVE. OLLIS. LEGIB.
PALAM. DIXERO. VT.INFIMVM.SOLVM. HVIVS. ARAE. EST.
TOLLAT. ITCIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. CAETERAE.
ENTINO.MONTE.DICTAE.HISCE. LEGIB. HISCE. REGIONIBVS.
DICOQVE. VTI. SIS. VOLENS.PROPITIVS. MIHI. COLLEGISQ.
IVLIAE. SALONAE.CONIVGIBVS.LIBERISQVE NOSTRIS.

qui poſtea Sum.Pont. xxi diebus fuit, ad marmor vero ipſum Manutius

---

rum Epiſtolarum Epiſtola XXX.

ALBINO. VIBVLLIO. PIO. CO
OCTOBRES
EEVNTE. C. IVLIO. SEVERO.PONTIF.
SCRIPTA. SVNT

DIE. HANC. ARAM. DABO. DEDICABOQVE. OLLIS. LEGIB.
DIE. PALAM. DIXERO. VTI. INFIMVM.SOLVM.HVIVS.ARAE. ES.
C.PROTOLLAT.ITCIRCO.TAMEN.PROBE.FACTVM.ESTO. CETER.
IN.AVENTINO.MONTE.DICATAE.HISCE.LEGIBVS. HISCE. REGIONI.
DICO.DEDICOQVE.VTI.SIS.VOLENS.PROPITIVS.MIHI. COLLEGISQ.
VLIAE. SALONAE. CONIVGIBVS. LIBERISQVE. NOSTRI,

dis antiquis

BALBINO. VIBVLLIO. PIO. COS.
OCTOBRES.

AEVNTE.C.IVLIO.SEVERO.PONTIF.
QVAE.INFRA.SCRIPTA.SVNT.

ARAM. DABO. DEDICABOQ. OLLIS. LEGIB.
PALAM. DIXERO. VT I. INFIMVM. SOLVM. HVIVS. ARAE. ES.
TOLLA T. ITCIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. CAETER.
AVENTINO. MONTE DICTE HISCE. LEGIBVS. HISCE. REGIONI.
CO DEDICOQVE. VTI. SIS. VOLENS. PROPITIVS. MIHI. COLLEGISQ.
IVLIAE. SALONAE. CONIVGIBVS. LIBERISQVE. NOSTRIS. *Gru-*

Grut: pag:573. n.1.

SALONIS * *Aquileia*

IMP.CAESAR.VESPASIANVS.AVG.PONT. MAX.
TR.LOT II. IMP.VI.P P.COS.III.DESIG IIII. VETERANIS
*NN QVI.MILITAVERVNT IN.CLASSE. RAVE *NATE. SVB
SEX LVCILIO BASSO.QVI.SENA ET.VICENA. STIPENDIA
AVT PLVRA.MERVERVNT.ET.SVNT.DEDVCTI.IN.PANNO
NIAM.QVORVM.NOMINA.SVBSCRIPTA SVNT. IPSIS. LI.
BERIS.POSTERISQVE.EORVM CIVITATEM.DEDIT. ET.
CONVBIVM.CVM VXORIBVS.QVAS.TVNC. HABVISSENT.
CVM.EST.CIVITAS.IS.DATA.AVT.SI.QVI.CAELIBES.ESSENT.
CVM.IIS QVAS.POSTEA.DVXISSENT DVMTAXAT.SINGV.
LIS.SINGVLAS.NON.APRIL.CAESARE.AVG.F.DOMITI.
*PL ANO.CN.PEDIO.CASTO.COS. * ILATORI.VENETI F CENTV.
* MEZ RIONI. AM *AEZEIO.DESCRIPTVM.ET. RECOGNITVM.
EX TABVLA.AENEA.QVE.FIXA EST.ROMAE IN.CAPI.
TOLIO.AD.ARAM.GENTIS IVLIAE.DE.FORAS.PODIO. SI.
I* NISTERIORE. TAB. *I.PAG II.LOC. XXXX IIII

	T. IVLI RVFI	SALONIT. EQ. R.	
* MAXIMI	P.VIBI. *MIMI	EPITAVR EQ.R	
*IA	T.FANI CELERIS	*LADESTINI *DIC.	* DEC
*IA	C.MARCI PROCVLI	*LADESTIN.* DIC.	* DEC
	P.CAETENNI. CLEM	ENTIS. SALON	
	P.LVRI. MODERA.	TI. RISINITAM*	* TAN
*RES	Q.POBLICI CR*IS	CENTIS *LADEST	* IAD

A Fulnio Lipſius

Grut: pag. 574 n. 5

Salonæ duæ tabulæ aneæ longæ VII

IMP. CAESAR. DIVI. VESPASIANI F. DOMITIA.
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX MAXI.
MVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII. COS. XVI.
CENSOR. PERPETVVS. P. P.
PEDITIBVS. ET. EQVITIBVS. QVI. MILITANT. IN COHO.
RTE. III. ALPINORVM. ET. IN. VIII. VOLVNTARIORVM.
CIVIVM. ROMANORVM. QVI. PEREGRINAE. COND'CIO.
NIS. PROBATI. ERANT. ET SVNT. IN DELMATIA. SVB. Q. PO* N. *M
PONIO RVFO. QVI. QVINA. ET. VICENA. STIPENDIA
AVT PLVRA. MERVERVNT. ITEM DIMISSO HO.
NESTA MISSIONE. EMERITIS STIPENDIIS.
QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA SVNT. IPSIS.
LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM

II tabula

DEDIT. ET. CON*NVBIVM. CVM. VXORIBVS *CONVB
QVAS. TVNC HABVISSENT CVM EST. CIVI.
TAS. IIS. DATA. AVT SI QVI. CAELIBES. ESSENT. CVM.
IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT.
SINGVLI. SI. *GVLAS. * AD. III. IDVS. IVLIAS. *SING. A.D.
M. LOLLIO. PAVLINO. VALERIO ASIATICO. SATVRNINO.
C. ANTIO. IVLIO QVADRATO. COS.
COHORT. III. ALPINORVM. CVI. PRAE. * IST, ST * PRAEST
C. VIBIVS. MAXIMVS.
PEDITI
V *ENETO DITI. *E. DAVERS *VEN *F
ET. MADENAE. P *IARENTIS FILIAE. VXORI. EIVS DERMVST. * PLA.
ET. * Q. GAIO. F. EIVS. ET. GA
DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
AENEA QVAE. FIXA. EST ROMAE IN. MVRO.
POST. TEMPLVM. DIVI. AVG. AD MINERVAM.

in poſtica II tabulæ

A. VOLVMNI	EXPECTATI
Q. ORFI	CVPITI
CN. EGNATI	VITALIS
SEX. MANLI	CINNAMI
L. PVLLI	SPERATI
P. ATINI	AMERIMNI
L. PVLLI	VERD *ECVNI

à Fuluio Lipſius * VERECVNDI

ex ſchedis meis antiquis

Tab. I

IMP.CAESAR.DIVI. VESPASIANI. F. DOMITIA:
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX. MAXI.
MVS. TRIBVNIC. POTEST. XII. IMP. XXII. COS.XVI.
CENSOR. PERPETVVS. P.P.
PEDITIBVS.ET.EQVITIBVS.QVI.MILITANT. IN. COHOR.
TE. III. ALPINORVM.ET.IN. VIII. VOLVNTARIORVM.
CIVIVM.ROMANORVM.QVI.PEREGRINAE. CONDICIO.
NIS.PROBATI.ERANT.ET.SVNT.IN.DELMATIA.SVB.Q. POM.
PONIO.RVFO.QVI.QVINA.ET. VICENA. STIPENDIA
AVT.PLVRA.MERVERVNT. ITEM. DIMISSO. HO.
NESTA. MISSIONE. EMERITIS. STIPENDIIS.
QVORVM.NOMINA.SVBSCRIPTA.SVNT.IPSIS.
LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM.

Tab: II

DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM. VXORIBVS.
QVAS.TVNC.HABVISSENT.CVM.EST.CIVI.
TAS IIS.DATA.AVT.SI.QVI.CAELIBES.ESSENT. CVM.
I IS.QVAS.POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT.
SINGVLI. SINGVLAS. A.D.III. IDVS IVLIAS.
M.LOLLIO.PAVLINO.VALERIO. ASIATICO.SATVRNINO
C.ANTIO. IVLIO. QVADRATO. COS.
COHORT III. ALPINORVM. CVI. PRAEST.
C. VIBIVS. MAXIMVS.
PEDITI
VENETO. DITI. F. DAVERS.
ET.MADENAE.PLARENTIS.FILIAE.VXORI. EIVS.DERMVST.
ET. GAIO. F. EIVS
DESCRIPTVM.ET.RECOGNITVM EX.TABVLA.
AENEA.QVAE. FIXA. EST, ROMAE.

poſt

Poſt: Tab. I

IMP.CÆSAR.DIVI.VESPASIANI.F DOMITIA
NVS.AVGVSTVS.GERMANICVS. PONTIFEX. MA.
XIMVS.TRIBVNIC.POTESTAT.XII. IMP.XXII.
COS. XVI CENSOR.PERPETVVS. P. P.
PEDITIBVS.ET.EQVITIBVS.QVI MILITANTINCO
HORTE. III ALPINORVM.ET. IN.VIII.VOLVN.
TARIORVM CIVIVM.ROMANORVM.QVI
PEREGRINAE.CONDICIONIS PROBATI.ERANT.
ET SVNT.IN.DELMATIA.SVB. Q. POMPONIO.
RVFO.QVI.QVINA ET. VICENA.STIPENDIA.
AVT.PLVRA MERVERVNT.ITEM. DIMISSO.
HONESTA. MISSIONE. EMERITIS. STIPEN.
DIIS. QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA.
SVNT.IPSIS. LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM
CIVITATEM.DEDIT.ET.CONVBIVM. CVM.

VXORIBVS. QVAS. TVNC. HABVISSENT
CVM.EST.CIVITAS,IIS.DATA AVT.SI. QVI.CÆLI.
BES.ESSENT.CVM.IIS.QVAS. POSTEA. DVXIS.
SENT.DVMTAXAT SINGVLI. SINGVLAS.
A.D. III. IDVS IVLIAS.
M LOLLIO. PAVLINO. VALERIO. ASIATICO. SATVRNIN
C.ANTIO. IVLIO. QVADRATO. COS.
COHORT. III. ALPINORVM.CVI. PRAEST.
C.VIBIVS. MAXIMVS.
PEDITI
VENETO. DITI. F. DAVERS.
ET.MADENAE.PLARENTIS.FILIAE.VXORI. EIVS DERMVST
ET. GAIO. F. EIVS.
DESCRIPTVM.ET.RECOGNITVM EX.TABVLA.
AENEA.QVAE.FIXA.ET.ROMAE. IN.MVRO.
POST. TEMPLVM. DIVI. AVG. AD.MINERVAM.

Poſt. Tab. II

A. VOLVMNI EXPECTATI
Q. ORFI CVPITI
CN. EGNATI VITALIS
SEX. MANLI CINNAMI
L. PVLLI SPERATI.
P. ATINI AMERIMNI
L. PVLLI VERECVNDI

Gins.

Grut.pag.24 n.12. Iadera in Dalmatia in templo Diui Donati.

AVGV STÆ

IVNONI AVGVSTÆ
APVLEIA. M. FIL
QVINTA SVO. ET
L.TVLPILIO BRO*CHI
NOMINE

ex Petro Martyre.

cor. & add. ex colleſtaneis Doctoris Simeonis Gliubauac.

.BROCCHI
LICINIANI. FILII. NOMINE.
TEST. PON. IVS.

---

pag.80 Iaderæ in Dalmatia ſubſcriptum ſtatuæ Mineruæ iuxta D. Dominici

C. EGNATIVS.
· SECO*NDVS.
*H. ARA.
MINERVÆ
LIBES.
....

ex Apiano

SECVNDVS
ARA.
MINERVA

---

pag:84 n.6 Iaderæ in Dalmatia ad portam Epiſcopi Nonæ vno lapide tres extant inſcript: ex Kuibbianis Gruterus

6

Q ASISIENO. Q F.
TRO. AGRIPPÆ
AED. II. VIRO.
PONTIFICI.
EX. AERE. CONLATO
DECVRIONIS. LEP*IEFS.
. . . . .

7

IMP. CAESAR. D. F. AVG.
PARENS. COLONIAE MVRVM.
ET TVRRIS. DEDIT.
T.IVLIVS.OPTATVS.TVRRIS.VETVSTATE
CONSVMPTAS.IMPENSA.SVA.RESTITVIT.

8

ISIDI SERAPIDI LIBER
LIBERAE.VOTO.
SVSCEPTO.PRO. SALVTE
SCAPVLAE.FILI SVI.
P.QVINCTIVS. PARIS
S. L.M.

E * PIEPS.

pag:90.n.11 Lugduni fragmentum

PRO. SALVTE. DOM.
N.IMP.L.SEPT. SEVERI.
AVG.TOTIVSQVE. DOMVS
EIVS. AVFANIS. MAT.
RONIS.ET. MATRIBVS.
PANNONIORVM. ET.
DALMATIARVM....
. . . .
ex Paradino

96.n.1 .Patauij in adibus Rhamnuſianis

IANO. PATRI
AVG. SACRVM.
C.IVLIVS. C. F. SER
AETOR. AED.
DONATVS. AB. TI. CAES.
AVG. F. AVGVSTO. TORQ.
MAIORE. BELLO. DELMA-
TICO. OB. HONOREM
Ⅱ VIRATVS. CVM. LIBERIS
SVIS. POSVIT.

e Scardeonio & Pinelli ſchedis

pag.103.n.6
Iauruni in Dalmatia inſertum hodie in pilo templi

VICTORIAE
AVGG:N N
ET. LEG.I
ADI. P. F
ANTONIANAE
P.MARCIVS. P.F.
SEXTIANVS
EPHESO
P. P. D. D.
altero latere

DEDICANTE.
EGNATIO
VICTORE
LVG. AVGG
PR. PR.
ET. CL.
PISONE. I
LEGATO. LEG.
V.. IDVS. IVNIAS
APRO. ET. MAX.
COSS

ex Apiano & Schedis Bongarsij, ac Cluſij

---

pag.102.n.3. Iuxta fontem Timaui non longe ab Aquileia in templo. S.Iōis

SPEI. AVGG. SA*CCONIVS. VARRO
TRIB.COH. I. MILI*ARIAE
DELMATARVM.
Grutero Verderius, qui vidit

corrige * AVONIVS
ex ſchedis *
meis MILLIARIAE

pag.114.n.1
Elenburgi ad mare Hibernicum in Cumbria apud I.Sinhouſium

PRO. SA. . . . . . .
ANTONINI. AV. PII. F
P. AVLVS. P.F. PALATINA.
POSTHVMIVS. ACILIANVS.
PRAEF. COH. I. DELMATAR.
Camdenus Grutero

pag.159.n.9 Iaderæ prope S.Ioan.in arcu

MEL*IA. ANN.IANA.IN.MEMOR.
Q.LAEPICI. Q. F. S*ER. BASSI
MARITI.SVI.EMPORIVM.STERNI. ET.
ARCVM.FIERI.ET.STATVAS.SVPERPONI.
TEST. IVSS. EX. HS. DCDXX. P.R.

ex Apiano & Verderij, Vrſiniq́ue ſchedis

nunc translata cum arcu ad portam Ciuit. interiorem à S. Chriſogono dictam

M*ELLA
*SERG.
* E

---

p.163.3 Scutari Sclauoniæ olim Scodra in lapide pontis ad fluuium

IMP.CAES.PIVS.FELIX.
INVICTVS. AVGVSTVS. REIP.
SCODR. D.D. B. M.
ex Theueto

---

pag.228.n.2
In Croatia

DIVO. AVG
SACR.
L.QVINTILIVS.C.F
GALLVS.
TESTAMENTO.PONI
IVSSIT.
ex Lazio

pag.360 n.3 Salonæ Dalmatiæ in arcu gemina

P.AQVIVS. SCAEVAE. ET FLAVIAE.
FILIVS.
CONSI.ET. DIDIAE.
NEPOS.
BARBI. ET. DVRICIAE.
PRONEPOS.
SCAVRA.
QVAESTOR. DECEMVIRATIVM.
LITIVM IVDICANDARVM.
TRIB. PLEB ÆDIL. CVRVL.
IVDEX.QVAESTIONIS. PRATOR.AERARI.
PROCONSVLE.PROVINCIAM.
CYPRVM.OBTINVIT VIAR.CVR.
EX.VRBE.EX S.C. IN. QVINQVE.
COS.ITERVM EXTRA SORTEM.
AVCTORITATE.C CAESAR.ET.S.C.
MISSO AD.COMPONENDVM STATVM.
IN RELIQVVM PROVINCIAE.CYPRI.
FECIALIS CONSOBRINVS. IDEMQ
VIR FLAVIAE CONSI. FILIAE. SCAPVLAE.
NEPTIS BARBI PRONEPTIS.SIMVL.CVM.
EA. CONDITVS.

ex latero laterè arca.

FLAVIA.CONSI.ET.SIMIAE FILIA.
SCAPVLAE ET SIMIAE.NEPTIS. BARBI.
ET.DVRICIAE PRONEPTIS. CONSOBRINA.
EADEMQVE. VXOR.P.AQVII SCAEVAE.
CONSI.NEPOTIS.BARBI.PRONEPOTIS.
CVM. EO. CONDITA.

à Scaligero

pag.

Digitized by Google

p.387.n.4 Zalatna Tranſiluaniæ

P. CELSENIO. CONSTANTI.
DEC. COL. DELMATIAE.
CL. AEQVO. ITEM DEC. COL.
DAC. V.A. XXX. M. ORELLIVS.
ADIVTOR. II VIR. COL. DACI.
H. T.. V. P.

Gruterus ex ſchedis Sigleri atque Vrſini

Pag:392 n.3.
** Spoleti in ara marmorea * Spaleti*

C.CLODIVS. FELIX
IIIIII. VIR. AVG
V. F. SIBI. ET.

CLODIAE. PRIMIGENAE
FILIAE
POSTERISQVE. SVIS

Gruterus ex Vrſinianis

---

p. 396 n.primo
repertum in Illyrica Epidauro ad Sardi montis radices prope ſacellum D. Thomæ anno 1547. vbi & fragmentum caputq; ſtatuæ reperitur

P. CORNELIO
DOLABELLAE. COS.
VII VIRO. EPVLON.
SODALI. TITIENSI.
LEG.PROPR.DIVI. AVGVSTI.
ET.TI. CAESARIS. AVGVSTI.
CIVITATIS. SVPERIORIS.
PROVINCIAE. HILLYRICI

e Smetio

---

p.400 n.9 Iaderæ in Dalmatia in exteriori parte templi S.Chryſogoni

Q. DELIVS Q.F.
FVSCVS
VI. VIR. AVG.V.F
SIBI. ET. SVIS.
IN. FR. P. XX. IN AGR. P. XX.

ex Martyre hiſtorico, & Apiano

p:451 n.7 Vergiliæ in Liburnia in muro.

P. PITIVS. P.F
MARVLLVS.
DECVRION. DECR.
PVBLICE. ELATVS.
SEPVLTVSQ. EST.

ex Apiano

---

p:469 n.8
In Liburnia lapis, cuius partem intelligo, partem ne Oedipus quidem ſoluerit

M. SEXTIO. VETTONANO. AED.
M.AEL. CET. AN. LXX. ET.
VINDAE TERTI F. CON.AN.L.
P.AELIO. MARTIANO. F. MEL. COH
IIII. PRAE.ANN.XX. STIP. III. ET.
AVVÆ.MAXIMI F.COMMV.N.LXXX.
M.S.SEXT.QVESTORO.AEL.CET.N.L.E.
POTITA.C.ROTIP.E.MS.S.MVG. VE.
X. :E. H. G. N. XL VII
T. S. S. II 4 III. AAA. EM.
E. SEX. SAMINO.MI.L. N.SEV. N. XXV.

ex Apiano

---

p:492.n.6
Patauij apud Alexandrum Baſſianum fragmentum

CVRATORIS
ILLYRICI

e Scardeonio

Digitized by Google

p:539.n.1
Iaderæ iuxta.S.Andream
M. AVRELIVS.MARIVS.
SELEVCVS.
VET.ET.OPT.
AELIAE. CLAVDIAE.
CONIVGI.
INCOMPARABILI.
ET. SIBI.
VIV. POSVIT.
ex Apiano

---

p.553 n.9 Iadera in Dalmatia

BONAE. MEMORIAE.
CASTISSIMAE. CONIVGI.
MIDIAE. PROCILIAE.
MINVC. DIONYSIVS.
SPECVLATOR. MARITVS.
CVM.QVA.VIXIT. ANNIS.
XXII. IPSA. AVTEM. VIXIT.
ANNIS. XXXVII
ex Apiano

---

p:568.n.3 Iaderæ in.S.Agathæ maioris

L.VETVRIVS FLORVS.
VETERANVS. SCRIBA.
NA. DALMATA
VIX. ANN.LV.
POSVIT.
T.VETVRIVS.
PANNONIVS.
LIBERTVS.
PATRONO. B.M. G.
IN.FRONTE.PED.X.
IN.AGRO.PED. VIII.
ex Apiano

---

p:591.n.9 Iaderæ in æde.S.Spiritus

ROGATO. AVG. LIB.
TABVL.CYPR.
FAV.SILVANVS.FIL.ET.
FELICISSIMA.NEPTIS. ET.
SEVERINVS. CONLIB. ET.
DIVS.LIB. HEREDES.
F. C.
ex Apiano

p:672.n.6 Iaderæ

AVRELIAE. L.F. STATILIAE
CLAVDIANAE
QVAE.VIXIT.ANNO.I.MEN.
SE. I. DIE. I.
FILIAE
HERODES.ET. IVLIANA.
PARENTES.
ex Apiano

---

pag:680.n.4 Iaderæ iuxta. S.Ioan. Baptiſtam.

C.DIDIO.
CONCORDIANO.
V.A.VI. M. VIII. D. XX.
C.DIDIVS.CELER.
N.IVNIA. MARCELLINA.
PARENTES.
ex Apiano

---

pag.694 n.13 Salonæ

D. M.
C. MANII. MONIMIANI.
VIX. AN.XV.D.XVII
SEXTARIA. PRIMITIVA.
MATER.
FILIO. PIISSIMO.
AVIDIAE. T. L. INGENVAE.
MATRI. ET.
CAECILIAE. C.F. TERTVLE.
SORORI.
AVIDIA. C.F.LVCVLLA.
POSVIT,
ex Apiano

---

pag:702.n.2 Iadræ

POMPONIA. SYNTYCHE.
SIBI. ET.
POMPONIO. FILIO.
SVO.

ex Apiano

p.706

p.706.n.12 Iadræ ad D.Ioh.Euang.

SERGIA. OLYMPIAS.
SIBI. ET.
L.SERGIO.RVGO.F.ET.
L.CALTILIO.TESPIO.
H.M.H.N.S.
ex Apiano & Barchelate

pag: 706 n.14 Salonæ
C.SEVIO. TERTIO.
C.SEVIO.TEMPESTIVO.
FILIO.
CELANDVS.
ex Apiano

pag:708.n.10 Iaderæ in Aede.S.Petri maioris.

D. M.
O.TERTVLL. FILIO.O.
TERTVLLVS.ET.AV.
REL.AMANTISS.PA.
RENT.PO.
ex Apiano

p.713.n.6 Iaderæ

DIS. MANIBVS
T.VENNONI.FELICIANO.
T.VENNONIVS
FELIX.
FILIO. CARISSIMO.
ex Apiano

p:717. n.4
In ſcopulo Corcyræ nigræ prope Franciſcanos

D M S
VRSINVS. ET.
EVTYCHIA.PARENTES.
INFELICES. VRSINO.
FILIO. PIENTISSIMO.
POS.
AN. XXV
ex Aldo

p:721. n.7 Iaderæ

AVILIA.SEXT.PELORIS.
L.AVILIO.RVFO.ET.
AVILIAE.GEMELLAE.
PARENTIBVS
CARISS. VIVA.P.
ex Apiano

p.729:n.13 Iaderæ in. S.Vitalis alibi tamen ponit Rauennæ

GERVLIANÆ.ARTEMISIÆ
L. ANNIVS. VELOX.
MATRI. PIENTISS.
ex Apiano

pag:761-n.10 Iadræ

AVRELIAE.MATERIANAE.
CONIVGI. INCOMP.
QVÆ.VIXIT. AN. MECVM.
XXII. SINE. VLLA.
QVERELA
AVREL.LIBERAL.MARIT.
ex Apiano

pag:763.n.7 In Dalmatię vrbe Tragurio æde D. Ioh. Baptiſtæ

C.BENNIVS
CÆSIAE.OPTATAE
VXORI.SVAE
FECIT.NON.LVBENS.
SED.FATVM.
FECIT.
ex Cyr.Anconitan Fonteius

p.768.n.11. Salonæ

P.CENTENIVS.VRSIO.
MARTIAE.VENERIAE.
CONIVGI.ET
CENTENTINIO.VRSINO.
F.P.I.
ex Apiano

p.789. n.3 Iaderæ ad S.Seuerum

HERENNIAE. SECVNDINAE.
CON OPT.
AVRELIVS SABINVS.
P. C.

ex Apiano

---

p.836. n.8. In Croatia

D M
TVTVLA. CRISPA.
L. GV. F. SIBI. ET.
OBILO. L. V. ST. LIB.
MARITO.

e Lazio

---

pag: 847 n.12 Iaderæ

MEMORIAE. DIDIAE
HILARAE
DIDIA. HERMIONE
SORORI. DVLCISSI.
MAE. POSVIT.
QVAE. VIXIT. ANNIS. XXVIIII
DIES. VIIII

ex Apiano

---

p.859. n.14 Salonæ

D. M. T. ATTIAE
LAEMOTINAE
DEF. ANN. XXIII
CAETENNIA. AMVLINA
A. B. M
ex Apiano

---

p.863 n.1 Salonæ in templo maiore.

D M
Q CAICILII. GEMELLI. ET
LAITILIAE.....
ex Nazario

p.863. n.5 Tragurij extra mœnia prope ædem D. Mariæ in ornatiſſimo ſepulchro ſub virili & muliebri imagine.

L. CAESILIVS. C. F. TRO.
MAXIMVS
CAESIAE. P. F
QVARTAE

e Fonteio

---

p.869. n.16. Iaderæ in Dalmatia

EVDAEMON. EPAPHODITI. F
RHODIVS. V. F. S. ET. S.
ex Apiano

---

p.886. n.12 in puteo quodam Dalmatiæ

L. ROSCIVS. IPSE
R. GENIALIS. E. S.
ex Apiano

---

p.888. n.11 Iaderæ

SERGIA. OLYMPIAS
SIBI. ET
L. SERGIO. RVFO
ET
L. CALTILIO. TESPIO
H. M. H. N. S.
ex Apiano

---

p.518. n.18 Iaderæ in Abbatia Sancti Chryſogoni

C. MODIVS. C. F
* *
PVB P. VIB
VERONA

AN. XX. H.* S.* E.* *non extant* H. S. E.
ex Apiano

p.935

p.935. n.3 Salona

C. CALENIO. P. FIL
ET. PATRONO
C. CALENIVS. DEMETRIVS
E T
CALENIVS. PRIMVS.
E T
CALENIA. FVSCA
B. M.
AMICI. OPTIM. AVETE
ET. AVETE
FELIX. LAPIS
ex Apiano

---

p.998.n.7. in Liburnia

TV. TVIA
CRISPAE. L. G
V.F. SIBI. ET
OBILO. LVSIT. LIB.
MARITO. N. LX.

ex Apiano

---

p.1023.n.1 In oppido Venetorum Sibenico in Dalmatia extra portam qua itur ad portum reperta XII m.p. ab eo loco ad S.Danielem

VIRTVTE. ET. FELICI.
TATE. OMNES. RETRO
PRINCIPES. SVPER.
GRESSO. D. N. FL. IVL.
CONSTANTI. VICTO.
RI. AC. TRIVMPATORI
SEMPER. AVG
FL IVL. RVFINVS. SAR.
MENTIVS. V.C. PRAE
SES. PROV. DALMATI.
AE. D. N. M. EIVS.

Grutero Knibbius

Digitized by Google

p.1038.n.2 Spalati oppido Dalmatiæ tertio lapide à ruinis Salonæ

VARIVS.VALENTINIANVS.ET.FLAVIA.LICIN.	a. VALENTINVS b. LICEATINA
TINA.IVLIO.CVRAN.ET.VERIAE.FLAVIAE.SALO.	c. CVRANO d. FILIIS
NIAE.FILIS.INFELICISSIMIS.QVI.VIX. - - - IV	e. VIX III. A.
LIVS.ANNIS. o XXVIII.MESES.II.ET.SALONIA. AN.	f. ANNOS XXVIII
NOS.XVI.MESES.VIII.PARENTES. INFELICISSIMI	g. MENSES
FILIS.CARIS. POSVERVNT	h. FILIIS
Knibbius Grutero	corrige ex ſchedis meis vt M. Maruli n.16

---

p.1309 n.3. Iaderæ iuxta S. Apollinaré

D O M
VALERIAE. DIDIAE
VALERIA. TERCIA
MATRI. PIENTISS.
B. M. P.
ex Apiano

p.1309.n.9 Spalati oppido Dalmatiæ tertio à Salonis lapide

ΕΝΘΑΔΕ· Ε ... ΚΕΙΜΑΙ
ΖΕΙ..ΝΗ..ΙΘ..C.ΑΥΤΟC
ΑΧΙΛΛΕΥC
ΚΑΤΕΘΗΚΕΝ. ΤΡΑΥΤΟC
Grutero Knibbius

---

p.1039.n.5 Iaderæ in areola domus Epiſcopi Nonæ

VETTICA. C. F
RVFA. VIVA. FECIT.
SIBI ET.C.VETTIO. RVFO.
PATRI. ET. IVLIAE. MAXIMAE
MATRI.ET.SVIS

IN. F. P.XV
IN. AG. P.XX

Gruterus e Knibbianis

p.1042 n.1 Spalati oppido Dalmatiæ inter vtrumque templum ſub gradibus non procul ab idolo matris Deum

AVR. GLYCON.ET. VA.
LENTINA.VIRGINIA. VIVI
SIBI POSVERVNT

Gruterus ex Knibbianis

Digitized by Google

p.1042.n.8 Iadera ad D.Donati

HELVIA VENERIA
V.F SIB .ET.
cætera humo obtegūtur

è Knibbianis Gruterius

vide integram inter collectanea Gliubauaz n.25

p.1052. n.9. Salona

FL.FIDETIVS EX.COMITIBVS.
HIC. DEPOSITVS. EST.
VIX. ANN. XX.

ex Apiano

p.1051. n.5. Salona

B M
CLEOPATRAE FILIAE
DVLCISSIMAE
QVAE. VIXIT AN.I.M.IIII
D.IIII
PONTIANVS ET.TEGILLA
IN.PACE

ex Apiano

p.1060. n.8. Iadra iuxta D.Iohannis

M.VALERIVS. S. IADRATINE
ECC. PONTIFEX.HAS. AEDES.
RESTAVRARE. ET. ORNARE
CVRAVIT

ex Apiano

Gruteri ſpuria pag:12. n. 10. Salona

LABEO. MARSVS. IN. CALAMITATE. MACEDONICA.
PROLAPSVM.EQVO.CELER.HOSTIS.PREMEBAT. GENATVM.
SEQ.GLADIO.CRVENTO. TRAIECIT. NE. VICTORIS. OCTAVII
VVLTVM. SVSTINERET.HIC.EIVS.OSSA.CONDITA. SVNT.
IVNONIS. LVCINAI. SACELLO. FLAMEN. DIALIS. VSTRINVM.
APPLICARI. VETVIT.

ex Apiano

Digitized by Google

ex ſchedis meis antiquis
Inſcriptiones repertæ Salonis

D M
1 PANES. FILIAE. INFELICISSIME
T. T. T. P. AF

D M

CVALEPIO.PROTATI.VALERIA. MAR.
2 TIA. PATRONO.
B. M.

D M
C. V. CALISTO. V. GEMELLINA. CON.
3 IVGI
B M.

D . M.
FERME. SOTERIDI. ANN. XXXI
4 EXvPERaTvS. COIVGI
B H P

---

vide ſupra correct. Gruter: p:1038. n.2

D M
T. AVRELIO. ACHILEO. LIBERTO.....IS
6 SIMO. T. AVRELIVS. PONPEIVS. POSV.
IT. B.M.

I O M
SACRVM. L. EGNATIVS L.F. CN. NEP. CN.
7 PRONEP. TRO. CLEMENS. DECVRIO. AVGVR.
AVR. GL. CON. ET. VALENTIA. VIGENI
VIVI. SIBI. POSVERVNT.

GEBE-

Digitized by Google

8 GEBENIVS. CESIAE. SVE
OPTATE. NON. LVBENS.
FOECIT. SED. FATVM.
FOECIT

---

9 *vide ſupra correct: Gruter: p.23.n.12*

---

10 AVRELIIE. MESSIE. INFELICISSIME. Q.
ANN. XVV. SIGNIVS. LVPVS. MARITVS.
B. M. P.

---

11 IVLIAE. CHARTENI. LOCVM. DONAVE.
RVNT. QVI. PERTINEBANT. CASSIO. SE
TATIVTOREM. ET. SECVLAREM. TE. FI.
DELEM. LOCO. QVI. APPELLATVR. INF.
PETINA. INRONE. PED. N. XXXIII. IN. A.
GRO. PED. N. XXXIII. PRAECIPIO. AV.
TEM. POST. OBITVM. MEVM. VT. LIBER.
TI. LIBERTASQVE. PONANTVR. SINE.
VLLA. CONTRO VER. SI. A

---

12 T. CVRTIACVS. T. FLEM. BON.
VET. LEG. VII. F. H. S. E. T. F. L.

---

13 DEPOSITIO. VALERIANI. INFANTIS
X. KALENDAS. AVGVSTAS.

---

14 STENIO. HERMET. MARITO. BENE. ME.
RENTI. CARITE. CONIVNX

---

15 D M
MARTIANO. DEF. NN. IIII. MES.
VIII. IVL. MARTIANVS. PATER. FILIO. IN.
FELICI. P.

---

16 IVLIVS. MARTIANVS. SE. VIBO. POSVIT
ET. CONIVGI. OBSEQVENTISSIMAE. SVAE
AZZIAE. CASSIAE. SI. QVI. VERO. POST
MORTEM. NOSTRAM. EANDEM. AR.
CAM. APERIRE. VOLVERIT. INFERET.
CONVIBIO. VETRANORVM. SIVE
MARTENSIVM ✱C

---

17 SEXTO. SERVILIO. SEX. FILI....
TIANO. INFELICI. DEFVNCT. ANNOR.
XVIII. MENS. III. DIER. IIII. AELIA. MA.
XIMA. INFEZICISSIMA. MATER. SIBI.
ET. FIZIO. PIISSIMO. P.

ex Codice manuſcripto Marci Maruli exiſtente in Bibliotheca Vaticana n. 5249 inſcriptiones reperta Salonis

1 L. LIBVRCIO. FELICI. V. ANN. XXIIII. PATRIA. MIRA. FORTITV. DEFEN. INTERFE. ET. CVM. CO. MMV. LACHRI. ADROG. DVCT. IVLLIOLA. MAR CELLA. V. P. I. POST. III. DI. OBIIT

---

2 P. FVNDANIVS. PHILOLOGVS. AVGVSTAL T. F. I. SIBI. ET. FVNDANIAE. EGLOGI. LIBE. RT. ET. HERED. FACIVND CVR.

D M

3 PANES. FILIAE. INFELICISSIMAE T. T. P. A. F. ſupra prima ſchedarum

---

D M

4 CASSIO. MINERBINO. DEF. ANN. XLVII. AEL. SVPERA. CONIVX. MARITO. INCOMP. ARABILI. CVM. QVO. VIXIT. ANN. XXVII. B. M. ET. SIBI

---

5 *ſupra Gruter: pag: 392. n. 3*

D M

6 ISICIAE. FIRMINAE. CONIVGI. PL FO. RTVNATVS. MARITVS. B. M. P. D. ANN. P. M. XXXV.

---

7 L. POMPONIVS. EXTRICATVS. V. F. SIBI. ET. SVIS. ET. COPPIO. VIVIANO AMICO. BM. IN. FR. P. VI IN. AGR. P. VI.

---

8 DE. P. IVLII. ZACONI DIE. IIII. NONAS. NOVEMBRES. DECIANO. ET CERE ALE. COSS. FL IVLIVS. ZACONVS. ET AVRELIA MERIA. CONIVX EIVS. HOC. SARCOPHACVM. SIBI. VIVI POSVERVNT SI. QVIS POST. NOSTRAM PAVSATIONEM. HOC. SARCOPHACVM. APE. RIRE. VOLVERIT. INFERA. ECCLESIAE. SALONARVM. CENTILIBRAS. QVINQVAGITA.

DIS

DIS SVRIS
9 CALBVICVS. CL. RESTV.TVS

D. M
10 ATANIA. MARCIA. MARCELLAE
FIL. DEF. ANN. VIII

D M
11 RAECIAE. MARCIAE. APLIVS. KARVS;
MARITVS. P.

IMP. CAES. MA. AVR. ANTONINO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. XXIIII.
12 P. P. COH. I. CXↃ DEL. SVB. CVR. GRANI
FORTVNATI. TRIB. COH EIVS. MVRI. P.
DCCC IN. HIS. TVRR. VNA

13 *ſupra Grut: pag.474 n.5 correcta:*

D M
L. CORNELIO. L. F. BEATISSIMO. QVI. VIX.
PL. M. ANN XXIX. FVIT. ORDINIS. MILIT.
COH. I HABVIT. VII. SPOL. XI CORON. CIV.
14 IC. A CLASSE. ROMAN. CVM. EORVM NOTA.
INTERFECTVS. PERIIT. ET. A. SOCIIS. CONCL.
AMATVS. EST. S. C. EX. AERARIO. CIVI. NOBL
LISSIMO. ET. B. M. III. IDS. IVLIAS.

15 *ſupra Grut. pag: 23. n.12*

16 *ſupra Grut. pag. 1038. n.2. correcta & ſchedis*

17 C. TESPRIO. MASCEL IONI. VISELLIA.
FELICLA. MARITO. INCMPARABILI.
POSVIT

L. IVLIVS. C. F. TRO. CLEMENS. NEGOTI.
ATOR. T. F. IVSSIT. SIBI. ET. C. IVLIO. C. F. TRO.
MAXIMO. PATRI. ET. NONIAE. LACRI. F.
18 MARVLIAE. MATRI. ET. L. IVLIO. L. F. TRO.
MAXIMO. FILIO. ET. IVLIAE. L. F. MARV.
LIAE. F. ET. IVLIAE. L. F. CLEMENTILLA. F.F.

Digitized by Google

I O M
19 Q. RAONIVS. DIODORVS. EX. VOTO. POS.
VIT. LIBES. MERITO. IIII. IDVS. MAIAS.
PRONIANO. ET. BRADVA COSS.

A. TER. PANTERA
20 AGO. FECIT.

C. SEXTIO. QVOD. C. BELLO. CONF. RELIQVI.
AS. NON. DESERVERIT. POMPEIANORVM.
VICTORIS. IVSSV. MKD. MVLTATO. ET.
IN. EXIL. ACTO. C. SEXTIA. VXOR. PARV.
21 VLIS. CVM. LIBERIS. OBSERVARI. IVSSA
SEQ. IPSOSQ. REPENTI. PRAECIPITIO
VINDICAVIT. IN. LIBERTATEM. VIXIT
LIBERA. ANN. XLVI. SERVA. NEC. DIEM

COSENTIO. DEORVM. MARC.
22 AN. A. SOZOMENE. IMPERIO. FECIT

23 FL. CONSTANTI. NOBILISS.MO. AC. BEATIS.
SIMO. CAESARI. COLL. FABRVM. VENERIS

D S P
FEL. VR. QV. TE. CI. QL. SEVAB
24 INI. INT. AN. XX. S.C. DEC. B.M. ST. P.

VIBIVS. PIVS. DEO. SOLI. INVICTO. ARAM
25 DEDICO. VTI. SIS. MIHI PROPICIVS. MIL.
ITIB. CENTVRIONBVSQ. MEIS

MATR. INVIC. DOMIC. POMPE. SAL. CV.
26 CENT. SIG. MIL. ET. ARMA. POSVER.

A. IANIO. SATYRO. DELMIMIO. DECVR.
LEG. II. VIRTVTISQ. CAVSA. DONIS. DONA.
TO. GEM. TORQ. CORON. MVRALIB. AV.
RE. II. VEXILL. III. VIBIVS. P. MIL. SVo. B. M.

ex

Digitized by Google

ex manuſcripto antiquo D. Valerij Pontè Archidiaconi Iadren.

Iaderæ

1 CORNELIA. ARETVSA. CORNELIAE. QVARTAE. PATRONAE. BENEMERENTI.

ibidem

2 MARCO. LOLLIO. M. F. PATRONO. ANN. II. D. IIII. H.S. CALLISTVS.

ibidem

C. ALLIO. T. F. FAB. LVCAE.
VETER. LES. XX.
C. ALLIO. PRISCO. F. ANN. X.
3 C. ALLIA. C. L. METE.
PATRONO. ET. FILIO.
VIVA. BENEMERENTI.
IN·FRONTE P. X IN. AGR. P. XVI.
ET. C. ALLIO. VITALI. FILIO.

ibidem

4 AVR. AQVILLINO. LIB. C.
V. ANN. XXIIII. IVLIA. IVLITTA,
M. B. M. ET. SIBI.

ibidem

M. CVRIATIO. CLEMEN
5 CVRIATIVS. VITALIS.
PATRONO. SIBIQVE. ET. SVIS;
TVRPILIAE M. F. MADICONIVS,
V. F.

ibidem

D M
6 P. VETIO. MARITIMO. P. F.
ANNIA

ibidem ad quartum mil.

7 L. ROSCIVS. L. F. SER. GENIALIS,
F. S.

In agro Iadren in villa Camegnana

T.TVRRANIVS L.F.GLAVD.
Rvfvs. Ob. Honorem. AEdilitatis.
PORTICVM LONGI C.LAT.P.XX.
8 . . . . M.
LATRAEGVM.L. TVRRANIO.
. . . . RRANIO
FRONTONE. FIL. FECIT.

in eodem agro in villa Poliſana

ATTICO P. AVG. LONGI
SER. DISPENSATORI. ET.
9 SAFINIAE. PROC. . . .
NI. AAVFIDIVS. EROS.
POSIT. FRATRI. ET. CONIVGI.

in eodem agro prope Caſtrum Nadini

C. LAERTIO. SABINIANO.
OFFICIALI. NAEDITARVM.
RARISSIMO.VITAE INCORRVPTAE.
ANN. XXXII. M. III.
10 PATRI. FILIORVM. II. MAGIA
MAXIMINA. CONIVGI. INCOMPA.
RABILI. CVM. QVO. VIXIT.
ANN. XV. VIRGINIO. INFELICIS.
SIMO. M. P.

in eodem agro

A. Q. F.
SIBI. ET. F. RVFO. F
Ↄ. C. F. V E . AE.
11 . . . . OCERO.
. . . . CVNDAE.
SECVNDAE.

Nona

TI. CAESAR. DIVI. AVG. F
AVGVSTVS. PONT. MAX. IMP.
12 TRIBV. POTEST. XVIII. COS.
DESIG. TERT.

ibidem

L. BARBIVS. CRAPVS. ET. Q.
13 BARBIVS RVFVS. SIBI. ET. SVIS.
V. F. IN. FR. P. XXXV. IN. AG. P. X.

ibidem

14 P. SILL'IO. P. F. PRCOS.
PATRON.
D. D.

ibidem

IANO. AVG. SACRVM.
Cinivs. Genialis. Pro. Salvte
ORDINIS. SVI. ET. CIVIVM.
15 SVORVM. SIMVLACRVM.
TI. REFORMAVIT. ADQVE
OPTIMO.

In inſula Pagi in Villa Vlaſſich

ibidem prope portam Ciuitatis

D M S

16 C. TVLLIO. VRSIONI. IIIIII. AVG.
TVLLIA. VICTORINA. MARITO.
RESTITVID.

DIVO. AVG.
SACR.
17 L. QVINCIIVS. C.F. GALLVS.
TESTAMENTO.
PONI. IVSSIT.

Digitized by Google

Tragurij

18 AELIAE. VRSAE. QVAE. VIXIT. AN. XXII.
MEN. VII. D. XVI. IVLIVS. HERMES. PATER.
PET. STATIVS. DIONY. SOCLES.
MARITVS. INFELICISSI.

ibidem

19 PRIMITIVAE. FILIAE. DEFVNCTAE
AN. XXX III. PARENTES. LARTIVS.
ET. EMOGENIA. MISERI. MAT.
FILIAE. POSVERVNT.

Narona

SATVRNO. AVGVSTO. SACRVM
CLAVDIA. AESERNINA. SACERDOS.
20 DIVAE. AVGVSTAE
T. P. I.

ibidem

D . M . S.
ANNEA. AN. F. VICTORINAE. PIETATIS.
INCOMPARABILIS. VIXIT. ANNOS. XX.
21 M. I. DIES. XV. IVLIVS. VICTOR.
ET. ANNEA. SVRA. PARENTES.
INFELICISSIMI.

in agro Nonensi

D. M. S.
IMMEMORIA. TVLI. FRONTONI.
22 QVI. TVLIT. ANNOS XXXXVII.
SECVNDINA. CONIVGI.
B. M. M.

ex

ex collectaneis q. D. Simeonis Gliubauac I. V. D. Patritij Iadren.

Iadra in turri diruta iuxta portam nouam

1 FERESIA. D. L.
NEBRIS. V. F. SIBI.
ET. C. SEMPRONIO.
CORINTHIO. VIRO. SVO.
LOCO. SIBI. DATO. A.
SEMPRONIA. TERTVLLA.
VIVA

2 D M
FLAVIAE. MYRTALAE.
MARIVS. PHOEBVS.
CONIVGI. BENEMERENTI.
VIVOS. FECIT.

3 FRESIAE. Q. F. TERTVLLAE.
ANN. XXIIII
Q. FERESIO. Q. L. SPICVLO. AVG.
VIPSANIA. M. F. SILANA. FEC.
FILIAE. VIRO. ET. SIBI.

4 MEVIAE. FELICVLAE.
ANNORVM. XII
M. CATON. VARO
DEC. ORNAMENT.
HONORATO.
MEVIA. ARCAS.
FECIT. FILIAE.
VIRO. ET. SIBI.

5 CARRENVS. C. F.
TRO. MAXIMVS. AED.
HONORAT. AB. ORDINE.
IADESTINIO. COLIBEN. FVN.
STATVA. PEDESTRI. T. F. I.
ARBITRATV. ET. CVRA. PHELVI.
CORINTI. ET. CARREN. DIONYSI.

M. TI-

Digitized by Google

M. TITIO. M.
6 SERMARINO.
DECVRI.
TESTAMEN.

MARIAE. Q. F.
7 PAVLLAE
D. D.

L. GEMINIO.
C. F. TRO.
MONTANO.
8 PRAEFEC. HOI.
SABASTENORVM.
P. AVFIDIVS POSTIMVS
AMICO.

P. MVNNIO.
QVIETO. PATOL.
9 EX TEST. C. MVNNI.
QVIE. FIL.
L. POMPON. PVDENS.

SA. BINI. VS.
T F LESB
VIVO. SE P.
LIBERTIS.
10 LIBERTABVS.
QVE.
SVIS. OMNIBVS.

---

in eccleſ: S. Dominici

D M
11 TETTENIO. EVANGELO. CONIVGI.
CARISSIMO. STRATONIA
ET. SIBI. VIVA. POSVIT.

---

apud S. Saluatorem

L. GELLIVS. LIB. CRESI.
12 LIBERTABVSQVE. SVIS. POSTE.
IN. F. P. XV.

Digitized by Google

prope Eccl: S. Dominici

QVINTILIVS. OPTATVS.
IIIIII VIR. VIVVS. FECIT. SIBI. ET.
QVINCTILIAE ARBVSCVLAE.
13 MATRI. ET. NVMI. PIAE PVSILLAE.
LATVM. PEDES XX
LONGVM. AB VNDA. AD.
MACERIAM.

In domo nobilium de Girardinis

ICO. SEPTVMI. F. FRATRI.
SVO. RAVONIA. MAXIMA.
14 ANNORVM XXXII.
CORNELIA P. FIL. SECVNDA
ANNORVM XIIV. F. SIBI. ET. SVIS

in domo Boccarea

TI. CÆSAR. DIVI. AVG. F.
15 AVGVST IMP PONTIF. MAX.
TRIB POTEST. XX COS. III.
LEG. IX. LEG. XI.
P CORNELIO. DOLABELLA.
LEG. PRO. PR.

in domo Panizzonia mutilum

IMP NERVA. TRAIAN. . . .
PONTIF. MAX. TR. . . .
16 AQVEDVCTVM. COLON. . .
IN QVO DANTE. IMPEN: . .
SACRATISSIMI. PRINCI. . .

in templo D. Donati

C. ALIVS
17 SPEC. L
V. F. SIBI. ET.
IN. FR.
IN. AGR.

In columna Eccl: B. V. Annunciata

IMP. CAES.
18 M. CLAVDIO.
TACITO. P. P.
INVICTO.
AVG. N.

In columna Carceris Archiepālis

D. N. IVLIANO.
VICTORI. AC. TRI.
19 VMPHATORI. TOTI.
VSQVE. ORBIS. AVG.
BONO. REIP. O.

In Aula Archiepiſcop:

M. V. CORNELIVS. HIERO.
V. F. SIBI. ET.
20 CORNELIAE HEROIDI.
VXORI. CARISSIMAE. ET.
M. CORNELIO. CARPONI. GOLZARIO.
ET. M. CORNELIO. CARPO.
IVRIS. STVDIOSO.
LIBERTIS. LIBERTABVSQVE.

in domo heredum Martio.

M. V. ANTESTIVS.
AVCTVS. V. E. T. V. E.
21 SIBI. ET. SVIS.
IN. FR. P. XX. IN. AGR.
P. XV. ILLVSTRI. NINFR.
P. X

in

in exteriori parte muri Ciuitatis prope cænobium D. Franciſci

22 MANIBVS. GENTIS. SVAE.
LIBERTIS. LIBERTAB. Q.S. SIBI.
PONENIS
VINEDIAE. C.F. IVCVNDAE. VXORI.
H. M. H. N. S.
IN. FR. P: XII. IN. AGR. P. XVI.

ſupra portam qua itur in continentem

L GEMINIO.
C. F. TRO.
23 MONTANO.
E. F: CHOI.
SEBASTENORVM.
F. AVFIDIVS. POSTIVS.
AL. II CO.

In Eccleſia D. Michaelis ſeu B. Mariæ ad niues

D . M.
VbLICIE.
MAXIME.
24 MAXIMINVS.
MINAE. ObSE.
ENTISSIMAE.
S. VIX. AN.
XVI. M. VI.

prope

Digitized by Google

prope portam Eccl. S. Donati

HELVIA. VENERA.
25 V.F. SIBI. ET.
Q. PETRONIO. CAPITONI.
VIRO. SVO. ET.
Q PETRONIO. APHRODISIO.
ET. SVIS. LIBERTIS.
LIBERTABVSQVE. POSTERISQVE.
EORVM.

Enonæ prope portam vrbis, quam inferiorem vocant in ara lapidea

D M S

C. IVLIO. VRSI.
26 ONI. IIIIII. VIR. AVG.
IVLLIA. VICT.
NAM . . . .
C . . . .

in eadem Ciuit: in Eccl: S. Catherinæ

VENERI. ANZO.
SACR. EGNATI A.
27 C.F. PAVLLINA. S.
L. M.

---

in ædibus Diui Ambrosij

D M S

IMMEMO.
RIA. IVLI. FR.
OTONI. QVI.
28 TVLIT. ANNO.
S. XXXXVII.
SECVNDI.
NA. CONIV.
GI. B N. M.

in ædi-

Digitized by Google

in ædibus Viti ſalatæ

D M. S.
APPVLEIO.
P.F. FRON-
TONI. AE.
29 II. VIR. Q. Q.
PONT. SAE.
MAXIMA.
MARITO.
D. S. B. M.

In ſacello. S. Mariæ de Leporini

P. SILIO.
30 P. F. PROC.
PATRON.
D. D.

In Eccleſia maiori Enonen.

TOCIAVIV.
CAPITO. V. F. S.
31 TAVIO. OCTAV.
T. FILIAE. PATRI.
SERT. II. VI. L. O. I.
S: VII. D. M.

prope Caſtrum Carini

BÆBIAE. L.
F. TERTVLLI.
NAE. ANN. XXIX.
32 CALPVRNIA. TER.
AVINA. MATER.
VIVA. POSVIT.

ibidem

C. IVLIO. C. F.
N RC. CIIPPAE.
LEG. VII. P. F.
33 O. AGRIPAE. P.
AVITA. MARI.
TO. AGRIPP. I.
PATRI.

ibidem

IVLIAE.
C. F. OIAE.
34 IVLIA. F.
PATRINIA.
MATRI.
P.

ibidem

D M
DIONVS.
35 INFELIC.
MEDE. F. AN.
III. M... X... AT.
TICILLA.
ALVMNAE
P.

Inuent: in Caſtro Nadini translat. in domum Hibraimi Beghi Beſſiragich. in vico Bigliana

SENTIA. C.F. PRIMA. V.F. SIBI.ET.
36 C.TARIO. C.F. SEXTIONI. VIRO.
LAECANIB. C.F. MAXVMAE. MATR.
M.TARIO. C.F. CLEMENTI. FILIO.
I.TARIO. C.R. RVFO.E.L. TARIO.C.F.CELSO.F.

Ad Albam maris nunc Zara vecchia

MARICA. C. I.
37 CVNDA. SIBI. ET.
TITIO. MEVANIO.
VII. AL.G. M. I.

In vico vallis. S. Stephani in inſula magna Iadrenſis diſtrictus in Eccleſia

HELVIAE. SATVR.
38 NINAE. CONIVGI.
P. PITIENVS. NEPOS.

---

extra vrbem Iaderæ prope fontem

APOLLINI. LYCIO.
M. PVBLICIVS.
39 CAMPANVS. Æ.
DITVVS. IVSSV.
IPSIVS. D. D.

---

apud vicum Bibigne

D.N. IVLIANO.
VICTORI. AC. TRI.
VMPHATORI. TOTI.
40 VSQVE. ORBIS.
AVT. BONO. REI.
PVBLICAE. I CC IM.
AVI BONIS.
NAT

Digitized by Google

prope vicum. S. Caſſiani in domo Archiepāli

LIO. T. F. FAB. LVCA.
FER. LEG. XX.
IO. PRISCO. F.
41 LALLIA. CL. METE.
PATRONO. ET. FILIO.
VIVA. BENEMERENTI.
IN. FR. P. X. IN. AG. P. XV.
ET. C. ALLIO. VITALI. FILIO.

---

prope villam Poſſedariæ

APRIAIS. GEME.
42 KHAE. BEINEME.
RENTI. CONSER.
VAE. POSVIT.
D. M

---

prope Caſtrum Nadini

COCCEIO. VMBRI. AVO. DECVRIONI. AVGVR.
43 IT. PONTIFICI. CIVITATIS. PARALISENSI.
VM. PROVINCIAE. DACIAE. COCCEIVS. SE.
VERVS. FILIVS. PATRI. PIENTISSIMO

---

ibidem

COCIAVIO. TIDIO. TOSSIAANIO. IAOENO.
PRISCO. L.I.L G. LEG IV. FLAVI. LEG. LEG. III. AVG.
IVRIDIC. PROVINC. BRITTANIAE. LEG.
CONSVLARI. PROVINCI. GERM. SVPERIORIS.
44 LEGATO. CONSVLARI. PROVINC. SYRIAE.
PROCONSVLI. PROVINC. AFRICAE. PONTIFICI.
P. MVTILIVS. P. F. CLARISPINVS. T P. I.
AMICO CARISSIMO.

---

ibidem

45 M. IARHVS. C. F. TRIERA. TARIFAE. SEX.
TARIO. C. F. FRATRI TARIAE. C. F. TER.
TIAE. SOROR. Q. TARIO. C. F. FRATRI.
VIVOS. FECIT. ET. SVIS. FILIIS

Ecol.

E collect. Franciſci Diphini I.V. D. & Caroli Verantij Patritiorum Sibenic.

e Scardona tranſlat Sibenicum in domo Dalben

1 I O V I ... T A.
R A N V C O.
A R R I A. S V C.
C E S S A. V. S.

In uilla Treboconi in domo de Lupis

T. PLOTIVS.
CLEMENS.
1 LIBERO. PAT.
ARAM
V. S. L. M.

---

extra vrbem in horto Miſſich

D. :.. M
3 SVR.EDEF. P. M.
ANN.LX. VERNA.
FILIVS. PIENTIS.
SIMVS. B.M.P.

---

in ſcopulo S. Stephani

INFELICISSIMO INFANTI.
COR.VRSO.QVI.VIXIT.AN.II.
4 MENSES.IIII.DIES.XX.BIR.
PIVS.FORTVNIVS.
ET.IVLIA.FIRMIA. FILIO.
INCOMPARABILI.

A me ex ſcripto ex ipſis lapidibus

Tragurij in ædibus Cippicorum Coriolani

L. IVL. ALEXN
1 D DER. VIV. FEC. M
SIBI.ET.SEXT.
PRIM.F.CONIV.
RARI $\frac{I}{I}$ SS.

---

ibidem apud. S. Dominicum in Sacello Pietatis

D M
AET. GEMEEINE. MA.
TRI. ET. ADIVTO.
2 R. ÆL. VALENTINAE.
ARMO. FRATRI.
BVS . TERTIA.
POS.

---

ibidem ex Salona tranſlat: in domo Victuriorum

VIRDONIARVS
TRARONTIS. F.
3 DOMO. BITVRIX.
MISSICIVS.ALAE.
CLAVDIAE NOVAE.
T. F. I. ET.
PAMAE. SORORI.

---

repert: extra Ciuit Trag: prope fontem à parte ponentis in agro Epiſcopatus, nunc tranſlat: in inſula Paruichij in horto Diphnicorum

---

D *imago pueri* M
MVSC . V L. V.. D
4 SO MESTES. V O
D E L I C A T O
MOR VM. V
PO S VIT

Tra-

Tragurij in Eccl. S.Franciſci extra Ciuit.

TFRENTIA.
5 V. F. SIBI.
Q.STATIO.P.F.C.R..
M.STATIO. P.F.S.F.V.

Trag: in agro prope Eccl.S.Marta

D M
L T. ITVLENIO.
L.F. RESPECTO.
6 VET.B.F.LEG. X.
GEM.
TITI.AMYR.SNE.
M. . . . TOICAR.

in muro Caſtri Veteris Cippicorum

C.CAESONIO. FELI.
CI. COELIA. FIR.
7 MA. MARITO
[B.M.

In inſula Brachia prope Vicum Scrip. ſupra fontem lapis ſuprapoſitus rupi ex qua fons ſcaturit

NYMPHIS. S.
8 O.SILVIVS. SP.E.
CENT.COH.I. BELO
CVRA.GENS. THEAT.
D. D.

prope rudera amphitheatri Salonarum

T. FLAVIO.
T.F. TRO.
DECV. COL. SAL.
AEDILI II.VIR.IVRE.
DIC DEC.COL.ÆQVI.
FABR.II.VIR.Q. Q. DISP.
9 MVNICIPI.RIDITAR.
PRAEF.ET.PATRONO.CO.V.
FABR.OB.MERITA.EIVS.COLL.II.
FABR EX.ÆRE. CONLATA.
CVRATORI.REIPVB. SPLEN.
ISTARVM.TRIB.LEG X.
G. P. F.

ibidem

T. VETIO.
AVGVSTALI.
DECVRIONI.
COL. SAL
QVESTORI.
10 ÆDILI. II. VIR.
IVREDIC. PRÆF.
ET.PATRONO. COLL.
FABR.OB.MERITA.
EIVS.COLL FABR.
EX ÆRE.CONLATO.

ibidem

Q. SERVILIO.
M.F. PALAT.
11 PACVVIANO.AED.
PRAEF.COHORT. I
MORINORVM.
M. SERVILIVS. COPIEN.
SIS. PACVVIANVS.
PATER.FECIT.ET.SIBI.

Digitized by Google

In turri Campanaria ecclesiæ Metropolit: Spalaten.

AESAR..D.AVG.F.
GVSTVS.IMP.PONTIF. MAX.
TRIB.POTEST.XXI.... SIIII
12 VIAM.ABSALONIS.AD.LII...ASTEL.
DAESITIATIVM.PER.M..... VVSV.
CLVI.MVNII . . . . .
ET.IDEM.VIAM.AD.I...AI....ALN.
QVOD.DIVI.F.III....IBVS.
A.SALONIS.MVNII....RIB
CIVITI

---

ibidem

CVIVS.VIAI.MILLIA.PASSVS.SVNT.
CLXVII.MVNIT.PER.VEXILIARIOS.
13 LEG.VII.ET.XI.
ITBM.VIAM. GABINIANAM.
AB.SALONIS.ANDETRIVM. APERVIT
ET.MVNIT.PER.LEG.VII.

ibidem

MVNIT....IVM. MONTEM.
DIVONVM
baſis colũ- MILIA.PASSVVM.
14 *na locũ hũc* LXXVII. D.
occupat A. LEG. PRO.

---

ibidem

ESAR.DIVI.AVG. III.
15 VSTVS.IMP.PONT. MAX.
OTEST. XIIX.CO. II.
A.COLONIA. SALONITMA

Ab

Digitized by Google

Ab alijs accept:

Salonis

D. M.
1 TERTVLIANO.VIX. AN.V.
AVREL.TERTVLLIANVS.
NEPOTI. POSVIT.

---

ibidem

AVRELIAE.FLAVIAE.
2 CON. INCOMPARABILI.
M. INNOCENTIVS.
VIVVS. POSVIT.

---

ibidem

D. M·
3 LVPAE.DEF.ANN·VIII.
Æ.V.EPETINVS. ET.
CALISTE.PARENTES.

---

ibidem

4 FLAVIA.PANDOLINA.
VIVA.SIBI. POSVIT.

---

ibidem

D. M.
VOLVSIA.LECINIA.
5 IVLIO.APRO.ALVMNO.
D.F.ANN.VII.B.M.

---

ibidem

VIBIVS.PIVS.OREO. SOLI.
6 INVICTO. ARAM. DEDICO.
VT.SIS.MIHI. PROPITIVS.
MILITIBV. CENTVRIONI.
BVSQVE. MEIS.

---

ibidem

VL.INGENVA.VL.INGENVO.
7 FILIO.INFELICISSIMO.
DEFVNCTO.ANN.XVI.

Spalati

P. CAETENEVS. AGAHILVS.
V.F.S.ET.CAETANNEIAE.
8 FIL.VENVTIAE.ET.P.
CAETENNIO. VENVSIO
VI.VIR.FIL.EIVS.

---

ibidem

C. TESSPIO. MASCENIO.
9 NEVISCELIA.FELICIA.
MARITO. INCOMPARABILI.
POSVIT.

CASSIO.MINERBINO.DEF.AN.XLVII.
10 ÆLSVPERA.CONIVX.MARITO.
INCOMPARABILI. CVM.QVO.
VIXIT. ANN. XXVII.
B.M P.ET. SIBI.

Cetinæ in muro domus Mehmet Paſſæ Sanzachi Cliſſæ filij Muſtay Paſsæ, Piali paſſich.

C.IVLIVS.CL.CRESCENS. IIIIII. VIR.
VI.V.V S. FECIT. SIBI. ET.
IVLIAE.ANTILVS: Æ. CONIVGI.
C.IVLIO. MAZIMO FILIO.
11 VETTIA. C FIL.TERTVLLINA.
V.F.SIBI.ET.SEX IVLIO. NOSTRO.
MARITO.OPTIMO.
H.M.H.N S
LIBRO.AVG. SACRVM
IAFSVTIVS. L.F.
SER.CELER AED.I.VIR.
ID. F.X.D.F.

Rhizoni

12 Q.MANLIVS. Q. SERGIVS. RVFVS.
DEC. IVDEX. EX. QVINQ. DECVRIIS.
ÆQVO. PVBLICO. TESTAMENTO. FIERI. IVSSIT.
ET. EPVLO. DEDICARI.
IN.HOC.OPVS.STATIA SEX.F.FIDA.MATER.A DIE.
CIT. HS.XXXV.ET.SVMMÆ.OPERI.EPVLO.RELICTÆ.
XX.FISCO.INTVLIT.HS,XIII. CC. SOLO.PVBLICO.

In muro Eccl.S.Stephani agri Tragurien.

13 DIS. MANIBVS.
SACRVM.
C. VIBIVS. C.F. PO : :
PVDES. DOMAR. RET.
Ↄ LEG. $\overline{VII}$. C.P.T. VIVOS. FEC.
SIBI. ET. IVLIAE: C.T. POLLÆ.
VXORI.

In agro Tragurienſi ad Lepinum eruta, nunc in Eccleſiæ S.Petri Caſtri Noui

D M
AVRELIAE. SATVRNINE. DEFVNCTE
ANN.LXV.MVCIVS.CRESCIS. VXORI
BENEMERENTI. ET. SIBI. POSVIT
LOCO. CONCESO. A. VLP. VARONE.

IOANNIS LVCII

Notæ ad Memoriale Pauli de Paulo.

MEmoriale Pauli de Paulo Patritij Iadrenſis Comitisquondam Tragurij & Sibenici à D.Simeone Gliubauac. I.V.D.conciue ſuo, antiquitatum Dalmaticarum, & præſertim patriæ ſuæ accuratiſſimo indagatore, diù, fruſtraque deſideratum, & iam deploratum ope D.D. Franciſci Diphnici I.V.D. & Caroli Verantij patritiorum Sibenicen: penes heredes Ioannis Tomio Epiſcopi Boſnenſis repertum, inter alios auctores rerum Dalmaticarum ſimul cum opere De Regno Dalmatiæ & Croatiæ edidi; cumque in eo reperiſſem quædam de ſeruis, ancillis, rebusque domeſticis auctorem interſeruiſſe, ea, quaſi tædioſa legentibus futura, ad remq; hiſtoricam nihil conferentia, conſultò prætermiſi: cætera verò, vt in autographo reperiuntur, reliqui; ſed cùm poſt ipſius editionem Memorias Tragurij colligerem, & quamplura eiuſdem Memorialis loca examinarem, animaduerti ſeriem annorum non ſatis ordinatim diſpoſitam, dieſque hebdomadales cum adnotatis non ſemper congruere: vnde mihi perſuadeo (vt in aliis ſimilibus ſcriptis obſeruaui) ipſum Paulum inter lineas olim ſcriptas multa de nouo addidiſſe, vel in margine collocaſſe, quæ Federicus Roſa exſcriptor eius prout reperijt exēplauit, ordinemq; temporũ perturbauit: ex inde vereor illa verba ſæpe vſurpata *eodem anno* aliquoties referri debere, vel ad annos alio in loco ſitos, quam eo loci, quo Roſa poſuerit, vel intelligenda intra tempus eiuſdem anni; ita vt menſes aliqui ſubſequentis, vel præcedentis anni à natiuitate Chriſti intra eiuſdem anni ſpatium comprehenſi intelligantur. cùmque ſupralaudatus Doctor Gliubauac morte præuentus nihil annotatum reliquerit, vt meditabatur; Ideo vltra ea, quæ in prædictis operibus de hoc Memoriali ſcripſi, hàs notas concinnaui ex monumentis Iadrenſibus ab eodem Domino Gliubauac pro amicitia communicatis, aliquoſque errores corrigere conatus ſum, & dies hebdomadales qui cum annis annotatis non congruunt indicaui, ad paginasque impreſſi adaptaui.

Numero primo.

Pagina 424 columna ſecunda Verſiculo quinto.

1588 *die Sabbati 28 Auguſti.*

Eo anno dies 28 Auguſti non fuit Sabbati, ſed anno ſequenti, ideo vel erratum eſt in anno, vel dies Veneris pro Sabbato reponenda.

N.2. ibid. Verſ. 11

1386 die lunæ 11 nouembris venit vſque Iadram exercitus Boſnen:

Exercitum Alberti Prioris Auranæ timore copiarum Boſnenſium ab obſidione Auranæ receſſiſſe, & ſe Nonam reduxiſſe teſtatur epiſtola eiuſdem Prioris, ſcripta Spalatenſibus, data Nonæ die 25 nouembris 1387 relata inter memorias Tragurij lib:6 cap: primo,& cum eodem anno dies 11 nouembris fuerit dies lunæ ideo annus corrigendus, & 1387 reponendus.

N.3. ibid Ver.27

1386 die 2 menſis Iulij electus fui in Comitem Tragurij & die 25 apuli

congruit cum monumentis Tragurinis

N.4. pag.426 col.prima. V.41

eodem anno die 23 martij obijt Rex Boſnæ

ex præcedentibus annus deberet eſſe 1390, ſed anno 1392 Regem Boſnæ obijſſe in memorijs Tragurij loco citato apparet.

N.5 ibid.col.2 V.16

eodem anno 19 Ianuarij in Conſilio generali

Hic annus ex pręcedentibus dici deberet 1392; vel cum inter præſentes nominetur Griſogonus de Soppe Abbas S. Chryſogoni, quem alio in loco præcedenti aſſerit mortuum die Paſchatis 26 Martij 3391, ideo annus debet eſſe 1390

N.6. ibid. V.50

1393 die martis 2 Iunij

Ambaſſatores miſſos Venetias exprimit inſtructio facta Ambaſs. ituris in Vngariam eodem anno, quæ originalis reperitur inter monumenta à q. D. Doctore Gliubauac collecta, quæ talis eſt.

1393 Ind. prima die 20 men. Maij. Comiſſio data Nobilibus & ſapp: V.V.D. Theobaldo de Naſſis legum Doctore & Ser Mazolo de Fanfogna Ambaxiatoribus Cōis Iadræ ituris ad locum Diaco, vbi futurus eſt Ser: mi D.N.R. Hung. & D Rex Boemiæ pro pace tractanda ſimul

Pri-

Primo quidem ſi ipſe Ser:mus D.N. Rex ibi aderit, ipſi dñi Ambaxiatores quanta ſubiectione, reuerentia, & deuotione ſcient & poterunt recomendabunt Maieſtati ſuæ tanquam ſuo numini in hoc orbe dictos Dños Rectores, conſilium, & cõe Iadræ, ſeu deuotiſſimos, & fideles ſuos, & qui à cultu, ac fide, & deuotione Maieſtatis ſuæ nunquam diſcedere intendunt, nec diſcedent. Et circa hoc dicti Ambaxiatores vtantur illis bonis, & humilibus verbis, modis, & geſti s, quos poterunt, atque ſcient vt ſacra Maieſtas deuotionem, & fidem agnoſcat.

Secundo narrabunt ſacræ R. Maiti qualiter omnibus notæ ſunt depopulationes, iacturæ, & dapna, quæ & quas paſſi ſumus, & in dies patimur ob fidem Regiam ab emulis Regijs, & ob hoc indigeremus, & indigemus plus de pace, quam vlli Regnicolæ. Et ideo cum omni debita reuerentia, & humili prece nos hortamus quantum liceat & deceat celſitudinem ſuam vt, honore coronæ Hungariæ ſaluo ſemper, & Maieſtatis ſuæ, dignetur ad pacem condeſcendere, quæ tamen honorabilis & vtilis ſibi ſit, & cunctis Regnicolis.

Si autem dicta pax ſequetur, benè quidem; ſi autem fieret treuga tantum, prout hactenus fuit; Tunc ipſi Ambaxiatores ſupplicent Maieſtati Regiæ parte noſtra quod faciat ſic, quod in hac treuga nouiter fienda nos, & iſta ſua coĩtas Iadræ ſpecialiter & expreſsè pro reccomendatis inſeramur, vt à modo tanta noſtra dapna ceſſent, & quod poſſimus reſpirare.

Si verò dictus D.Rex non eſſet in dicto loco Diaco, ſed ſolum Prælati, & Barones ſui: Tunc dicti Ambaxiatores ea reuerentia qua deceat, faciant Prælatis, & Baronibus ipſis primò recomendationem iſtius coĩtatis & demum Ambaxiatam prædictam hortando eos quod pax ſequatur vt ſuper, vel quod ſaltem ſola treuga ſequente includamur ſpecialiter in ea pro recomendatis.

In caſu cum tam pacis quam treuge fiat exhortatio, & rogamen penes quos viderint expedire, quod Boſſinenſes, aut alij non prohibeaſit Morlachis, aut gentibus ſuis, qui cum mercimonijs, aut rebus ſuis huc veniant more ſolito.

In caſu autem quo Ser:mus D. N. R. non eſſet in Diaco ita quod ſecum non poſſet haberi tractatus de ſupraſcriptis: vel ſi eſſet ibi, & non vellet ad talia intendere. Tunc dicti Ambax ſequantur eum, aut eo non exiſtente in Diaco, vadant Budam ad dictum D.Regem, vel alibi vbi eſſet in Regno, & facta ſibi primò debita & humili reuerentia, & recomendatione, vt vltra, Tunc dicti Ambax: exponant Maieſtati ſuæ ſupraſcriptæ, & ſuper eorum obtentu ſecum ſtudioſi & ferventer inſtent.

Primò quidem dicant qualiter teſte Deo omnia fecimus contemplatione Maieſt: ſuæ, per quæ præſentem poſſe placere, & rem gratam facere Mag:co D.Ioanni Comiti Segnæ Bano ſuo Dalm: Croat: & Sclauoniæ, & quod breuiter non eſt modus, quo poſſimus flectere, & mulcere mentem, & animum ſuum obſtinatum vltra modum, & vltra debitum in humanitatis contra nos teſte Deo ſine noſtro defectu, vel culpa. Immo de die in diem fit auſterior contra nos, quod nunquam de ipſo putauimus, nec expectabamus ab eo tum reſpectu Regiæ Maieſt:, tum reſpectu priſcæ beneuolentiæ, & caritatis, quam ſemper habuimus cum ipſo, & ſuis. Sed maxime ipſum habuimus & habere intendebamus in noſtrum Dominum ſingularem poſtquam fuit creatus Banus. Ipſe vero ſemper ſtetit, & ſtat pertinax contra nos, & ideo ne inter ipſum & iſtam coĩtem aut ſubditos ſuos, vel noſtros poſſit oriri vlla diſsenſio maior ea quæ nunc eſt. Nos ſupplicamus celſitudini ſuæ vt dignetur modum tenere quod nos liberet ab eo, & eximamur ab eſſendo ſub ipſo; ita quod nihil ſecum agere habeamus: Nam videmus quod ipſe habet voluntatem ponere nos ſub iugo, & in ſeruitu-

uitute, & noſtras libertates opprimere, & eis nos priuare. Quod benè ſcimus non fuiſſe, vel eſſe vnquam de voluntate Regia, nec ſuorum procerum, vel Baronum, quapropter vt poſſimus remanere & ſtare in libertatibus noſtris nobis conceſſis à SS: mis Regibus prædeceſſoribus ſuis, & maxime à diuæ memoriæ Ser:mo patre ſuo D. R. Ludouico, qui eas nobis ſemper ſeruauit illeſas ſuæ celſitudini ſupplicamus quatenus ipſe Ser.mus D. N. Rex, Diuorum prædeceſſ. ſuorum imitando veſtigia, dignetur ſeruare nobis inuiolatas dictas libertates noſtras, & ad hoc vt melius & habilius fieri poſſit dignetur nobis mittere in Banum vnum ex Dominis noſtris videlicet vnum Hungarum, quem voluerit Sacra Regia Mai:, cui parere intendimus omni deuotione, & fide, & omnia facere, dumodo trahamur à iugo & de manibus iſtius D. Bani, qui ſic crudeliter, & contra omnem equitatem, & fas nititur nos delere, & ſic facient omnes Regnicolæ iſtarum partium, ſcilicet quod in omnibus parebunt ipſi Bano Hungaro, quem miſeritis, quia omnes Regnicolæ Hungarum petunt & optant habere, & non alium, & vt Maieſtas tua benè videat quod ad hæc non mouemur ex iracundia, vel odio, ſed ſolum rationabiliter, & iuſtè & ex euidenti cauſa. Nos volumus Mai: tuæ detegere quicquid ipſe D. Banus attentauit facere contra nos: quod ſi eſt de honore Regio ab ore ſuo, ipſe D. N. Rex in ſuæ mentis arcano decernat. Nam ipſe D. Banus qui conſideratione fidei noſtræ & reſpectu dapnorum noſtrorum prætteritorum daberet nos fouere, & conditiones noſtras promouere, & extollere præ cæteris Dalmatinis, nixus eſt in perniciem noſtram, & finale noſtrum excidium commouere, & prouocare contra nos cõe Venet:, & ob hoc mittit Venetias Epiſcopũ Segnen: & Vicarium ſuum ad petendum Venetis tres galeas pro ueniendo contra nos. Suntne hi fauores? Sunt hæ retributiones & præmia, quæ ipſe D. Banus nobis impẽdit pro fide noſtra, & pro emenda dapnorum noſtrorum, & verè niſi diuina bonitas obſtitiſſet, quæ inſpirauit Venetos de negatiua iſta veſtra ciuitas perpetuò deſsolata, immo conſumpta & obruta erat totaliter. Reiecit enim & abhorruit Ducalis Dominatio Venetiarum ob contemplationem Regiæ Maieſt. has profanas petitiones dicti D. Bani, nec voluit ſibi dare galeam vllam &c. Et hoc etiam ipſi D. Bano non ſufficit, immo ex illo ſolo & exiguo caſtelletto, quod ſolum habet in Dalmatia ſcilicet Luba diſtante ab hinc per circa x miliaria, patitur quod gentes ſuæ exiſtentes ibi nos depredentur & ſpolient, quia omni die Sayni dicti Caſtri veniunt in territorium noſtrum ad predandum nos. Hæc profectò & indubiè tenemus quod nunquam proceſſerunt de mente Regia, neque ſcitu ſuo, aut Baronum ſuorum, vel Prælatorum; Sed pro certo ipſe D. Banus tenendo iſtos modos non fecit, nec facit honorem Regium, neque ſuum prout bene poteſt ex timare quilibet ſani pectoris. Hæc quidem voluimus eſse nota maieſtati ſuæ.

Nos enim conſiderato dicto benefitio nunquam delendo quod recepimus à Venetis, qui contemplatione Maieſt: Regiæ non voluerunt mortem, ſed vitam noſtram, & conſiderato etiam quod ipſi Veneti ſua bonitate nos tutos reddiderunt, & faciunt ab impreſſione piratarum; ſed maxime attento quod ſerenitas Regia & Veneti in bona amicitia ſunt, & in bona pacis diſpoſitione. Nos miſimus Ambax. noſtros ad Ducalem dominationem ad regraciandum ſibi de tanto benefitio, quantum nobis ſecerunt in hoc contemplatione Regia. Nos vero vt omnia quæ agimus manifeſta ſint ipſi D. Regi hanc intentionem noſtram & quicquid egimus voluimus ſignificare ſibi.

Dicti Ambax. impetrent & ſtudeant obtinere litteras Regias ad cõe Venet: qualiter propter diſtantiam Regiam à partibus iſtis, & quod Veneti ſunt hic proximi, nec

nec poſſimus ſemper ad Maiẽtem Regiam reccurrere & : : : : corona Hungariæ: Ideo D. N. Rex per ſuas litteras nos recomendet cõi Venet:

Item dicti Ambaxiatores ſignificent, & dicant Mãti R. qualiter ipſe D. Rex ſignificauit nobis per litteras ſuas qualiter mandabat ipſi D. Bano quod damna facta ſubditis noſtris emendaret, & reſtitueret ablata &. . . & ſic non dubitamus quod ipſe Ser:mus D. N. R. Nos enim ſub iſta confidentia miſimus ambax: noſtrum ad ipſum D. Banum ad requirendum ipſum amicabiliter, & placidè quod emendaret nobis damna ſubditorum noſtrorum, & reſtitueret ablata &c. & breuiter non fuit modus quod aliquid vellet facere. Immò quod fuit peius dixit ſe nunquam habuiſſe litteras de hoc à Mãte Regia.

Si diceretur aliquid ipſis Ambax: quare non permittimus liberè deferre ſalem ad Cameras D. Bani prout antea ſolebamus, & quod nunc nos accipimus duc: x pro quoque centenario ſalis pertinenti ad Cameras dicti D. Bani &c. Ipſi Ambax reſpondeant. Quod non tenemur ad hoc de iure, & quod dictæ Cameræ numquam fuerunt liberæ tempore quo Cameræ ipſæ erant in manibus Ser.mi D. N. R., ſeu officialium ſuorum, immo tunc ſoluebant ſicut alia loca, & quod nunc & etiam ſemper illi D. Budiſlauo ſoluerunt pro Cameris ſuis ſicut alij. Et quod ipſi D. Bano de gratia, & pro bono amore, quem ſibi gerebamus fecimus & conceſſimus hanc exceptionem ſolumodo poſtquam Ser.mus D. N. R. dedit in manibus noſtris Trigeſimum iſtud & tractam, & quamquam non teneremur de iure nihilominus vt dilecte, & amicabiliter ſecum viuere potuiſſemus, tamquam cum D. N. & tamquam cum illo qui repreſentat perſonam Regiam in his partibus nos fecimus ſibi dici, & offerri quod volebamus ſibi dare pro cameris ſuis dictum ſalem liberè ſicut prius ſi emendaret dampna ſubditorum noſtrorum, & reſtituerat ablata, Quæ dãpna vtique grandia ſunt. Ipſe vero D. Banus vt prædiximus nihil facere voluit. Nos verò qui rationabiliter quoad Deum & mundum non poſſumus pertranſire quin prouideamus indepnitati noſtrorum facimus exigere iſtos x ducatos pro Cen. cum quibus dicta dapna & ablata ſatisfacere volumus noſtris ſubditis.

Si dicti Ambax peterentur numquid Iadren. dabunt dicto D. Bano ſalem pro ſuis Cameris liberè quando dicta dapna ſoluta erunt &

Reſpondeant quod non habent commiſſionem de hoc, ſed non dubitant quod Domini ſui & cõe Iadræ facient in hoc quicquid placebit Maieti Regiæ, & quæ D. N. R. mandabit.

Item ſi pax non erit inter Ser:mum D. N. R. & R. Boſnen: ſed ſolum treuga, prout fuit hactenus, aut quod guerra ſequeretur, quod abſit oportebit neceſſario quod manuteneamus caſtrum noſtrum Semchnici, & continuemus expenſam hactenus habitam in eius cuſtodia, & forte maiorem. Et ideo dicti Ambax dicant S.mo D. N. R. quod benè recolimus, & ſcimus quod litteras recepimus à Maieſtate ſua qualiter volebat vt elapſo menſe Septembri D. Banus haberet medietatem Trigeſimæ & tractæ ſalis, & nos haberemus aliam medietatem &c. Sed nos facimus ſibi notum quod conſideratis infimis conditionibus noſtris, tam in cõi, quam in ſpeciali, quæ non poſſet eſſe magis per exiles & pauperes, & extremmæ, & attento quod nihil habemus de reditu à nobis ipſis, vnde poſſimus de noſtro exponere & ſuſtinere ne dum expenſam ipſius Caſtri. Immo nec ſuſtinere nos de victu, & victualibus, pro quibus habendis ab extra iam ſex annis ellapſis laboramus & pro quibus portandis huc vltra valorem grani nos facimus intolerabilem expenſam ſcilicet ſoluendo mercatoribus ad vitas Baſtaſias & Magazenos. Ideo propter dictas cauſas nos numquam poterimus ſuſtinere dictum Caſtrum cum ipſa medietate Trigeſima & tracta, & ſic

de

te leui perdi poterit ipſum caſtrum, quod Deus auertat, quo perdito, omnes boni poſſunt imaginari qualiter ſtabit Ciuitas, vtpotè in articulo finalis ruinæ aut ſeparationis ſuis malis grauibus à fide Regia. Quod antequam eueniat det potius nobis omnibus mortem Deus; Nam ſperandum eſt adhu, & ſperamus firmiter quod manutenente ſe hac Iadrenſi Regia Ciuitate omnes aliæ Ciuitates rebelles ad priſcam deuotionem regiam reducentur. & ideo vt tantum bonum non remaneat, & vt oppoſitum euitetur ſupplicamus humiliter celſitudini ſuæ vt dignetur nobis integrum & liberum dare ipſum trigeſimum & tractam ſalis quæ tamen non ſupplebunt ad expenſam incumbentem nobis pro dicto Caſtro; nec iſta ad alium finem petimus, niſi pro manutenendo ipsum, & per conſequens hanc ſuam Ciuitatem & cõitem in ſua deuotione & fide &c. Et in hoc dicto Ambax inſtent & vigilent omni ſcitu, modo, & ingenio quibus poſſunt. Aliter autem iſta Ciuitas eſt in extrema ruina, & benè ſcimus quod clementia Regia non vult propter iſtud minimum permittere nos labefactari, vel excedere ſic miſerimè, & ex certò; immo ſperamus quod daret nobis de ſuo erario potius quam iſta ſequantur.

Item dicti Ambax: vltra contenta in præſenti commiſſione habeant auctoritatem dicendi, petendi, reſpondendi, ac faciendo oĩa & ſingula quæ viderint concernere ſalutem, & bonum ſtatum iſtius Ciuitatis.

Item ad hoc vt dicti Amb: facilius obtinere poſſint ſuprascriptam reliquam medietatem, quam nunc petimus de XXX.º & tracta ſalis Ambax. ipſi habeant poteſtatem expendendi quingentos ducatos auri, & eos annuatim promittendi modo & conditione icſraſcriptis & hoc in quantum dictam aliam medietatem, & ſeu totum trigeſimum & tractam ſalis obtineamus videlicet quod promittant D. Archiepo Strigonien duc. CCC annuatim donec tenebimus totum Trigeſimum & tractam ſalis: reliquos autem CC etiam dicto modo promittant Comiti Palatino, in quantum ipse Palatinus ſit ad præſens in curia, & in quantum ipse non eſſet in curia, dicti Ambax: diuidant ipsos CC duc: in infraſcriptis duobus vid: duc. C. Dño Cardinali Quinque Eccleſiæ: & reliquos C bibor, & quod ipſi omnes habebunt iſtos denarios omni anno donec teneqimus totum Triges: & tractam & promittant eis ſua fide mediante quod quamprimum erunt Iadræ mittent eis iſtos denarios, & vbi aliter tum fieri non poſſet dicti Ambax: faciant D. Archiep: vnam litteram obligatoriam cum Sigillo eorum de mittendo ſibi ſtatim iſtos denarios quamprimum Iadran attingent.

Item cum quidam Bogdolus de rubeo ciuis Iadræ aufugerit de Iadra iamdudum, & expectauerit denarios dacij vini ad ſpinam cõis Iadræ, quod conducebat, pro quo Bogdolo fuit fideiuſſor Ser Tilippus de Mataſaris, qui coactus eſt tamquam plezius dicti Bogdoli ſoluere cõi Iadræ duc: 720 auri, qui quidem Bogdolus ſe reduxit Obrouacium ſuper territorium Comitis Corbauiæ, nec poſſumus contra ipſum ius conſequi pro ipſo Ser Filippo cum noſtro: ideo dicti Amb: impetrent à Regia Ma:^{tc} vnam litteram quod ipſe Bogdolus vbicumque inueniatur in Regnis Ser.^{mi} D. N. poſſit conueniri, & quod fiat iuſtitia nobis & ciuibus noſtris contra eum per præſides locorum vbi reperiretur, & ſic etiam fiat de oĩbus alijs debitoribus ciuium & ſubditorum noſtrorum aufugientibus ſeu qui aufugerunt tam in præſenti tempore quam in futuro.

num.

n.7 pag: 427 col.p. V. 47

Die Dominico proxime ſequenti

extat inſtructionis exemplum inter monumenti ſupraſcripta D.Gliubauac

Nos Marinus de Ginano & Antonius de Griſogonis Rectores ciuit.Iadræ, Paulus de Paulo,Coſa de Begna, & Petrus Zoili de Naſſis auctoritate nobis attributa per generale conſilium Iadræ vobis nobilibus viris Ser Giorgio Viti de Zadulinis ſupra Capitaneo noſtræ galeottæ, quam transmittimus contra Pagenſes, committimus ac vobis attribuimus ſuper gentibus ipſius galeottæ vt tantam habeatis poteſtatem in regendo & gubernando eos ac puniendo,quantum habent Rectores Ciuit:Iadræ ſuper ciuibus Iadræ.

Item mandamus & committimus vobis quatenus vos cum galeotta & gentib.ſuper ea obedire nobili viro D.Damiano de Naſſis Capitanio noſtro Generali, & quicquid vobis mandauerit,debeatis inuiolabiliter obſeruare. Dat Iadrę An: Domin: Incarn: 1393. Ind.2.a die 15 men.Martij

à tergo *commiſſion à Zorzi de Zadulini Capit.° de Galea de Zara contra Pauesani.*

n.8.pa: 428. col.p. V.49

& die Sabbati in feſto.S.Ioan:Bapt:

extat exemplum ſententiæ quæ talis eſt

Nos Ioannes Dei & Apoſtolicę ſedis Gratia Zagrabienſis Eps Dercetorum Doctor Ser.mi Principis & D.D.Sigiſmundi eadem Dei gratia incliti Hung.Dal·Croat: &c. Regnorum Regis,Marchionis Brundeburgen: &c. Secret:Cancel: &c. & Nicolaus D.G.Regnorum Dal:& Cro:predictorum Banus per ex.m Regiã ad ipſas partes Dal: & Croat:pro inquirendis ſuis iuribus Regalibus,& vniuerſis querulantibus iudicio, & iuſtitia impendendis,nec non quibuſuis defectibus, & incomoditatibus ipſorũ Regnorum ſuorum & Ciuitatum ſuarum in dicto Regno Dalmatiæ conſtitutarum, & exiſtentium ſpecialiter autem factis,& cauſis inter nob.& prud: viros Rectores conſilium & cõe Ciuit. Iadrenſis ab vna parte; ex altera autem Rectores conſilium cõe inſulæ Pagen: vertentibus,iudicandis,diſponendis, & reformandis cum pleno monumento,poteſtate,ſeu facultate celſitudinis Regiæ Vicarij,ſeu delegati Generalis. Notum facimus tenore præſentium quibus expedit vnicuique. Quod cum Nos ſupraſcripti videlicet feria ſecunda proxima poſt feſtum Sacratiſs:Corporis Xpi proxime elapſi iuxta præfatæ Exc: Regiæ ſpeciale edictum & monimentum præmiſſorum vlteriori conſumationi & vtiliori ac commodiori expeditione Vniuerſis dictorum Regnorum Dal.& Cro:nobilibus Ciuitatenſibus,ac alijs cuiuſuis ſtatus, conditionis, & præminentiæ hominibus in Ciuitate Nonenſi generalem celebraremus congregationem, ac pro impendendis quibuſuis querulantibus iuditio, & iuſtitia vna cum Reuerendis in Xpe patribus ac magnificis & nob: viris D.D.Griſogono Traguriẽ: & Ioanne Nonen Epis, Butcone & Paulo filio Budislaui Comitibus Corbauiæ, Ioannis filij q. D. Nicolai Palatini dicti de Gara, alijsque vniuerſis dictorum Regnorum nobilibus prioribus de qualibet etiam ciuitate prædicti Regni videlicet Trag.Raguſ.Spalat.Scardon:Nonen:& Abſaren.duobus aut tribus nob.viris nobiſcum coaſumptis pro tribunali conſediſſemus, & tunc diſcretus vir Ioannes Prbr Ratych & Bellota ciues Ciuitatis Pagen: in ipſorum ac totius inſulæ eiuſdem Pagen: perſonis cum ſufficientibus litteris procuratorijs eorundem de medio cæterorum querulantium exurgentes aduerſus nobiles & prud: viros Rectores, conſilium, & cõe præfatæ ciuit. Iadræ cum graui, & vrgenti querela expoſuerunt per hunc modum. Quomodo

nuper

Digitized by Google

nuper annotati Iadrenſes vnà cum plurimis Sacræ Regiæ Hung: coronæ infidelibus, & noſtris emulis in nauibus armatis, & potentiarum ad dictam inſulam Pagen: accedentes, inſulam eandem hominum interemptiones videlicet ſuſpenſiones, decolationes, decapitationes, vulnerationes, manuum & pedum truncationes, & mutilationes, oculorum erructiones, excecationes, virginum deflorat:, ſacrarum monialium, & aliarum quamplurimarum turpiſſimas, & enormes dehoneſtationes, ignis incendia, & combuſtiones indebitè ſine lege & ipſorum potentia mediante comiſiſſent, quoſdam etiam ex præsbiteris, & ſacerdotibus præfatæ insulæ Pagen: alios interimendo, aliorum autem in irreuerentiam, dedecus ſeu vituperium ſacri ſacerdotalis, ſeu clericalis ordinis, & poteſtatis Sanctæ matris Eccleſiæ ipſos præsbiteros pileis ac coronis papireis, ſeu de cartis, exciſis inſulantes, & ſuper ipſorum capitaïnique ponentes in dicta Ciuit. Iadra & per vicos, & plateas eiusdem ciuitis eosdem præsbit:, ſic vt præmittitur inſulatos turpiter & vituperatè circumduci, ipſamque tandem inſulam Pagen: ac Ecclias & monaſteria in eadem exiſtentes & habitat: ſingulis theſauris, ac vniuerſis rebus & bonis mobilibus, & immobilibus ipſius inſulæ valoris ingentis & ineſtimabilib. ſpoliare, & depredari feciſſent, ſacrilegia multifariam in eadem insula comitentes de eisdemque rebus bonis & theſauris per ipsos Iadrenses ſpoliatis, & depredatis iuxta vota, & libitum voluntatis eorundem diſponentes, allegarunt vlterius ijdem Ioan. prbr & Bellota Sindici, & procurat: iam dictorum Pagen: quod cum quamplurima & Regi a mandata, vt ipſi Iadren: à præmiſſis tyranizationibus, afflictionibus, ac penarum & iniuriarum illationibus tamdiu quouſq; per Mai: Regiam præmiſſa per ſingula iudicarentur detinere debuiſſent, ac deſiſtere ſub penis grandiſſimis, & grauioribus in eisdem literis Regalibus coram nobis in ſpecie productis latius expreſſis & productis, Iadrenſibus prænominatis directa & publicata extiterint. Attamen Iadren: prædicti minime huiuſmodi mandata Regia ipſis directa, & præſentata formidantes, & conſiderantes ne præſcriptas pænas & grauamina per Maieſtatem Regiam eis interpoſita aduertentes, & iurantes à præmiſſis nullatenus deſiſtere, & ſe ipſos retrahere voluiſſent; quinimo ijdem Iadrenſes in contemptum, & vilipendium dictorum mandatorum Regiorum actus potentiarum indicibiles, damna, periclitationes, afflictiones, & alia mala peiora peioribus intuliſſe dignoſcerent, & quod etiam Iadren: antelati volentes, vt annotati Pagen: hactenus liberi per huiusmodi inſignia ſerui ipsorum denotarentur conditionales, ſtatuiſſent & firmiter decreuerunt, quod nulla ex dominabus dictæ insulæ Pagen: veſtes & indumenta coloris alterius niſi nigri ſeu lugubris; viri autem earum vniuerſaliter pileos altos ſclauonicales, & non alios temporibus perpetuis & futuris ferre, & portare deberent, & tenerentur: intendentes per inſignia huiuſmodi de liberis ſeruos facere perpetuos & conditionales, & debitum iuris naturæ præuertentes; alias etiam afflictiones, periclitationes, damna & iniuria quæ per ſingula longum & prolixum ſoret narrare, & exprimere, ipſi Iadrenses abſque aliquali miſericordia dictis Pagen: intuliſſe, & irrogaſſe ſeu perpetraſſe perhibentur, ſupplicantes annotati Sindici ſeu procurat: iam dict: Pagen: nobis quibus ſupra humiliter, & deuotè, vt nos viſis penitus conſideratis prænominatis præmiſſis ipsorum calamitatibus, iniurijs, periclitationibus, afflictionibus, ſpoliationibus, deprædationibus, combuſtionibus, nec non multifarijs dehoneſtationibus, & alijs præalegatis quibus per tirannas manus Iadrenſium iam dictorum lacerati fore perhibentur ipſos Pagen: ſeu eandem inſulam Pagenſium huiuſmodi Iadren: manibus & poteſtate eripere, & cæterarum Ciuitatum Regalium Regni Dalm. præ lata cetui

vni-

Digitized by Google

vniuerſo & conſortio vt Mai: Regiæ ſemper fideliter, & ſub puriſſima fide & conſtantia quirent & valerent ſamulari dicta auctoritate regia nobis attributa connumerare & aggregare, eiſdem Pagenſibus de ſingulis grauaminibus & penis, quæ & quas annotati Iadren: in non obſeruatione dictorum electorum Regiorũ aduerſus annotatos Pagen incuriſſe dinoſcerentur, & nihilominus de ſingulis prænominatis ipſis Pagen: per annotatos Iadren: potentialiter illatis, irrogatis, & perpetratis congruam, omnimodam & plenam ſatisfactionem nomine & in perſona D. N. Regis exhibere, impendere, & adminiſtrare dignaremur. Quibus auditis & perceptis nob: & prud: viri Paulus de Georgijs de Iadra miles, Iacobus de Raducijs legum Doctor & Paulus de Paulo ciues Ciuitatis Iadren: legitimi Sindici & procuratores ipſius Ciuit: Iad: in noſtram exurgentes præſentiam reſpondere ex aduerſo Quod prædicta inſula Pagen alias ab ipſis per manus potentes Venetorum alienata per Ser.mum Principem q. D. Ludouicum R. Hung: ipſis Iadren: perpetuo exiſtat reſtituta ab hocque pœnas, & afflictiones ipſis Pagenſibus faciendi irrogandi, & perpetrandi vti Dominos ſuper ſubditos ipſorum habuiſſent & haberent, & omnimodam poteſtatem; immo & correctiones huiuſmodi ex totius ciuitatis Iadren: pœnali conſilio & communi decreto vnanimiterque ſancito dictis Pagenſibus extitit illata, perpetrata, & commiſſa, in cuius reſtitutionis approbationem & atteſtationem tres litteras prædicti q. D. Lud: R. vnam de anno 1358 emanatam & conſectam, declarantem, exprimentem, & continentem quod cum ipſe D. Lud: R. Reuerendos in Xpo patres D. Nicolaum Colocien: Archiepum poſtulatum Strigonien Mai: ſuæ Cancel: frem Stephanum Epum Varien magis: ſacræ Theolog. Gregorium cuſtodem Varadien Decret. Doct. nec non Mag: viros Comitem Nicolaum de Czech Iudicem curiæ ſuæ, Ioannem Cuz totius Dalm. & Croat. Banum cum plena ſerenitatis ſuæ facultate & poteſtate ad ipſas partes Dal. & Cro. pro quibusuis defectibus ipſorum regnorum extirpandis & euellendis, ac quibus querulantibus iuditio & iuſtitia impendendis deſtinaſſet, ipſique Vicarij Regales congregatione generali ipſorum ſub Caſtro Oſtrouiza vocato celebrato de iuriſdictione dictorum Iadrenſium, quam ad prædictam inſulam Pagen: habere dinoſcerentur à iuratis aſſeſſoribus congregationis eiusdem ſciſcitari, & inueſtigare voluiſſent, ex tunc ijdem XXII iurati aſſeſſores iudices vniuerſi ipſius congregationis generalis nobiles proceres ipſam insulam Pagen. ſemper, & ab antiquo, in cuius contrarium hominum non exiſtit memoria dictorum Iadrenſium fuiſſe; ſed tandem de ipſorum manibus per dictorum Venetorum potentiam alienatam extitiſſe ad fidem eorum Deo debitam, ac fidelitatem Sacræ Hun. corona inuiolabiliter obſeruandam affirmaſſent: ideoque ipſe D. Lud. R. percepta, & intelecta ſaſſione iam viginti duorum iuratorum aſſeſſorum, vti præmittitur, ſacta per ipſius Vicarios Regios Mai: ſuæ ſuo modo declarata, & expoſita, ipſam inſulam Pagi prædictis Iadren. perpetuò relaxaſset, & reſtituiſset; ita tamen quod dictam inſulam Pagi per Maieſtatem ſuam dictis Iadren. reſtitutam eo iure ſecundum quod antiqui præceſsores ipſorum Iadrenſium, & non aliter ſoliti ſuere ipſos Pagen. regere, gubernare, & poſſidere, & ad illa iura, & non alia quæ temporibus præteritis habere ſoliti ſunt in eadem dicti Iadren. tenere & conſeruare teneantur. Aliam autem litteram ſimiliter ipſius D. Lud. R. de anno 1372 conſectam, & emanatam, quod quamquam ipſa inſula Pagi à dictorum Iadrenſium manib. & poteſtate ſeu proprietate ad quorundam emulorum ſuggeſtioné, & ſiniſtram informationem iuri regali per Mai. ſuam ſit applicata, attamen demum pro ſeruitijs, & fidelitatib. eorum-

rum-

rundem Iadren: ipſe D.Ludouicus Rex ipſam inſulam Pagen. ſimul cum ſuis ſingulis pertinentijs dictis Iadren. reddidiſſet & relaxaſſet. hæc ſpecialiter in eadem littera verbaliter expreſſiſset. Quod dicti Iadren prælibatos Pagen: pro eo quia ijdem rebellantes exceſſerant in eorum libertate antiquis prærogatiuis, nec verbo, nec facto perturbare, moleſtare, & aggrauare quoquo modo præſumant, cum ipſi neceſſitates ſuas nemini alteri præter Deum niſi Mai: Regiæ exponere habeant, & referre, quos omnino in ipsorum libertatibus antiquis vellint permanere, & in ea conſeruare. Tertiam autem litteram eiusdem D.Lud: R. modo ſimili emanatam, prædictis Pagen. directam, nec non deſtinatam, notificantem ipſi Pagen. Quomodo dictus D.Lud. R. eandem inſulam Pagi prædictis Iadrenſibus iterum relaxandam duxiſſet, & reſtituendam, ita tamen quod ipſi Iadren: pro eo quia ijdem Pagen: modo præmiſſo rebellarunt ab eisdem non aggrauarentur, impedirentur, nec perturbarentur modo aliquali. . . . ipſis Iadren: vt ijdem dictis Iadren in omnibus alias conſuetis obedire deberent, & obtemperare, & nihilominus vltimo quoddam ſtatutum dictæ Ciuit: ipſorum Iadren per dictum D.Lud: R. ipſis confirmatum continens inter alia, & exprimens. Quod ſi aliquis vel aliquæ perſonæ Pagen: committeret, vel committerent aliquod enorme factum D.Comes & Iudices Iadræ poſſint mittere pro eo, vel eis, & facere de eo, vel eis ſecundum ipſius D.Comitis & Iudicum Iadræ voluntatem coram nobis oretenus duxerunt producendum, ſupplicantes nobis præd. Sind: ſeu procur. predi. Iad: iuxta contenta dictarum litterarum D.Lud. R. reſtitutionem proprietatis & Dominij dictæ inſulæ Pagen. pro antedictis Iadren. impartiri, & quoniam in præfatis tribus litteris annotatis D.Lud: hæc iniunctæ ſunt clauſulæ. In prima namque littera eiusdem quod prædicta insala Pagi eſſet iure, ſecundum quod ipsorum Iadrentinorum prædeceſſores antiqui, & non aliter ſoliti fuere, regere, & gubernare, & iudicare ad eadem iura & non alia per dictum q.D.Lud: R. ipſis Iadren: exiſtat reſtituta; in 2.ª etiam littera ipſius D.Lud.R. hic primitus eſt articulus. Quod dicti Iadren. prædictos Pagen. pro cauſa quod rebellantes exceſſerant in eorum libertatibus antiquis nec verbo nec facto audeant impedire, ſeu quoquo modo aggrauare; cum ipſi neceſſitates ſuas nemini alteri præter Deum niſi Mai: ſuæ referre haberent, quos omnino in libertatibus ipſorum vellet conſeruari. In 3.ª autem littera ipſius D.Lud. modo ſimili conditio prædicta ſit, & quod annotati Iadren. antedictos Pagen. pro eo quod ijdem Pagen: ab ipſis modo prææalegato rebellarunt in ipſorum libertatibus, & conſuetudinibus antiquis non debeant aggrauare, & perturbare manifeſtè dinoſcebatur contineri; ex hijsque & præsertim cum in dictis litteris prædicti ſacri q. D. Lud. R. expreſſe contineatur quod ipſi Pagen: nemini alteri poſt Deum, niſi Mai: Regiæ habeant querelari excellentiſſimè & luculenter inferri, & extrahi poſſit, quod principale dominium & iuditium, ſeu proprietas corporalis iam dictæ inſulæ Pagen. per dictum D. Lud. R. ſemper Mai. Regiæ forent retentæ & reſeruatæ, & quamquam etiam prædictum ſtatutum annotatorum Iadren per ipsum D.R.Lud. confirmatum, & coram nobis productum extiterit, attamen pura ipſa confirmatio ad huiusmodi malorum finem, ac pro eo vt annotati Iadren: vigore præannotatæ confirmationis dictis Pagen: & in ipſa insula Regi præmiſſas afflictiones videlicet hominum interemptiones, ſuſpenſiones, decapitationes, vulnerationes, manuum, & pedum truncationes, ſeu mutilationes, oculorum erructiones, & excecationes grandiſſimas, horrenda ignis incendia, combuſtiones, virginum deſlorationes ſacrarum monialium, & aliarum quamplurimarum Dominarum probarum impijſſimas dehoneſtationes, presbiterorum, ſeu ſacerdotum interemptiones, & captiuationes, ac ipſis in dedecus Sanctæ matris Ec-

cliæ

cliæ præfatæ, ac totius ſacerdotalis & clericalis ordinis verecundiarum præfatarum illationes: nec non omnium rerum, & bonorum mobilium & immobilium, nec non ecclesiarum tam eorundem, quam monaſter: & clauſtrorum in ipſa inſula habitantium, & exiſtentium ſpoliationes, priuationes, ablationes, & indebitas depredationes contra dictorum Pagenſium libertates, contra quas dictis Iadren. veluti in præfatis tribus litteris annotati q.D.Lud. R. . . . . . vt præſcriptum pleniſſimè agnouimus, & reperimus procedere non fuiſſet, & attenta . . . . ſignatarum . . . . contra dictæ Mai: Regiæ ſpeciale edictum, & mandatum inſerre, & irrogare valerent, atque poſſent. minimè facta fuiſſe dignoſcatur; ſed ſi quis occaſionis, aut queſtionis aliquo tempore Iadren: contra memoratos Pagenſes habuiſſent, aut habere ſperarent, id non factis immanibus tirannis & potentiarum, & ſpecialiter infidelium & emulorum noſtrorum Mag.Regiæ adductionibus, nec non dictarum grandiſſimarum afflictionum illationibus, & iniunctionibus, quibus omnibus, & ſingulis. Ne dum nobil: virorum Magiſtrorum Ioannis Saraceni Comitis inſulæ Auxeri, & Cherſi & Ioannis Cuper & Monoslar. Stephani filij Pauli de . . . . azorslaua & Magiſtri Azonis de Padua hominum noſtrorum. Nec non nobil. & prud. virorum de qualibet ciuitatum prædictarum maritimarum duorum aut trium potiorum nobilium ob maiorem rerum euidentiam ad inueſtigan. reſcinden. & ſuſcitandum in prædictis factis Iadrenſium & ipſorum quilibet publica & oculta ſpecialiter tranſmiſſorum teſtimonio fide digno: verum etiam noſtra fide occulata meram omnimodam, & plenariam agnouimus veritatem ſuffragati aduerſus antedictos Iadrenſes Pagen: proſequi, quinimo iuxta intimationem antedicti q.D.Lud.R.in dictis punctis, & articulis litterarum ſuarum præſentatarum expreſſam, & præſentibus verbaliter cum ſcriptum iuris requirente tramite in præſentia Mai: Regiæ contra ipſos Pagen. idipſum exequi debuiſſent, cum dominium principale iuditium, & proprietas corporalis annotatæ inſulæ Pagenſis vti præmittitur per dictum D. Lud. R. ſemper Mai: Regiæ forent retenta, & reſſeruata, & cum etiam pænæ, afflictiones, & ſpoliationes, prænarratæ pro ut ex dictorum Iadrenſium propoſitionibus clarè intelleximus de ipſorum Iadrenſium, ſeu Cõitis ipſorum vnanimi decreti conſilio & parili animo ipſis Pagen. per annotatos Iad. illata, & irrogata perhibeantur. Nos itaque qui offitij noſtri nobis commiſſi debito requirente ordine quibusuis querulantibus in perſona Serenit. R. iuſtitiam & iudicium tenemur impartiri matura vna cum prædic: D.D.Chriſogono Tragurienſi & Ioanne Nonen: Epis, Butcone & Paulo Comitibus Corbauiæ, & Ioanne filio q.D. Nicolai Palatini, nec non Ciuitatum præſcriptarum alijsque vniuerſis dictæ congregationis noſtræ proceribus nobilibus, cæteriſque quampluribus idoneis, & circumſpectis viris deliberatione tractationibus & conſilijs prehabito, ac de vnanimi conſenſu parili decreto, & ſanctione eorundem, premiſſarum partium propoſitionibus & iuribus per ſingula auditis & intelectis, odio fauoreque quouis propoſito, ſolum Deum habentes pre oculis, commiſimus, & & indicauimus vt prefata Inſula Pagenſis omneſque habitantes eiusdem à modo deinceps temporibus perpetuis futuris, vna cum ſingulis poſſeſſionibus, ſaluis hereditatibus, & immobilibus predictis Iadren. ſimul aut diſtinctim aut ſeparatim hactenus poſſeſſis, & ſeruatis alijs ſingulis vtilitatibus, & pertinentijs eiuſdem in ipſa inſula Pagi ſcilicet habitis & exiſtentibus, de dictorum Iadertinorum manibus, poteſtate, & dominio libera, exempta, & abſoluta habentur, & cauſa & rationibus præ alegatis ipſam inſulam Pagenſem dicta auctoritate predicti D.N.R. nobis in hac porte attributa cetui vniuerſo, & conſortio cæterarum liberarum Ciuitatum Rega-

lium

Digitized by Google

lium Dalmatinarum coadunantes, & aggregantes dictis Iadrenſibus, & ipſorum cuilibet heredibus, & vniuerſis poſteritatibus eorundem dicta auctoritate nobis conceſſa ſilentium perpetuum imponentes, & aſcribentes ſuper inde, ipſique Pagen: cum factis potentiarum praealegatis vtputa hominum interemptionibus, igni incendij, & combuſtionibus, virginum deflorationibus, ac ſacrarum monialium & aliarum quamplurim: probarum Dominarum turpiſſimis dehoneſtationibus, vniuerſarumque rerum, & bonorum mobilium, & immobilium, & theſauris tam eorundem, quam etiam dictorum monaſteriorum, clauſtrorum in eadem inſula Pagi exiſtentium ablationibus, ſpoliationibus, & depredationibus, nec non iniurijs, quas & quae ydem Iadrenſes in non obſeruatione dictorum decretorum Regiorum incurriſſe perhibeutur, & alijs quibusuis per ipſos Iadrenſes temerario auſu ipſis Pagen: quouis modo illatis perpetratis, & commiſſis in praeſentia ſerenitatis Regiae ac iudicio, deciſioni, terminationi, concluſioni Excel: ſuae ac Praelatorum, & Banorum ſuorum ſtatu in eodem nil in eiſdem innouando, & tranſgrediendo ipſis Pagen: in proſecutione eorundem iuris viam ad ipſam ſerenitatem Regiam ac Praelatos & Barones ſuos, ſeu ipſorum conſpectum & praeſentiam in praemiſſis agrediendis tutam liberam, & ſecuram relinquentes harum noſtrarum proprij maioris, & Pontificalis Sigilli noſtri defectum annullatis. Vnde ſigilli appoſiti conſignatarum teſtimonio litterarum Datum Nonae die 24 Iunij Anno dni 1396

N. 9. p. 432. col. p. V. 27

Die Sabbati poſt meridiem Iunij 14 expediuimus galeam

extat exemplum inſtructionum tunc factarum ſed valde mutilum inter ſupra monumenta

Nos Rectores Ciuit Iadrae cum quatuor nobilibus . . . . . . ſuper facto Pagi iuxta licentiam, & auctoritatem nobis attributam vig . . . . . . ſecreto conſilio & decem nobilium eidem adiunctorum comittimus vobis . . . . de Galello nobili Ciui & Ambax: noſtro Iadren: quatenus in galea . . . . per Ser Marcum de Pomo etiam nobilem Ciuem noſtrum cum ducatorum . . . . quam vobis duximus aſſignandam ire debeatis vſque Segnam . . . . volumus quod ex galea ipſa accipi facere debeatis dictam ducatorum . . . . faciatus cum quatuor hominibus ex dicta galea & ire in Segnam . . . . . . gio & ſapienti Regio militi D. Paulo de Georgijs ibidem . . . . . . debetis ipſum D. Paulum vt vobis conſulat vbi & quem . . . . . . & argenti quantitatem tutam & ſecuram ſeruare poſſitis per eum . . . . . . volumus in hac parte, & volumus quod Segnae tam diu ſtare debe . . . . . . Nro Rege . . . . . à Dno Zoilo de Naſſis Regio milite . . . . . vel alterius eorum parte vices recip: . . . . dare, & aſſignare debeatis, tunc volumus quod eas aſſignare debeatis cuicunque perſonae vobis impoſuerint recipiendo ab ea perſona, quae vobis praeſentauerit litteras expeditorias de numeratione dictarum quantitatis per vos fiendã, vel literas ipſas pro expeditoria ſemper cum conſilio D. Pauli Vicarij ſupraſcripti; & in quantum vobis mandatum fuerit, vt cum dictis quanti . . . . . . vſque Zagrabiam ire debeatis ſi quidem ex parte Regia vobis datus fuerit ſaluus & ſecurus conductus eundum vſque Zagrabiam benè quidem, alias, ſi pro parte Regia vobis de ſecuro conductu prouiſum non extiterit, tunc vobis comittimus vt literas noſtras quas Magnificis D D. Comitiſsae & Comiti Vegla vt ſcribimus praeſentare debeatis, & ante, & aliter

aliter non deprecando eoſdem vt vobis vſque Zagrabiam de ſecuro ductu pro dictis ducatis & argento illuc portandis noſtri intuitu, & amore prouidere dignentur. Et deinde cum fueritis Zagrabiæ ibi dictas ducatorum & argenti quantitates vſque ad ſummam duc: auri MMMM dare debeatis illi, qui vobis pro parte D. N. Regis & dicti D. Zoili . . . . . . expeditoriam & recipiatis ſi habuerit, & ſi non habuerit expeditoriam, litteras quas vobis præſentauerit pro expeditoria retineatis, quas nobis cum Iadram regreſſi fueritis volumus præſentari: & in prædictis per vos fieri volumus & mandamus in omnibus prout ſupra ſcriptum eſt . : . . . bus quod ſolutis ſuprascriptis duc. MMMM aurei ei qui . . . . . Regias reſiduum monetæ duc: & argenti quod eſt in . . . . . D auri dare & aſſignare debeatis D. Zoilo de . . . . . . eum reperietis Zagrabiæ, vel ei, quem cum ſuis litteris deſtinauerit . . . . . . ignetur prout ſibi notum eſt vld duc: CCC D. D. Comitibus Te . : . . vero contigerit vos non reperire dictum D. Zoilum Zagrabiæ . . . . qui eius litteras portauerit tunc volumus quod dictum reſſiduum . . . . . ſupraſcript: duc. MMMM auri qui dari debent . . . . . vt ſupra ſcriptum eſt penes vos retinere debeatis, & nobis . . . . . . ram.

Dat Iad: ſub ſigillo ſolito cõis noſtri Maiori & aut. : : : : : menſis Iunij 1399 Indict: ſeptima

Item vobis . . . : contigerit vos petere ſaluum conductum à Dominis Comitiſſa, & Comite Veglæ pro eundo Zagrabiam & illum . . . . . dederint quod hominibus prædict: D. D. Comitiſſæ & C. ac eorum equis facere debeatis expenſas cõis noſtri ſumptibus & expenſis Datum vt ſupra

N.10 432: col. p. Ver.44

1399 die Dominico 27 Iulij

Congruit cum conſiliis Sibenici eiuſdem diei, vbi electum Comitem Paulum de Paulo Sireuich eſpreſſum eſt.

N.11 p.434. co: p. V.12

eodem anno die Veneris 4 Februarij Spalaten.

Hic annus ex præcedentibus dici deberet 1400; ſed ſumptus ab Incarnatione, & more vſuali protractus, erit à natiuitate 1401, in quo cadit dies Veneris 4 Febr. & in conſiliis Trag. habetur. *Die 8 Martij* 1401 (à natiui tate) *quod remittatur galea Iadertinis cum rengratiamento*; Quam idem Paulus Paulo ante refert conductam Iadram die 18 eiuſdem menſis anno 1400

N.12. p.435 col 2 V.26

Die Dominico 11 Octobris Idem Capitaneus

Huius Vicarij Ladislaui Regis reperitur conceſſio quarundam terrarum in territorio Aurannæ facta filiis q. Ioannis de Paliſna die 24 octobris 1402

N.13. p.436. V.22

Die Iouis 13 Decembris

Vltra illos, quos memorat Paulus in Apuliam deportatos, fuit etiam Abbas S. Chriſogoni, qui adhuc reperiebatur Neapoli in Caſtro Capuanæ quando Iadra in Venetorum poteſtatem peruenit, prout etiam Benedictus de Gallo, vt conſtat ex octauo Capitulo Priuilegii à Venetis Iadrenſibus conceſſi diei 12 Septembris 1409, ex quo coniici poteſt reliquos ante id temporis dimiſſos fuiſſe.

N.14 ibid.V.35

(Die Dominico 28 men: Ianuarij)

Hoc tempore Rex Ladislaus Neapoli exiſtens conceſſit Ambax: Iadræ tale Priuilegium.

Ladislaus D.G. Vng. Hieruſ: Sicil. Dal. Cro: Ramæ, Seruiæ, Galitiæ, Lodomeriæ, Cumaniæ Rex. Prouinciæ & Forcalyuerij ac Pedemontis Comes. Vniuerſis præſentes litteras inſpecturis tam præſentibus, quam futuris. Sicut meritis & dignis proni ſumus in gratijs conferendis, ſic prouidere debemus attentius, vt per illarum conceſſionem aliorum iuribus nullum fiat diſpendium leſionis. Sanè venientes ad Maieſtatis noſtræ præſentiam Viri Nobiles Iacobus de Raduchis legum Doctor Conſiliarius, & Simon de Detrico de Iadra milites fideles noſtri, ac Ambaſiatores per viros nobiles communis ciuitatis noſtræ Iadræ fideles noſtros nouiter ad curiam noſtram miſſi expoſuerunt nomine & parte dicti communis noſtro culmini reuerenter, quod inſulæ Srimaz & Xirgie quæ per commune ciuitatis noſtræ Sibenici tenentur ad præſens ad dictum commune Iadræ legitimè pertinent, atque ſpectant; pro quarum recuperatione præfatum cõe Iadræ contra dictum cõe ipſius Ciuitis Siben: queſtionem, ſeu cauſam moueri intendit, & litigium intentare. Verum ne contra dictum cõe Iadræ ſuper ipſis inſulis aliquid per nos inaduertenter fieret, per quod eliderentur iura eidem communi in dictis inſulis competentia prouideri per nos eis in hac parte quo ſupra nomine ſuppliciter poſtulauerunt. Nos autem ipſorum Ambaſiatorum porrectis nobis ſuper hoc ſupplicationibus inclinati, nec minus volentes ſuper prædictis proſpicere opportunè declaramus horum ſerie de certa noſtra ſcientia, quod dictæ inſulæ in quacunque confirmatione per nos fortè fienda dicto cõi Sibenici de Priuilegijs & libertatibus eorum nullatenus includantur, nec in illa intelligantur incluſæ, ſed dicta confirmatione non obſtante liceat & licitum ſit dicto communi Iadræ contra prefatum cõe Siben. de dictis inſulis, & pro illarum recuperatione coram competenti Iudice ius & iuſtitiam experiri. Has noſtras litteras magno noſtro pendenti ſigillo munitas iam dicto cõi ipſius noſtre Ciuitatis Iadræ in præmiſſorum teſtimonium concedentes. Datum Neapoli in abſentia Logothetæ & Protbonotarij Regni noſtri Siciliæ, eiuſque Locumtenentis per virum nobilem Donatum Deruotio legum Doctorem Locumtenentem Cancellarij dicti Regni Conſiliarium & fidelem noſtrum. Anni Dñi 1403 die 26 Ianuarij xi Indictione Regnorum noſtrorum anno ſextodecimo.

Sed an aliquid deinde tentauerint Iadrenſes pro inſularum recuperatione nulla memoria reperitur.

Hicque animaduertere licet Paulum de aduentu eiuſdem Regis Ladislaui Iadram, vel de caſu Caroli eius patris nihil ſcripſiſſe, & ſicuti plura eiuſdem Ladislaui diplomata reperiuntur data Iadræ, quæ relata fuerunt in opere De Regno Dal. & Croat. & in memorijs Tragurij; ita quoque extat data ibidam ratificatio conceſſionis inſularum Leſſinæ, Liſsæ, Brazæ, & Corzulæ facta Mataforris Patritijs Iadren: ob damna quæ perpeſſi fuerant ſequentes partes Caroli patris ſui, quæ talis eſt.

Ladislaus etc. fidelibus ſuis, Capitulo Ecclíæ Iadren ſalutem & gratiam. Cum nos Inſulas Corzulæ, Leſinæ, Liſsæ, & Brazæ vocatas in Regno noſtro Dalm. antedicto habitas, & exiſtentes cum omnibus earum vtilitatibus, & pertinentijs vniuerſis

fide-

fidelibus noſtris dilectis Guidoni & Loyſio de Mataſaris aulę noſtræ militibus, & eorum heredibus pro ipſorum fidelibus ſeruitijs per alias noſtras litteras exinde Priuilegialiter confectas nouo noſtræ donationis titulo perpetuè & inreuocabiliter donauerimus & contulerimus, ipſoſque in dominium prædic. inſularum, & pertinentiarum earundem per noſtrum & certum hominem volumus facere introduci. Igitur fidelitati veſtræ præcipiendo mandamus quatenus veſtrum mittatis hominem pro teſtimonio fide dignum quo præſente Simon de Detrico Milas, Marcus de Ciualellis, Creſcius de Criſſaua, & Gilardinus de Girando noſtri familiares, & fideles, vel eorum aliqui, vel alter, alijs abſentibus hominem noſtrum ad facies prædict: inſul: & pertinentiarum earundem quarumlibet in vicinis & cometaneis ipſarum vniuerſis ibi legitimè conuocatis & præſentibus accedendo introducat eoſdem Guidonem & Loyſium in dominium earundem, ſtatuatque ipſas eiſdem cum cunctis earum vtilitatibus, & pertinentijs vniuerſis antedictis præmiſſæ noſtræ donationis titulo perpetuo poſſidendas, ſi non fuerit contradictum; contradictores verò ſi qui fuerint inter ipſos contra annotatos Guidonem, & Loyſium noſtra, aut Vicarij noſtri in prædictis regnis noſtris Dal. & Cro: conſtituti, aut conſtituendi in præſentia ad terminum competentem ratione contrad: efficient: & poſt hæc ipſarum poſſeſſionariæ introductionis, & ſtatuitionis ſeriem vel nomina contradictorum citatorum ſi qui fuerint cum termino aſſignato nobis fideliter aut ipſi noſtro Vicario more ſolito reuèletis. Dat Iadræ ſub paruo noſtro Sigillo die 3 men: octob: xi Indict. anno Dñi 1403

Hæc inſularum conceſſio effectum non habuit vt in memorijs Tragurij relatum eſt lib.6 cap.3.

Num 15 pag: 437. Verſ.48

eodem anno (1405) & menſe die Sabbati 20 Iunij D. Andriolus

Huic Andriolo, & poſteris eius conceſſa fuit nobilitas Iadræ die 26 Aprilis 1402, Paulusque memorat eundem fuiſſe electum Rectorem ſimul cum ipſo Paulo die prima Iulij 1407 pag.438. col.prima V.56.

N.16

1406 *die mercurij ante prandium Februarij* 16

Hic etiam annus protrahi debet ab incarnat. more vſuali, cum dies Mercurij non in 16 ſed in 17 Februarij anni 1406 à natiuitate cadat: idque confirmatur ex conſilijs Trag: diei 22 Februarij an. 1407 à natiu., vbi ſcriptum eſt *donatas fuiſſe libras 24 ei qui nunciauit captum fuiſſe caſtrum Nouegradi*: eodemque anno 1407 à natiu. die 16 Februarij fuit dies Mercurij, & dies 26 eiuſdem menſis erat Sabbati, vt ibidem Paulus ſubdit idem.

Dies Hebdomadales non congruentes ſunt:

pag: 424 col. prima V.32	
1386 die 18 Auguſti & infra V.34 die martis 20	fuit dies Lunæ
ibid.10.2.V. 5 1388 die Sabbati 28 Auguſti	Veneris
425.2.52.1389 die Mercurij Decembris 25	Sabbati
426.1. 1.1389 die Iouis x Februarij	Mercurij
ibid 30 1390.die Lunæ Septem. 18	Dominica
ibid.2.34.1392. die Iouis 6 Martij	Mercurij
ibid 50.1393.die martis 2 Iunij	Lunæ
427.1.33.1393.die mercurij xi men. Martij	Martis
ibid.2.29.die martis ſequentis.24.men Martij	Lunæ
428.1.19 1395. die ſabbati 11 Ianuarij	Lunæ
ibid 26.1395.die martis Martii 24	Mercurii
429.1.4.1396.die 22.Ianuarii(& infra V 31 & die Iouis 17	Lunæ
ibid 41.D.N.R.die Veneris Febr:2	Mercurii
ibid 45. die martis 6 Februarii	Dominica
ibid 46. 1396 die Iouis 22 Februarij	Martis
ibid.2.45.eodem regimini noſtro die Sabbati 9. men Martii	Veneris
431.1. 56.1398. die octaua Madii ſcilicet die Iouis	Mercurii
432.1.22.1399.die Mercurii 2 eiuſdem menſis(Iunii]	Lunæ
ibid.2.27. Die Dominico Decembris 24	Mercurij
433.2.38.1400. die Lunæ 21 Auguſti	Sabbati
434, 1. 1. Die Sabbati 19 eiuſdem menſis (Decembris)	Dominica
ibid 46 1400 die Dominico ſcilicet die 12 men Martii	Sabbati
ibid 2. 3.1401. die Dominico Februarii 19	Sabbati
ibid 28.1402.die 26 Iulii & fuit dies Lunæ	Iunii
435.1.34:1402.die Iouis ſequentis 29 Auguſti	Martis
ibid.2.21. Die mercurii octob: 12	Iouis
26 Die Dominico 11 octob.	Mercurii
44. die Dominico 22 nouembris	Mercurii
436.1.22.1402. die Iouis 13 Decembris	Mercurii
437.2.15 1404. die Veneris 7 octobris	Martis
56.1405 die Veneris martii 12	Iouis
pag.438.1.20 1406 Die Dominicali 26 Aug:	Iouis
31 eodem anno die dominicali 9 Iunii	Mercurii
ibid. col.2.10 1407 die martis Iulii primo	Veneris

errores impreſſiones corrigendi.

pag.426 col.1. V.9.	11	corrige	115
2.11.	Procuratorem		Procuratoria
427.1.15.	1363		1393
2.42.	Rectoris		Rectoribus
431.2.15.	Ciculellis		Ciccalellis
54.	Coritatores		Conicctatores
432.1. 2.	pro		per

IOANNIS LVCII

Notæ ad Palladium Fuſcum De ſitu oræ Illyrici

De Palladio Fuſco Bernardinus Scardeonius Canonicus Patauinus in opere

De antiquitate Vrbis Patauij & claris ciuibus Patauinus lib.2. claſſe x.

SVb idem ferè tempus (ani 1445) floruit in húmanioribus ſtudijs Palladius Fuſcus, alias Niger Rhetor illuſtris, qui complura monumenta poſteris reliquit. Primus edidit in Catullum doctiſſima commentaria, quæ iam ſæpius formis impreſſa, vbique leguntur, & præ omnium oculis verſantur: ſcripſit item de bello Tunico, & de inſulis libros tres, & de ritu, & ora Illyrici, & collectanea rerum non vulgarium ad imitationem Auli Gellij, nec minus etiam inſigniter carmine valuit: multos etenim Epigrammatum Siluas collegit, quæ immatura & improuiſa morte eius præuentæ nondum fermè ſatis ad frugem eflореſcere potuerunt. Fuit & Græcis, & Latinis literis probe eruditus, & in tradendis Rhetoricæ præcedit diſertiſſimus. De hoc Sabellicus De Latinæ linguæ reparatione, vbi Coriolani Cippici eloquentiam commendat, eam cum huius elocutione conferri vllo pacto poſſe negat his verbis. Nec eſt vt Palladium Nigrum ſilcam, per quem proximis annis Romanæ in ea terra literæ in antiquum ſunt ſtatum reſtitutæ. hæc ille. Is tandem Iuſtinopoli Hyſtriæ Ciuitatem accitus, vbi multos ibi iuuenes in poeticis, & Rhetoricis ſtudijs eleganter inſtruxerat in cathedra ſedens ſubita apoplexia inter legendum correptus, & à diſcipulis domum delatus, ſine vllo amplius vitæ ſenſu paulo poſt vita functus eſt, & in Baſilica S. Franciſci ſub albo lapide ante aram maiorem in ſepulchro alieno ſepultus, vt nuper Peregrinus Spatarius Canonicus Iuſtinopolitanus, & literarum ſtudijs, & iucundæ vitæ conſuetudine mihi coniunctus ab Hannibale

Griſonio viro vndecunq; doctiſſimo, & ipſius Palladij diſcipulo ſe audiuiſſe teſtatus eſt.

Num.p.pag.452 col.p. Verſ: 3, 4, & 30

Dirinonem, & Drinium.

Palladius ſecutus eſt vulgarem pronunciationem fluminis, qui in Adriaticum influens ſinui proximo nomen dat, vulgo (Golſo dello Drino, vel De Lodrino)ſed.is ab antiquis ſcriptoribus Drilo dicitur. Drinus autem eſt qui ex monte Scardo ortus, ad ſeptentrionemque curſum dirigens in Sauum influit, eodemque nomine hodie quoque dicitur (vulgo Drina) Drilo verò ex eodem monte ortus teſte Ptolemeo lib:2. c.17, & in diuerſum meridiem verſus flexus in Adriaticum ſe exonerat. Neoterici autem aliqui non ſolum Drinium, vel Drinum loco Drilonis ponunt, ſed eundem cum flunio Boliana confundentes, vnum & idem eſſe aſſerunt; quos ſecutus eſt Palladius pag:445. co.2. V.25. Boliana namque amnis (Liuio lib.54. Barbana) ex leui Labeatide (nunc Scodrenſi, vulgo de Scuttari)effluens diuerſo à Drilonis curſu,& occidentem verſus vnico oſtio in Adriaticum influit, Drilo vero duobus (vt in opere De Regno Dalm.& Croat.lib.primo c.1.& 4 ſcripſi)ex quo dignoſcitur Palladium etiamſi aſſerat *ſe viſa non audita ſcribere* tamen vſque ad Bolianæ, Drilonisuæ oſtia non perueniſſe, & in communem ſcriptorum errorem incidiſſe.

N.2 p.453. 1. 59

& tepidum in molles Zefiros excurrit Iader

Hic verſus Lucani Pharſal.4 immediate ſequitur poſt alium

Quam maris Adriaci longas ferit vnda Salonas

quem Palladius ponit 454.1 31. ex quo dignoſcitur Lucanum non ſignificaſſe Promontorium, vel peninſulam, in qua ſita eſt Ciuitas Iadra, ſed flumen quod Salonarum vrbem præterfluebat: cumque flumina oræ Illyricæ, vt potè in regione montuoſa, & ad meridiem inclinata orti, in meridiem quoque curſum dirigentes in Adriaticum influant. Iader ſolus ab oriente in occidentem fluens in mare exit: ob id Poeta ſpecialem eius fluxum denotans *in molles Zefiros excurrere* dixit, quod Iadrenſi Promontorio Palladius adaptauit: Ciuitatis autem Iadræ denominationem à Iadro flumine ſumptam Thomas Archidiaconus Spalatenſis cap: 9. ſcribit, ex quo Palladius facilè ſumpſit, vtrique tamen perperam.

N.3. ibid.2.13.

ab Iadertinis euerſam eſſe accepi

Albam ab Iadertinis euerſam ſe accepiſſe aſſerit, quod, quando acciderit, & qua de cauſa lib.3. cap.7 De Reg. Dal.& Cr: relatum eſt; cumque Venetos Iadertinorum cauſa id potiſſimum feciſſe ibidem conſideratum ſit, ob id per traditionem ab eiſdem Palladium id audiuiſſe facilè ſuaderi poteſt.

N.4

N.4 ibid V.25

Nadinum à Gothis euerſum, prout Salonas p.454.1.41.aſſerit. hāc opinionem ab Archidiacono ſupraſcripto ſumpſit, qui id cap:7 ſcribit;ſed quid ſentiendum ſit de deſtructione Ciuitatum Dalmaticarum in prædicto opere lib. primo cap.9 habetur

N.5. ibid.V.42

Siccum vrbs
Hic Palladius vrbem Sibenicum, ex eo quia in ſicco ſolo, & aquis carente ſita eſt Siccum dicit, quam alij ſcriptores pro antiquo Sico ponunt; de qua denominatione in memorijs Tragurij lib.1. cap.3.quid ſentiendum ſit declaratur

N.6. ibid.V.58

Scardonam antiquam longius à mari fuiſſe,& non eſſe eamdem cum hodierna aſſerit, ſecutus opinionem Plinij l.3. c.22. nihilominus eodem loci cum hodierna fuiſſe, Pliniumque cum Strabone deceptos lib. primo cap.4. De Reg. Dal. & Cro. probatum eſt.

N.7

Tragurium cum portu olim Ciuium Romanorum oppidum de quo Plinius ſcribit Veteranos à Diuo Claudio miſſos; ſed vt Strabo aſſerit ab Iſtris eſt conditum.
Textus Plinij non habet Veteranos Tragurium miſſos, ſed Sicum. Plinij enim verba lib.3.cap.22 ſunt hæc
Tragurium Ciuium Romanorum marmore notum. Sicum, in quem locum D. Claudius Veteranos miſit, Salona Colonia &c.
Sicum autem inter Tragurium, & Salonas fuiſſe præter Plinium, Ptolemeus & tabulæ Peutingerianæ teſtantur, eiusque rudera adhuc cernuntur vt lib.1. cap.3. memoriarum Tragurij probatum eſt. & quod de Strabone aſſerit Tragurium ab Iſtris conditum fuiſſe, debet eſſe error impreſſoris; nam Strabo ab Iſſenſibus conditum Tragurium lib.7 refert; quod etiam ex Polybij fragmento nomine excerpta de Legationibus edito probatum eſt lib. primo cap. primo De Reg. Dal. & Cr.

N.8.ibid Ver.16

Coriolano Cepione oratore
De quo M.Antonius Sabellicus. De antiquæ linguæ reparatione
[Nec Coriolanus Cipicus parum vno eſt libro notus, quo ille Petri Mocenici, qui poſtea Princeps fuit geſta eſt complexus, vix ex Dalmatica illa ora cum dicendi facultatem hac quiſquam tempeſtate expectaſſet: redundat breuis illa hiſtoria multis quidem virtutibus, & quod me potiſſimum delectauit nihil eſt quod in illius elocutione requiras; nec eſt vt ad Palladium Nigrum; per quem proximis annis Romanæ in ea terra literæ in antiquum ſuum ſtatum reſtitutæ, eius ſtudia referas: eſt enim Coriolanus iam grandis

natu, quippe quem diù ante illius in Dalmatiam acceſsum profeciſſe oporteat]

Hanc Coriolani Hiſtoriam pluries ſe legiſse teſtatur Palladius, cuius etiam elegans elegia in laudem Aloyſij Coriolani filij Epiſcopi Amathuſiorum edita eſt ſimil cum opere De ſitu oræ Illyrici, quæ talis eſt.

Hanc niuei ſignare diem candore lapilli
Quis vetat? & ſacras in carmine poſcere muſas?
Venerit ad noſtras felix cum nuncius aures,
Expectata diù virtutis præmia tandem
Cyppicon alterius decus accepiſſe galeri.
Nunc Cytharam pulſare decet, nunc dicere carmen
Et ſertis redimire Deos, nunc thuris honores,
Et ſolitos ſacris poſuiſſe altaribus ignes.
Qui pridem decora alta feres ſpectanda tiaræ
Cippice dignus eras, rapidas cum carmine tigres
Flectere, & inſanos poſſes mulcire leones,
Ne dum homines: votis obſtat, ſed mollior ætas:
Nam nec adhuc totos ter denos nouimus annos
Dinumeras, quanta eſt iuuenili in corpore virtus!
Tu quotiens iuſſis dum vis parrere nocentis
Audijt orantem melioris curia Romæ!
Dixit & admirans hìc noſtri gloria ſecli!
Te Calaber, Marſuſque nouit, te Cyppice Volſcus
Te Ligur, & Venetus, nouit te Thuſcus, & Vmber,
Parua loquor, nouere Getæ, nouere Sicambri
Hiſpanus ferox. Te Gallus totus & orbis.
Dumque reples crebris Romanas verſibus arces
Fama Calidonios peruenit ad vſque Britanos
Gaudeat Illyrici tellus properata per aras,
Serta det & lætos ſummittat in æthera cantus
Tragurium. inſolitus vicinas terreat vrbes
Clamor, & auditis miretur vocibus Hillis
Cernere debuerat præſignem munere natum
Vrbs Roma. & titulis dignus gaudere receptis
Coriolanus erat, tanta qui laudi triremem
Egit ouans, & viſa ſui qui condidit vnus
Geſta ducis. noſtrique viget doctiſſimus æui.
Cur ego non adſum? cur mihi fata negaſtis
Inuida quod cupio coram veneranda tueri
Præſulis ora mei, ſanctos teſtantia mores?
Felix nunc Amathus, felix ſi quando fuiſti
Quid ſacræ iubeant leges doctore ſub iſto
Diſcere qui valeas. & vera hinc noſcere quæue ſit
Relligio. poſt hac Veneris nec parua nefandæ
Mentio. viuendi normam vos inde petatis
Cyprus erit populi. quotiens vetus incola noſtris
Aurea clamabit, redierunt ſecula terris?

Hanc

Hunc ego crediderim ſacros regionibus iiiis
Conſulto tribuiſſe patres tibi Cyppice honorem
Vt fera barbaries noſtrorum ignara Deorum,
Eloquij victa tui, & dulcedine linguæ
Ad verum conuerſa Iouem quum ceperit ipſa
Ridendos ritus, & numina vana ſuorum
Spernere. purpureum mittat tibi Roma galerum.

N.9.456.1.22

Surium inſulam eſſe quæ vulgo Zuri & Slauicè *Xirgie* dicitur aſſerit, quod incongruum non videtur, cum à Plinio inter inſulas ponatur.

N.X ibid.V.42

Supra ante mentionem Coriolani Cepionis ait:*agri Tragurini maior pars me prodente ob frequentiſſimas Turcarum incurſiones non colebatur* cumque anno Domini 1500 id eueniſſe memoriarum Tragurij lib:6 cap.5 probatum ſit;ideo circa eundem annum, vel paulo poſt Palladius ſcripſit; quod confirmatur ex eis,quæ hic ſubdit,nempe, *Gyronam Tragurinorum inſulam(vulgo Zirona & Slauicè DrueniK)ſolis paſcuis notam* ex quo dignoſcitur Palladium ſcripſiſſe antequam habitari ceperit, quod contigiſſe poſt annum D.1500 ibidem probatum eſt

N.11 ibid co.2. V.5

Diſtantiam Iſſæ à Solta, (*antiquis Solenta*) eſſe maiorem quam decem mile paſſuum certum eſt; & quamuis id parui ſit æſtimandum, tamen in reliquis quoque diſtantijs, quas inter alias inſulas ponit miaores eſſe, quam re vera ſunt examinare vplenti patebit.

N.12. ibid V.29

De Bratiaſa Plinij inſula, quam ſuſpicatur Palladius mendosè ſcriptam eſſe: nomen duarum inſularum eſt, eodem tamen verbo comprehenſarum , quod diſiungi debet,& Bratia pro hodierna Brachia(*vulgo Brazza*)& Iſsa pro hodierna Liſſa reponi, vt lib.p.cap.2 De Regno Dal. & Croat. ſcripſi

Ad-

Digitized by Google

Addenda, vel corrigenda in opere De Reg: Dal. & Croat.

Pagina prima, columna ſecunda Verſiculo 8	
& Romana in eo bella percipi.	*&* à Romanis inibi bella geſta *percipi*
ibid verſ. vltimo	
Virgilius quoque primo Æneidos de Antenore	*Virgilius quoque* Ecloga 8 Tu mihi ſeu magni ſuperas iam ſaxa Timaui ſiue oram Illyrici legis æquoris & Æneidos primo *de Antenore*
pag.2.col.1.V.42 arguunt quæ	*arguunt* ea *quæ*
ibid.co.2 V.30 ſed deinde Tuſcis à Gallis pulſis quamuis	*ſed* cum deinde Tuſci à Gallis pulſi fuerint *quamuis*
3.2.5 & 6 loco relato	locis relatis
8.2.31 poſſunt conſideranda id circo nonnulla erunt circa	*poſſunt* niſi conſiderentur nonnulla *circa*
p.10.2.9, 11.2.10, 12.1.penul: 19.54, 21.1.32 & 35 & col.2 24, 22.1.46 & 2.a 19, 26. 36.42 44, 23.2.a 19.56, 33.1:52.2.a 20,37 2.32.34 Drini; Drinum, Drino	Drilonis, Drilonem, Drilone
p.31.1.in fine & col.2.a in principio	
Ideo Scylacem in deſcriptione Adriaticæ oræ ſe antiquiores ſecutum dicendum videtur, & Tuſcos ante Dionyſij tempora, & ante Vmbros à Gallis pulſos. Tuſcos	*Ideo* Scylax in deſcriptione oræ Adriaticæ ſecutus videtur auctores, qui ſcripſerunt de Tuſcis ante Dionyſij tempora, & antequam Vmbri à Gallis pulſi fuerint Adriaticum poſſediſſe. *Tuſcos*
32.Ver.3 CIRCVMDEDIT	DEDIT
ibid 5 CORRRVPTAS	CONSVMPTAS
34. 27 CVIVIVS	CVIVS
ibid 30 ITE	ITEM
ibid 32 MVNIT LVM	MVNIT IVM
ibid co.2.a Vegetius teſtatur (adde in margine) lib 5.c.3.	
p.35.1.14 numerari deſij t vel quia	*numerari deſijt*, vt ex verbis Ammiani Marcellini lib:19 ellicitur [Valeriā venit (ideſt Conſtantius) partem quondam Pannoniæ, ſed ad honorem Valeriæ Diocletiani filię, & inſtitutā, & ita cognominatam] ſcilicet ante tempora Marcellini, *vel quia*

pag.

Digitized by Google

p 35.1.19 iura amiſerat vt ex notitia conſtat. Notitia dignitatum	*iura amiſerat*, ideo inter Prouincias Notitiæ eius nomen ommiſſum fuit. *Notitia Dignitatum*
43.1. 28 eſt	ſit
48.1. 8 Porph. Nona	*Porph.* Baptizatæ vero Crobatiæ vrbes habitatæ iſtæ ſunt. *Nona*
51.2. 22 Taurunum	Belgradum
ibid 24 nuncupatum Græcis	*nuncupatum* ab Vngaris vero Alba Bulgarica dictum (quod falſo pro Tauruno ſummitur, cum Taurunum tribus miliaribus à confluente occidentem verſus ponant Tabulæ Peutingerianæ) Græcis
53.2. penul. Foro iulij in	*Foro iulij* Ducem *in*
57.2. in fine dicetur	*dicetur* lib:3. cap. 14
62.2. 39 An: Dñi 838 ex	*An. Dñi* 837 *ex*
ibid. 42 An. 853 tamen	*An.* 852 *tamen*
46 An: 838 conſcriptam	An: 837 conſcriptam
66. 1.44 neque vſque	*neque* deinde *vſque*
68. 2. 8 anni 838 in quo	*anni* 837 *in quo*
83. 2.31 Imperiali Tauruni ſiue Albę	*Imperiali Albæ*
87. 2. 47 appreenſum	apenſum
93. 1. 2 pertinentijs Eiateren	*pertinentijs* Antibarenſem *eccliam* cum omnibus ſuis pertinentijs *Eiateren*
ibid 3 Palochien Seruatien	Palechien, Suuatien.
4 Dinaſtrienſem	Dinnaſtienſem
10 regiminis ſolemnia	*regiminis* præeſſe. Pallium autem fraternitati tuæ ex more ad miſſarum *ſolemnia*
ibid. 2.7 eorundemque ab exſcriptoribus	earundemque diæceſium nomina *ab exſcriptoribus*
118.1.25 memorata nihil reperitur Thuurocz vero ſequentia	*memorata* reperitur [Generatio Ratoldi de Apulia per regem Colomanum filium Geyſæ regis, qui Dalmaticos ſubiugauit in Pannonia collocatur] Thuurocz vero hæc omittit & *ſequentia*
119. 1. 30 ſubegiſſe, præſidijsque	*ſubegiſſe* vt manuſcriptus codex refert *præſidijsque*
146. 2. 46 Stephano (vſque) adiectis	*Stephano* ſed ſicati Belæ cæci eius ſucceſſoris confirmatio Priuileg: Spalatinis conceſſa an: 1132 reperitur, ita ad eundem Spalaten: reuerſos dicendum eſt, & tempore Geyzæ.
Zæ tertij eius filij continuaſſe cuius confirmatio	Priuileg: an: 1143 reperitur *adiectis*
127. 1. 47 addidiſſe (vſque col. 2. Verſ.	*addidiſſe*, cui Geyza ſucceſſit, eique Ste-

Digitized by Google

18.) conceſſiſſe Stephanus tertius, quem conſtat *conceſſiſſe*

ibid. 54 ſitam (vſque 128. 1. 3) Itaque *ſitam.* Occaſionem autem Vngariam tentandi præbuit diſcordia regis Geyzæ cum fratribus; Stephanum enim regis fratrem ad Fridericum Imper. confugiſſe, Fridericumque eos reconciliare ſtuduiſſe: ſed alijs expeditionibus implicitum, maximisque donis à regijs legatis delinitum [rogatum ab adoleſcente per Venetias illum tranſmiſiſſe in Græciam] Radeuicus ſcribit lib. 3. cap: 12. Hunc Emanuel auidè ſuſcepit, traditaque in vxorem Mariã nepte ex fratre Iſaacio Sebaſtocratore, ſibi affinitate iunxit: cumque alter quoque regis frater Ladiſlaus ad eum confugiſset, eidem quoque regij ſanguinis nuptias obtulit; ſed is celebs vixit. Hos ambos fratres contra Geyzam & Stephanum eius filium, & ſucceſsorem Emanuel fouit, vt Nicetas, & Ioannes Cinnamus ſcribunt, manuſcriptumque Chronicon Vngaricum & ex eo Thuurocz confirmant; in qua inter Græcos & Vngaros contentione anĩ aliquid in Dalmatia geſtum fuerit, nulla alia memoria reperitur, niſi tantum quod piratica Alminaſsorum latè ſe dilatauerit, vt ex documento in Archiuio cõis Catari exiſtenti cognoſcitur.

[Ego Nicola Keneſius Alemuyſsij vna cum meis conſanguineis, & cũ omnibus, quæ ſub meo dominio ſunt iuramus tibi Vicecomiti Catharino & omnibus Catharinis qui ſub veſtro dominio ſunt ſuper Dei Euangelia ſalua fide & bona intentione, vt ab hodierna die nos, & noſtri ſucceſſores vobiſcum & veſtris ſucceſſoribus puram, & rectam pacem habemus abſque dolo vſque ad nonam generationem, & ſi Catharinus conduxerit nauem, & fecerit nobis iuſtitiam, nullam leſionem ei faciemus, & à Malonta vſque Tracti, ſi viderimus nauem, quæ Catharum venire voluerit, nullum damnum ei faciemus ſic nos Deus adiuuet, vt hæc ſancta Dei Euangelia An. D. 1167

De Stephano autem Geyzæ regis filio Dandulus

[Inter hæc Stephanus rex Hungariæ cum Duce (Vitale Michaele) amicitiam fingens, Leonardo eius nato Comiti Anſeri filiam Ducis Deſsæ in coniugem tradidit, & Nicolao ſimiliter Ducis nato & Arbe Comiti Mariã filiam Ladiſlai de ſtirpe regali in vxorem dedit. Rex autem quod in cordẽ conceperat euomens ad maritima cum exercitu venit, & immunitatibus Dalmatinos attrahens Spalatum. Tragur. & Sibinicum, & plura alia loca demum obtinuit, illoſque largifluis Priuilegijs inſigniuit

Conſtat quidem Stephanum Sibenicenſibus conceſſiſse Priuilegium libertatis ſupra memoratum an: 1167 ſed nulla eiuſdem Stephani Priuilegiorũ confirmatio Spalat. vel Tragur. fieri ſolita reperitur: ideo dubitari poteſt an hæ duæ Ciuitates Stephano regi paruerint; ſubdit deinde Dandulus

[Emanueli autem Spalat. Trag. Raguſ. ac penè tota Dalmatia ſubiugatur]

Nicetas autem & Cinnamus referunt varia inter Græcos & Hunnos; bella viuentibus ſupradictis fratribus Stephano & Lad. geſta; quibus mortuis, cum prætextus Vngariam vexandi Emanueli deeſset, Dalmatiam & Croatiam affinitatis iure Imperio adijcere conatus eſt: nam maſcula prole carens, vnicam filiam Belæ puero Stephani regis fratri matrimonio copulauit, qui Conſtantinopoli receptus, Alexiuſque nominatus, Ducatum quoque Dalmatiæ & Croat: à patre traditum recipere debet, vt refert Cinnamus. *Itaque*

pag.

Digitized by Google

p.134.1.21. in margine lib.7.ep.12.an.598	lib.6.ep. 17. an 597. & lib.7. ep.12. an.598.
155.2.29. ſed cum inſulas	*ſed & inſulas*
160. 2. 31. & 36 iuriſdictione obtinuerunt	*iuriſdictione* Tragurien *obtinuerunt*
161.2.40. vexarunt. Quotuſquiſque	*vexarunt* , vt ſupra ex pactis initis cum Catarinis relatum eſt lib.3. cap. 9. *Quotusquiſque*
162.1.23 continuaſſe at cum	*continuaſſe* arguunt ea,quæ exprimunt Alboneuſes in conuentione cum Arbenſibus quę in eorundem ſanctuario reperitur.

[In nomine Domini Dei, & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti anno eiuſdem incarnat 1214 menſe Februarij. 5. die exeunte Ind.3 Albonæ: Temporibus Petri Iupani, Peruogna filius Ioannis, & Ioannes filius Negom & Sabnic Slauogoſt vnà cum aliis nobilibus, quorum nomina inferius leguntur ſub tali ſtipulatione iurauimus retinere pacem, & concordiam hominibus de Arbe ita quod ſint ſalui & ſecuri in partibus noſtris,& in toto noſtro diſtrictus,tam in perſonis, quam etiam in rebus dehinc ad annos,20,& ſub pena Bizancios 20, & ſi aliquis eorum habet aliam inquiſitionem aduerſus nos, vel nos aduerſum veſtros, veniant, & deponant querimoniam ſuam ante ſapientes ſuos, & aliquam partem contra iusiurandum ire temptauerit, vel ſacramenti ſupradicti corrumperit, vel per vi, ſiue furto, aut per pignoratione componat aliam partem ſupradictam penam & pacem firmam remaneat.

Iurauit Petrus Vicecomiti Iupanus P. ſupradictus cum ambobus Iudicibus Matheo filius Slauogoſt, Bogeſila filius Biticha, Iuanaz filius Sedeſcla Plebanus.

Inſuper rogamus vt ſi piratos idem Cazichi nos predauerit, & bonis noſtris vobis adduxerit, vel perſonis ſi poteſtis redimite eos per bonam cõcordiam ſin nolumus vt ematis eos, ſed dimitite eos abire, & ſi aliquos ex partibus iſtis vobis pignorauerit, & ceciderit in manus veſtras, debeatis eos tenere, & bona noſtra, que ablata fuerit & mittere nobis nuntium infra quindecim dies, ſimiliter & nos vobis de bonis veſtris conſimile faciemus] *At cum*

pag.163.1. 37 exercuiſſe ſcripturæ teſtantur. Comites	*exercuiſſe* ſuprarelata. Albonen 5. Februarii an 1214 teſtatur. *Comites*
177. 1. 10 Carololus refert (dele vſq; in finem capitis)	*Caroldus refert*. Comites Arbenſes ab eiuſdem Ciuitatibus ciuibus eligi ſolitos, & à Duce & Conſilio Venetia-

rum confirmari ſuprarelata (lib.3. cap.xi) Ducis Vitalis Michaelis anni 1161 declaratio teſtatur, eundemque morem ſeruatum vſque ad annum 1319, quo cõfirmatum fuiſſe Andream Michaelem ab Arbenſibus electum; ſed eodem quoq; anno menſe Auguſti decretum fuiſſe, vt de cætero Comites Arbi eligerentur in conſilio maiori Venet. idem Caroldus tradit. Comites autem Croatos maritimis ciuitatibus præfuiſſe Archidiaconus,monumentaq;relata, & referẽda teſtantur;horum autẽ Caciclos cæteris præpoluiſſe ex dictis patet; de quorum generatione fuerunt ſupramemorati Comites Nicolaus Almiſſi,&

Domaldus, qui Iadrenſis reſtaurationis tempore præfuit eidem Ciuitati, vt
relatum eſt (ſupra cap. 2) cumque reperiatur Priuil. Andreæ regis Vng. ex
quo non ſolum elicitur cauſa, propter quam Comes Domaldus gratiam eius
meruerit; ſed etiam alia quædam ad regium ſanguinem Vngaricum pertinen-
tia, quæ apud hiſtoricos non reperiuntur; ideo non erit inutile idem Priuil:
referre.

[Andreas &c. Inter vniuerſos ſi quidem dilecti ac fidelis noſtri Domaldi
Comitis de Subenig filij Saraceni Comitis laudabilem fidelitatem fructuoſæ
commendamus memoriæ; quia cum quidam Principes Hungariæ iniquum
aduerſus nos machinantes conſilium in Græciam ad filios Geyzæ cartas, &
nuncios transmiſiſſent, vt & illos in Hungariam venientes eorum conſilio &
auxilio adiuti, regnum noſtrum vſurparent, ipſe Domaldus ſolitam fidelita-
tem ſemper ſeruans integram, cognito perfidæ legationis tenore, ipſos nun-
cios cum iam Spaletum perueniſſent, cepit, quos ad nos vna cum cartis ſuis
compeditos adduxit. Ideo terram quandam nomine Zetinam, & Tril cum
terris cultis, &c. Domaldo & heredibus in perpetuum &c. cuius metę ab
oriente Chriſoua Camenyza, & Ymot, Sutozel, inde verſus mare ad Vvrulas,
inde ad Zeruounizam, inde ad Stilpez, inde ad Zer vſque ad Stiber puz &
currit ad Prel, ad IaKim, inde ad Lacten, ad Crabonala Cameniza, ad Zaua-
lam vſque ad Beloy..... Dat: 1210]

Hos autem filios Geyzæ in Græcia exiſtentes ad vſurpandum Andreæ re-
gnum euocatos regij ſanguinis Vngarici fuiſſe oportet, quod etiamſi nemo
hiſtoricorum memoret: tamen cum Nicetas ſcribat quendam Iſaacium (Iſaa-
cij Sebaſtocratoris fratres Emanuelis Imper: ex filia nepotem Armeniæ ab
eodem Emanuele præpoſitum) imperante Andronico affectaſſe Imperium,
Cyprumque occupaſſe, ſęuiſſimamque tyrannidem exercentem ab Angliæ re-
ge captum, deinde fuga in Aſiam reuerſum, imperante Alexio qui fratrem
excæcauit omnem lapidem mouiſſe, tam cum cognatis Conſtantinopoli,
quam cum finitimis Perſis, vt Imperium adipiſceretur: tandem veneno ſubla-
tum: cumque eius mater Maria filia ſupradicti Iſaacij Sebaſtocratoris nupta
fuerit Stephano fratri Geyzæ regis Vng: vt ſupra lib. 3. c. 9. relatum eſt, ideo
hic Iſaacius eſſe debet filius eiuſdem Stephani, qui quamuis à Græcis Iſaa-
cius diceretur (nomine aui materni, prout etiam Bela pater Andreæ ab eiſ-
dem Alexius dictus fuit) tamen eius nomen Vngaricum Geyza eſſe potuit,
eiuſque filij ab Vngaris contra regem Andream euocati; ſed cum diligentia
Comitis Domaldi conſpiratio patefacta, effectum non habuiſſet, ab hiſtoricis
prætermiſſam eiuſdem mentionem veroſimile eſt. Cauſa autem propter quam
proceres Vngarici hos filios Geyzæ contra regem Andream euocauerint,
cum nullibi illius mentio reperiatur, aſſignari non poteſt: nihilominus non
deſunt coniecturæ: nam ſi expendantur quæ refert Archid: ſupra relatus lib. 4
cap. primo Ladiſlaum ſcilicet pupillum nepotem Andreæ paucis diebus patri
Emerico regi ſuperuixiſſe; Archiepiſcopumque Spalat: eiuſdem mortem non
crediſſe, & exinde quamuis vocatum coronationi Andreæ intereſſe no-
luiſſe [propter quod rex non ſatis dignè tulerit Archiepiſcopi neglectum]
ex quo plures quoque alios proceres Vng: idem ſenſiſſe conijci poteſt, & præ-
ſertim illos, qui ob ſuprarelatas controuerſias pro rege Emerico contra ip-
ſum Andream tunc Ducem militauerant, ſibi timentes ad euocandos Geyzæ
filios inductos fuiſſe non incongruum videtur: ſed quæcunque cauſa fuerit
hos

Digitized by Google

hos Geyzæ filios è Græcia euocandi, hunc Comitem Domaldum Saraceni Comitis filium, Brenconis Zupani Sibenici nepotem fuiſſe, Sibenicenſeſque libertate à rege Stephano conceſſa vti non permiſiſſe vſque ad decimum octauum annum regni eiuſdem Andreæ quando & ipſe Domaldus per Breberienſes coercitus fuit: Et Sibenicenſes Priuilegij regis Stephani confirmatione obtenta, libertate, ad inſtar Ciuitatum Dalmaticarum vti cæperunt in Chronico Trag: expenditur, & quam infenſus Spalatinis & Tragurinis fuerit: tandemque captus & tonſus inglorius Trag: obicrit. Huncque Domaldum ſuſpicari licet fuiſſe eundem cum Malduco Duce Kacitorum, cui rex Andreas minatus eſt ob damna in inſulis & Spalatino agro illata (ſupra l. 4. ca. 4) eiuſdemque filios Almiſſi piraticam exercuiſſe, eaque ſedata, cum Tragurinis paternas controuerſias proſequendo contentionem de agris habuiſſe, quibus debellatis, potentia Caciclorum ſimul cum relata Almiſſanorum piratica ceſſauit. Exinde in Croatia maritima tres familiæ eminere ceperunt, & à Comitatibus Breberij, Timinij, & Corbauiæ cognomen ſumpſerunt, de quibus, præſertim de Breberienſibus ſæpe mentio incidet.

179.2.12. die 30 Auguſti 1272	*die* 4 Septembris 1272
182.1.11. fecerint diſpeſci nequit nam	*fecerint* in Chronico Trag. refertur & quam iuriſdictionem reges Neapolitani in Dalmatia habuerint expenditur. *nam*
ibid 23 alias	alijs
ibid. 2.27 quæ cum rege	*quæ* cum eiſdem Spalaten, vel *cum rege*
ver. penult: Iadræ Laurentij	*Iadræ* Comitis *Laurentij*
187.1.33 teſtantur ſed quamuis	*teſtantur*. Hanc Ducatu totius Sclauoniæ Principatuque maritimarum par-

tium (ideſt Croatiæ & Dalmatiæ) à filio donatam teſtatur Priuil: Banatus maritimi Paulo Bano, Georgio & Mladino fratribus Comitibus Breberien: heredibus, & ſucceſſoribus eorum conceſſum anno 1293 apud Comites Zrinios eorum gentiles ſeruatum, cuius tenor ſequitur.

[Andreas &c Vniuerſis &c. Regiæ liberalitatis immenſitas donatiua largiflua fidelibus ſuis fluens, & ſi quoſdam interdum minus magnanimos incitare valeat ad inſignia martialium actionum viris tamen militaribus in quorum præcordijs proprio ſuo metu pro corona regia, & regno ſublimius triumphalis gloriæ calcar addit, & cum quandoque ad virtutum ſublimia non ſatis ſolutos ad appetenda præmia virorum fortium regia magnificentia prouehit, vt eſt dictum, longè tamen vberiores virtutum cumulos addicit voluntate propria virtuoſis quorum fides, & deuotio nullis contenta terminis, nihil ſe præſtitiſſe putat, niſi recentioribus ſemper obſequijs accumulare valeat merita retroacta; hanc enim ſibi nobilis magnanimitas legem ponit, vt cum in virtutum operibus creſcendi capax eſſe deſtiterit, ſuorum profectum cum dolore defleat decrementa. Hac igitur ducti conſideratione dilectorum, & fidelium noſtrorum virorum militarium Pauli Bani maritimi, Georgij, & Mladini Comitum fratrum ſuorum, qui à primæuis progenitorum ſuorum perſonis, quaſi hereditario quodam iure in multis & magnis præliorum congreſſibus militari meruerunt laurea decorari per frequentes ſuos nuncios, at-

que

que noſtros, & ſpecialiter per religioſum & diſcretum ac amicabilem virum fratrem Deſiderium ordinis Heremitarum Sancti Auguſtini oblatas humiliter, & inſtanter excell. noſtræ preces admittere decreuit regia noſtra clementia regio cum fauore, & quidem præfati dilecti & fideles noſtri Paulus Banus, & fratres ſui prænotati noſtram cum deuota precum inſtantia interpellauere clementiam, vt cum progenitores eorum & ipſi progenitoribus noſtris regni Hung: regibus Illuſtribus per obſequia multiplicia in feruore fidelitatis exhibita meminerint complacere ipſorum patrum noſtrorum munificentiis aliquid ſuper addere dignaremur, donando ſcilicet eis, & eorum heredibus, heredumque ſucceſſoribus Banatum maritimum cum iuribus, vtilitatibus, redditibus, & prouentibus Banalibus vniuerſis, aſſumentibus eiſdem ſuo & heredum ſuorum nominibus cum quingentis militibus apparatum habentibus militarem in expeditionibus noſtris regalibus, ſiue contra hoſtes noſtros externos, ſiue aduerſus domeſticos inimicos, quibus familiaribus ſcilicet inimicis nulla peſtis poteſt inueniri efficacior ad nocendum ſolicitè, & ſolerter nobis aſſiſtere præcipua fide & ſyncera deuotione, ſolo ſtudio, toto conamine, toto poſſe, & hoc vel in perſonis propriis, vel ſaltem fratrum filiorum, neceſſariorumque ſuorum perſonis idoneis decenter & ſufficienter habentibus experientiam militarem. Nos igitur eorundem dilectorum, & fidelium noſtrorum humilibus & deuotis inſtantiis inclinati ipſum Banatum Maritimum cum omnibus iuribus, vtilitatibus, redditibus, & prouentibus Banalibus, quocunque nomine cenſeantur, eis & eorum heredibus, vt eſt dictum, contulimus iure proprietatis, & perpetui dominii ſub præfatis conditionibus, & quibuſdam aliis infraſcriptis videlicet, quod maieſtatem noſtram, Dominamque Sereniſſima noſtram Dei Gratia Ducisſam totius Sclauoniæ & Maritimarum partium Principisſam chariſſimam matrem iuxta debitum fideliſſimæ ſubiectionis, & deuotiſſimæ in Strenarum, & aliorum Clenodiorum oblationibus iuxta vulgatiſſimam conſuetudinem regni noſtri honorabiliter recognoſcant, & quod ad noſtram, Dominæque matris noſtræ præſentiam per ſe, vel ſi aliquibus legitimis forte impedimentis fuerint impediti per ſubiectas fratrum, filiorum. vel quorumlibet ſibi neceſſitudinis vinculo coniunctorum perſonas veniant conuocati. Nos cum eiſdem dilectis & fidelibus noſtris Paulo Bano, & fratribus ſuis præmiſſa omnia, & alia his ſimilia attendentibus fideliter cum effectu non ſolum prouiſionem præfatam in collatione præſcripti Banatus eis factam conſeruabimus, ſed & multis alijs regalis munificentiæ donatiuis eos, & eorum poſteros proſequemur toto deſiderantes affectu, vt eorum fides & deuotio quo ad nos, nec non viciſſim quoad eos fauor & gratia nullo vnquam termino concludatur, quam diuinæ & humanæ placitam inconcuſſam, & integram inter nos & ipſos, ac vniuerſos regni noſtri nobiles & Barones totis obſecramus affectibus vt Diuina conſeruet diſpoſitio pietatis. Datum anno Domini Mill: ducentes: nonageſimo tertio]

ex hoc vnico huiuſce regis Priuilegio non ſolum elicitur Ducatum Dalmatiæ, & Croatiæ matri eius traditum fuiſse; ſed ea quæ de induſtria Banorum Maritimorum dicenda ſunt cap. primo lib. ſexti optime comprobantur: *ſed quamuis*

p.193. l. 43 cauſam cauſa

ibid

ibid 2. finali Picenum ſi quis	*Picenum*, & C. Sollius Sidonius Apollinaris lib. primo epiſt. 5 de Aſdrubale victo ad Metaurum [ſiquidem illic Metaurus cuius ita in longum

fælicitas vno die parta porrigitur, ac ſi etiam nunc Dalmatico ſalo cadauera ſanguinolenta decoloratis gurgitibus inferret] *ſi quis*

p. 195. 2. 36 reperiuntur	*reperiuntur* n. 5842
201. 2. 41 amicitiam conſecutus	*amicitiam*, ciuitatemque ſimul cum fratribus anno 1314 *conſecutus*
205. 2. 2. refertur	*refertur* vbi & à Madio relata expenduntur
209. 2. 37 cereum pendet. Adhæc.	*cereum pendet* in quo Aquila expanſis alis cernitur, & infra eam ala itidem

Aquilæ ſed grandis (antiquum Breberienſium inſigne) cum litteris circa ſigillum

✠ S. PAVLI SECVNDI COMITIS TRAGVRIENSIS.

Huncque Paulum eodem titulo Comitis Tragurij Patritiatum Venetum conſecutum ſimul cum fratribus Mladino & Georgio pro ſe, & eorum poſteris in perpetuum Priuileg: Ioannis Superantii Ducis Venet: diei 29 Martij 1314 teſtatur, cuius filius Georgius cum anno 1437 die 3 Iulij Comitatum Oſtoruizæ Ludouico Regi Vngariæ ceſſiſſet; locoque ipſius Zrinum accepiſſet, ab inde ipſe, ab eoque deſcendentes Comites Zrini nuncupati ſunt.

p. 219. 2. 25. refertur (adde in margine) vide notas ad memoriale Pauli n. 14

p. 227. 1. 57 Theſaurosque à patre ſibi	*Theſaurosque* ab Auo *ſibi*
228. 1. 44 recenſitis maximum	*recenſitis* ſicuti Carolo Roberto *maximum*
ibid. 46 apparet. Diſſenſionem autem inter	*apparet*, ita *diſſenſionem inter*
ibid 50 conſecuti ſunt	conſequentur
238 1. 44 Iadram deinde venit, nihil tamen ibi eum egiſſe memoriæ proditum eſt. Almiſſani	*Iadram deinde* venire deſtinauerat, ſed non venit *Almiſſani*
239 1. 51 mandauit Veneti	*mãdauit* vt in Chro. Trag: latius *Veneti*
p. 254. 2. 42. 1387 receptæ	1387 die 4 Aprilis *receptæ*
256. 2. 28. reperiatur	*reperiatur* (adde in margine) Spalati
257. 1. 36. recepit Catarum	*recepit* deinde ad maiora aſpirans TuartKus miſſo exercitu Vngaros Vranam obſidentes recedere, Nonamq; ſe recipere coegit, & Oſtrouizam recepit die 11 nouembris 1387. *Catarum*
ibid col. 2. 45. poſtquã victoriã ad maiora aſpirans TuartKus miſſo exercitu Vngaros Vranam obſidentes recedere, Nonamque ſe recipere coegit & Oſtrouizam recepit:	dele omnia ſimul cum notis marginalibus [Paul: 1389 11 nouembris & 13 xbris]

258.1.46.1394	(adde)ideſt die 19 Iulij
259.1.12.1398.	(adde) ideſt die 2 Iunij
260.2.51. cepta fuerat	*cepta fuerat*
idem quoque	(reliqua dele vſque) *idem quoque*
263.1 42 in margine Chroniſta & Paulus de Paulo Iadren.	*chroniſta* (reliqua dele)
ibid 53 arbitrati ſunt circa	*arbitrati ſunt*, eodemque anno inſulas Cherſi,Obſari,& Stobi receperunt, *circa*
264.1.2. capite plexi patritij	*capite plexi* aliquique *patritij*
267.2.25 in ſupplemento ad Spalatenſes Chroniſtas declaratur	*in* chronico, ſeu memorijs Tragurij *declaratur*
269.2.32.vero 3 Turcarum	*vero* 3. ideſt primo Auguſti *Turcarum*
270.2.10 pacemque	inducias
271.1.15 Dalmatas per temporum ſucceſſionem inducta melius	*Dalmatas* quæ per temporum ſucceſſionem *fuit melius*
272.1.14. inferiorem	inferiori
273.1.38 Orentis	Orientis
274.1.35 Archidiaconus quod	*Archidiaconus* cap.51 *quod*
276.2.19. ſeruant deinde	*ſeruant*, vt in Chronico Trag: *deinde*
277.1.39. Petra Brus in Velis	*Petra Brus*, Murula Stinize, *in Velis*
ibid. 48 quæ in notis ad Archidiaconum referuntur	*quæ in* Chronico Trag. *referuntur*
440.1.21 quem	quam
ibid.2.18. ſucceſſiue	ſucceſſiſſe
459.2.25 repererim animaduerten:	*repererim* quam lib:3 cap.13. retuli *animaduerten:*
474. Ver. finali veneratione colitur	(Adde)

Lampridium quemdam fuiſſe Archiepiſcopum Spalati teſtatur membrana antiqua Monaſterij monialium Sancti Rainerij, cuius initium tale

In nomine Sancte et Indiuidue Trinitatis. Anno quoque Dominice Incarnat: MXL per Indictione prima. Reg:te D.N.ppetuo hac pijſſimo Auguſto Michaele Magno Imper:reſidente videl: Lampredius Archiep: vna cum NiKiforio Priore ſub illorum namque temporibus. Ego Niciforius Prior het breue recordacio iubeo conſcribere de comparatione domorum tertiaut. In primis comparaui etc

Huius tamen Lampredij nulla mentio apud Archidiaconum, vel alium ſcriptorem reperitur, qui inter Martinum n.72 & Dabralem 73 ponendus eſt

Cre-

Creſcentius de quo ſuprà pag: 386 n.76. Hic aperuit arcam Sancti Domnij vt inſcriptio exiſtens à leuo latere altaris eiuſdem Sancti teſtatur; quæ ob inopiam loci ſculpra eſt in longo, & anguſto lapide modo ſequenti literiſque rudibus

✠Hoc habet egregio Sanctus ſua
membra ſepulcro
Doimus Artious qui Xp̃i
dogma Salone
monſtrauit preſul quoque
ractus eiuſdem
diſcipulus Petri pariter fuit
iſte beati
Et Spalati Preſul huc
tranſtulit inde Iohanes
tempore poſt longo multis
dubitantibus vrbis
ar foret hoc corpus foret
arsit arte relatum
claruit id cunctis quod
per pauci putauerunt
huius enim preſul clare
Creſcentius vrbis
Marmor disiunxit Sanctum
corpus patefecit
Mille Dei centum tres affore
credimus annos
Tunc et Apoſtolicus Paſcalis
conſtitit orbi
clara quod lux cunctis patet hec
Jndictio doctis.

Sepultus eſt Creſcentius in arca Marmorea ſita in porticu prope portam maiorem eccleſiæ Metropolitanæ ex parte leua cum tali inſcriptione.

Vita ſalus cunctis qualis ſit cernitur vrnis
In quibus oſſa cinis remanente de corpore vili
Quantum cumque boni geſſit quantumque decoris
Vrbe fuit dicta Spalatum Creſcentius iſta
Pontificum Preſul nunc mundi floribus exul

86 *Bernardus* (adde) Hic conſecrauit altare.S.Anaſtaſij, vt conſtat ex inſcriptione ſculpta in capite argenteo eiuſdem Sancti quæ talis eſt

A.D. N.I.Xp̃i MCCXInd: XIII. tempore D. Innocentij Pap: III. et Andree Regis Vng: et D. Bernardi Archiepi et Domaldi Comitis X. Kal: Iunij. Hoc opus factum eſt & altare conſecratum ad honorem Dei et Sancti Anaſtaſij in quo corpus requieſcit cujus caput hoc eſt

87. *Guncellus.* mortuo Guncello Stephanum Zagrabienſem Epiſcopum,qui tunc Spalati reperiebatur, electum fuiſſe notat Thomas Archidiaconus cap: 41; ſed cum confirmationem certis conditionibus petijſſet, quas Innocentius 4 Sum: Pont. admittere noluit; ideo poſtulationi de ſe factæ renuntiauit, vt idem Archidiaconus refert cap:45. huius Stephani Archi electi memoria reperitur an. 1243. qui cum Pallium non acceperit ommiſſa quoque fuit eius mentio in ſerie Archiepiſcoporum

89 *Rogerius.* hic ſepultus eſt in eadem arca cum Creſcentio, vt inſcriptio in ſuperiori labro exiſtens teſtatur.

Preſulibus geminis preſens catagea dicatur } A. D. M C C L XI. M̄
Num tibi Creſcenti Rogerius aſſociatur } Aplis die XIIII intrāte

90 *Ioannes* natione Vngarus de genere Bucad, vt habetur in Priuilegio Stephani Regis Vng. conceſſo Eccleſiæ Nonen. diei 24 Iunij 1272, vixiſſeque conſtat anno 1293

91. *Petrus* electus an. 1298

92. *Balianus* à Sum. Pont. conſecratus an. 1325 oriundus de ciuitate Barith olim Archiep. Rhodien. obiit 1328, vt Micha Madius refert cap. 25 & 26

93. *Dominicus* (adde) Pereander

94 *Hugolinus.* hic fuit monachus Benedictinus; venitque Spalatum an. 1349 vt Tab. à Chuteis refert cap. 2 præfuitque vſque ad 1386

95. *Andreas.* hic fuit de familia Gualda legum doctor, præfuitque ab anno 1390 vſque ad 1400 inter quem & Pelegrinum n. 96 reperitur memoria Marini de Chuteis Spalaten Archielecti an. 1403 diei 26 xbris Pelegrinus autem præfuit ab an. 1403 vſque 1406

97 *Duimus Spalatinus fuit natione* de nobili domo Luccari cum eſſet Archidiaconus electus fuit in Archiepiſcopum an. 1410 die 11. Aug. obijt die primo xbris 1427 cuius mater ſepulta eſt in arca marmorea exiſtente a dextra parte portæ maioris ſupradictæ Eccleſiæ Metrop., vt ex inſcriptione patet

✠ Hic nobilis Franciſca iacet pijſſima mater
Doimi qui erat Preſul venerandus in vrbe
O
A. D. M CCCCXXIX die XXV Aprilis

99 *Franciſcus Malipetro* Abbas. S. Cypriani ordinis S. Benedicti electus anno 1427 die 27 Ianuarij. translatus ad Eccllam Caſtellanam ſeu Venetam anno 1428 die 16 Aug. cuius extat memoria in lapide poſito prope altare. S. Domnij ſub inſcriptioue ſupraſcripti Creſcentij

Tempore quo Franciſcus erat
Noſtra proles
Dux Venetum & virtute ſua

Ch-

Digitized by Google

Clariſſimus orbi
Et Cleri Maripetro ſuis
Dum preſul adeſſet
Moribus et uita Franciſcus
Semper amandus
Et quo Spalatum
Racione gubernat
Gabriel et cunctis celorum
Laudibus equus
Mille quater centum dum
Phebus voluerat annos
Etiam ter nonos nouembris
Menſe peractu

✠ M^o^ Bonimus de Mediolano fecit iſtam capellam ſepolturam

100 *Bartholomeus* Patauinus de Zabarellis Archipresbiter in patria, & Sedis Apoſtolicæ notarius electus Archiep: Spalati die 27 Ianuarij 1428 translatus ad Archiep: Florentinum die 18 xbris 1439.

101 *Iacobinus* Hic reintegrare fecit eccleſiam Spalaten: à Petro de Thalouiz Bano Dalm.& Croat.de decimis, quæ per multos annos tempore bellorum interceptæ fuerant, vt conſtat ex eiuſdem Priuilegio an,1442 relato inter memorias Tragurij lib.6 cap.5

106. *Bernardus Zane* Protonot. Apoſt. electus die 8. Februarij 1503

108. *Marcus Cornelio* electus die 18 Aug.1536 per ceſſionem Andreę Cornelio

109. *Aloyſius Michael* electus die 19 Iulij 1566 per ceſſionem Marci Cornelij

110.Frater Dominicus Marotti ordinis Prædicat. deputatus coadiutor Aloyſij cum futura ſucceſſione die 3 Aug. 1575

111 Marcus Antonius ex Epiſcopo Segnienſi translatus ad Spalaten: die 15 Nouembris 1602

112. Sfortia Ponzonus per ceſſionem M.Antonij die 22 Aug. 1616

113. Leonardus Bondulmerius die 15 Aprilis 1641 per mortem Sfortiæ

114. Bonifatius Albanus Bergomen presbiter Congreg.Somaſchæ die 30 Ianuarij 1669 per renuntiationem Leonardi

Errores impreſſionis in operibus

Hiſtoria Slauorum Præsbiteri Diocleatis.

pag.287. col.prima Ver.21	
& alios Euty	*& alios* multos *Euty*
290.1.59. clamauerunt	eleuauerunt
60. coronatus ab	*coronatus* eſt *ab*
292.1.29 reuertentes in	*reuertentes* autem Saraceni in terram ſuam, Latini volebant reuertere *in*
293.2. 2. eius promiſerunt	*eius* fidelitatem Regi & filij eius *promiſerunt*
294.1.16. ſua et	*ſua* Caſtreca *&*
295.1.34. videbatur ei	*videbatur* namque *ei*
296.2.29. epularetur apparuit	*epularetur* ſubito *apparuit*
56 ſuorum vindicaret	*ſuorum* ſibi *vindicaret*
292.2.36. remanſit	euaſit
56. Luttouidet	*Luttouid* erant *&*

Marci Maruli Hiſt. R. R. Dalm.

304.1.10. intendunt igitur	*intendunt*; erat Gottorum gens inquieta, vaga, abſque legibus aſpera & bellicoſa. *igitur*
2.49. XII annis	XXI *annis*
305.1.58. contriti	conterriti
306.1.14. dictis	deinde
19. delibatum	delibutum
45. dictarum	deinde
2.41. dictis	deinde
307.1. 5. conuenerunt	concurrerunt
42. vero accepit	*vero* ſibi *accepit*
308.1.13. ita infelix	*ita* tandem *infelix*
39. fugabatque nunc	*fugabatque* aduerſarios *nunc*
309.2.23. inferente	referente
37. quod	quam
311.2.20. De PP.Hereſico.	*De Henrico*

Thomæ Archidiaconi Spalaten:

312.1.20. Hieronymi Doctoris	*Hieronymi* Egregij *Doctoris*
2.24. Adria	Adra
313 1.39. Aſinium cum	*Aſinium* Pollionem *cum*
314.2.28. Aſclepij ſicut	*Aſclepij*, Martis, *ſicut*,
316.1. 1. concedendum	cenſendum
43. mente contempſit	*mente* obſtinata *contempſit*
317.1.10. *ſcripta* partim opini	*ſcripta* partim relata, *partim* opini
47. ſtrepitum dæmonib.	*ſtrepitum* fugatis *dæmonib.*
318.2.18. ipſis faciebant	*ipſis* quotidie *faciebant*
57. illius	illis

323.

Digitized by Google

323.1.19. enim dignitatis	*enim* regiæ *dignitatis*
54. Domini milleſimo	*Domini* nonageſimo nonageſimo tẽpore Tirpimirii & Mucimini filij eius regum. Paulus Archiepũs fuit anno Domini *milleſimo*
2 48. Metropolitanæ	Metropoli Salonitanæ
324.1. 6. potuerunt Dominus	*potuerunt* igitur *Dominus*
56 increpauit quod	*increpauit* denuntians omnibus *quod*
326.1.49. ſolemnitatem cuiuſdam	*ſolemnitatem* conſecrationis *cuiuſdam*
327.1.31. proibuit dicens	*proibuit* eum *dicens*
47. Criſario iuſſit	*Criſario* ſuo *iuſſit*
328.1.47. reueren.	reuereri
2.31. nimis	minis
329.2.34. cum nuntijs	*cum* noſtris *nuntijs*
331.1. 3. bibiſſet ſtatim	*bibiſſet*, ita quaſi miraculosè contigit, ac ſi venenum pro aqua illa bibiſſet *ſtatim*
2.42. adminiſtratione	adminiſtrationi
333.2.15. raptabant	raptabantur
20. enim	etiam
334.1.48. reſignauerunt	reſignauerant
335.1.44. vero Regis	*vero* Domini *Regis*
48. confeſtim	confertim
337.2.46. Maurigij	Morigij
56. eius	ſuis
57. impotens	imponens
338.1. 3. gauiſſimam	grauiſſimam
2.27. proditores &	*proditores*, vbi celſiorem locum obtinent ciuium prodit ores *&*
339.1.38. vt	eſt
343.2.39. inquirebant	conquirebant
347.1.9. obeſſe namque	*obeſſe* multi *namque*
350.2.57. religioſorum quaſi	*religioſorum*, qui homines ad caſtra regia congregati ſunt *quaſi*
351.1.50. cunctis	cuneis
352.1.45. quædam	quadam
2.22. quam &	*quam* ea *&*
57. incluſeris	concluſeris
353.1. 5. ex quo	& quos
2.19. ſimplicitatem extractis	*ſimplicitatem* deridentes *extractis*
354.2.42. per æſtatem	*per* totam *æſtatem*
357.1.19. captum	cæptum
359.2.25. ex	&
361.1.12. quia	quin
363.2.25. me quid	*me* dedit in opprobrium conculcantes me *quid*
364.2.44. auribus	auſibus
365.2.19. paſſi	pacti

366.1.25. armorum	armatorum
369.1.32. ſedentes cum	*ſedentes* autem *cum*

Micha Madij

371. 2.29. de mamu	de manu
16. 42 Corſicæ	Corciræ
372.1.36. Theupulſi	Theupuli
374.2.26. Principis &	*Principis*, item D. Mareſcialus Principis *&*
379.1.26 vos &	*vos* deſtruere *&*

Tabula à Cutbeis

382. 1 finali Spalitano	Spoletano
384.1. 5. XIII	XIIII

Memoria Archiepiſcoporum

386.2.28. pauimentis	paramentis
39. Domo Baduaria ſedit	*Domo* Zabarella nuncupata ſedit

Obſidion: Iadren.

387.1.47. alitorum	alitos
388.2.fin. introitu	interitu
391.1.33. veſtra	noſtra
392.1.10. exeuntibus penitus	*exeuntibus*, & intrantibus *penitus*
44. aſpera Iadram	*aſpera* contra *Iadram*
2.30. extitit	*extitit* detentus
394.1.52. extimabant	extimabantur
2.6. graſſitiei	craſſitiei
10. vltima	vltra
395.2.penul. badalatios	badalutios
397.1.18. parte baſtidæ	*parte* media *baſtidæ*
2.41. gratia	gentis
398.1.15. Sclauoniæ ducibus	*Sclauoniæ* Bano *ducibus*
58. & dicti	*&* cum *dicti*
400.1.25. moliti	Incliti
2.8, nullæue	nullius
24. domum	demum
401.2.10. petrato	perpetrato
402.2.18. cathena	cathenæ
303.1.49. Vltima	vltra
2.30. ſæpius	ſuperius
58. & in	*&* in multo vigore, & audacia muniti crucis ſignaculo ad defenſandam cathenam celeriter properabant aſcendit *in*

408.

Digitized by Google

408.2.20. artanam	arſanam
415.2.35. lucratores	luctatores
51. manibus	manus
418.2.30. Maximo	Magnifico

Memorial. Pauli

426.1. 9 11	115
2.11. Procuratotem	Procuratoria
427.1.15. 1363	1393
2.42. Rectoris	Rectoribus
431.2.15. Ciculellis	Ciualellis
54. Coritatores	coniectatores
432.1. 2. pro	per

Palladij Fuſci

452.1. 4. Drinum	Drinium
15. ad verbum	*ad* verbum ita ſcribentem
per	*per*
20. nouem mil. auctæ	*nouem mil*: antiquus *aucta*
32. eodem ſtrabo idem	idem *ſtrabo* eodem
2.1. eſt	eſſet
2. fertilitas	vtilitas
6. vero	enim
13. alternis	alienis
15. Arſia & nouis	*Arſia* primò, & *nouis*
33. Phlanaticum ſinum	Phlanatici ſinus
48. Habet quoque	Habetque
fin. Mercatum	Mercatus
453.1. 6. proflat	perflat
10. Scriſa, cuius	*Scriſa* vicus *cuius*
17. Septentrionem Telauli	*Septentrionem* eſt *Telauli*
36. Morlachi	Morolachi
43. ramum ad	*ramum* quemdam *ad*
50. enim	etiam
2.1. extitit	exiſtit
9. illa	ipſa
18. ſamiliarnm huc	*ſamiliarum* qui locus lingua Illyrica Aurana nominatur *huc*
26. dicitant	dictitant
454.1.31. Adriatici	Adriaci
32. Salonas fluuius	*Salonas* & Martialis lib. x Epigrammaton Ibis litoreas Macer Salonas *fluuius*
40. præcedente	procedente
58. Glodoum	Glodou

454

Digitized by Google

454.2.4. Quo	Quod
5. demonſtrant	demonſtrat
Rætanei	Ratanei
21. deſcripſi	deſcripti
455.1. 1. corrumpantur	corrumpatur
25. obuium	obuiam
40. &c	ad
47. ea	eas
vlt. latiſſimi	lætiſſimi
2. 4. negotiantibus	negotiatoribus
25. Drinonis.	Dirinonis
26. nominant vt	*nominant* oſtium *vt*
30. equorum vngulæ	*equorum*, ſed exigui corporis, miræ tamen velocitatis quorum *vngula*
36. fert	ferat
456 1.21. quamuis	quantumuis

Marci Maruli de patria S. Hieronymi

458.2.40. Ciuitatem	Cuiatem

Appiani Alexandrini

463.1.39. nomibus	nominibus
465.2.24. parebant	parebat
467.1.49. aggredirentur	aggrediuntur
468.1.10. fuga	fugæ
12. extimabat	extimabant
2.14. Phœti	Rhæti
34. Cœterum Tiberio	*cæterum à Tiberio*

Thomæ autem Archidiaconi textum antiquum depoſui in Bibliotheca Vaticana ſignatum n.6525 cum ſequenti Epigraphe.

Digitized by Google

IOANNES LVCIVS LECTORI.

HOc eſt antiquiſſimum exemplum Hiſtoriæ Thomæ Archidiaconi Spalaten. quam poſt opus meum de Reg.Dal. & Croat. cum cęteris Rerum Dalmaticarum Scriptoribus nondum impreſſis edidi: cùm autem ipſe Thomas mortuus ſit anno Domini 1260, vt in notis ad eundem animaduerti paulò poſt eius mortem ſcriptum eſſe debuit, vt ex charactere, & carta colligitur. In ipſius autem editione ſecutus ſum exemplum manu Petri Cindrij Patritii Spalaten: viri doctiſſimi, & accuratiſſimi exaratum, qui hoc codice in eo exſcribendo vſus eſt, erroresq; ortographiæ correxit. Hoc autem antiquum originale in Bibliotheca Vaticana depoſui, vt conferre volentibus pateret: id autem tum alias ob cauſas factum eſt à me, tum quod huius operis plura exempla circumferuntur, nec ſatis caſtigata, nec admodum integræ fidei, & præſertim illud, ex quo doctiſſimus Ferdinandus Vghellus Abbas Ciſtercienſis nonnullos Epiſcopos Iadrenſes deſcripſit, & in Tomo Quinto ſuæ Italiæ ſacræ poſuit, qui in germano Archidiaconi textu minimè reperiuntur. Id ego exemplum vidi, & manu recenti ſcriptum reperi, contulique cum hoc codice, & quæcumque in illo de actis Conciliorum Dalmatiæ, Epiſtolis Papalibus, & Epitaphio Zuenimiri Regis ſcripta ſunt, ea omnia ficta, & ſuppoſititia ſunt: à meque monitus ſupradictus Abbas Vghellus, viſa mei codicis antiquitate, & cum ſuo exemplo, quod habebat, collato, vir ingenuus, & in antiquis characteribus verſatiſſimus, ſe deceptum faſſus eſt, nouamque ſeriem Epiſcoporum Iadrenſium (expunctis duobus à ſupradicto Codice ſumptis, primoque, & tertio loco poſitis) manu propria in margine paginæ 1458 ſui Tomi Quinti cæptam reliquit; integram de nouo editurus, ſi morte præuentus non fuiſset, quod te monitum volui Lector.

Addidi huic antiquo Codici Hiſtorias Michæ Madij, e Tabulæ à Chuteis cum memoria Archiep. Salonitanæ Eccleſiæ ex exemplari prædicta Petri Cin-

dri

Digitized by Google

IOANNES LVCIVS LECTORI.

CVm in opere meo De Regno Dalmatiæ & Croatiæ plurimã loca auctorum Dalmatarum, qui nondum impreſſi fuerant citaſſem, quo plenius ſtudijs legentium obſequerer, eoſdem auctores integros ex manuſcriptis quæ penes me extant poſt idem opus edendos curaui. Cum autem pariter ibidem à me ſæpius citetur Chronicon Vngaricum, cuius codicem manuſcriptum non contemnendæ antiquitatis apud me reperiri faſſus ſum lib:3 cap. primo eiuſdem operis: hic pariter edi debuiſſe videbatur; quam tamen diligentiam ſuperuacaneam iudicaui, propterea quod extat typis editus; ſed quia in pluribus diſcrepat à dicto meo manuſcripto, non nihil gratiæ à lectoribus meis initurum me ſperaui, ſi has ipſas diſcrepantias nunc publicè ederem, quod in editione dicti operis per anguſtias temporis facere non licuit; ipſum autem codicem manuſcriptum, tum eius diuturnæ incolumitati, tum conſerre volentium commoditati conſulere cupiens, in Bibliothecam Vaticanam reponendum curaui inſignitum numero *6526*.

Variæ

Variæ Lectiones codicis manuſcripti Chronicæ Vngaricæ, caracteris antiqui, collatę cum ſecunda parte eiuſdem publicata à Iohanne de Thuurocz, & impreſſa Francofurti in folio ſimul cum aliȷs Scriptoribus rerum Vngaricarum apud Andream Vvechelium anno Dni 1600

Impreſſ. Francofurtij	Codex manuſcriptus
Caput Tertium pag:31 verſiculo 22	Deſunt aliquot paginæ
De quibus ipſi ſapiendo bene cognouerunt terram optimam eſſe, & aquam habere dulcem	*De quibus ipſi ſapiendo bene cognouerunt* quod terra optima ſit *& aquam* habebat *dulcem*
25. implens ante omnes Hungaros ſuper illo cornu	*implens*, & *ante omnes Hungaros ſuper* illud *cornu*
28. eſt vſus iſte, & ſeruatur	*eſt vſus iſte ſeruatur*
29. nuncium miſerunt	*nuncium* remiſerunt
30. album magnum	*album* & *magnum*
45. homines ſui qui	*homines qui*
46. reportabunt	portabunt
47. ſi ergo terram	*ſi* vero *terram*
52. perſecuti ſuntque eum	perſecuti ſunt *eum*
54. retradit autem	retradidit *autem*
32. 3. ipſa generatio	ipſius *generatio*
5. Capitaneos Pannoniam	*Capitaneos* in *Pannoniam*
6. eoque Zuuato polug, vt ſuperius dictum eſt, debellato & occiſo Arpad cũ cæteris Hungaris caſtra	*eo* quia ipſe Arpad Zuetoplug cum ceteris Hungaris, vt ſuperius dictum eſt debellato & occiſo *caſtra*
Cap: 4	
13. vnde ChaacK oritur	*vnde* ChaaK *oritur*
14. vbi ChaKnara nunc iacet diſſoluta	*vbi* ChaaK Vvara deſſolata
15. ChaK	ChaaK
18. Zaar Ladislai	Zar Ladislay
cap:5	
23. ciuitatem magnam	*ciuitatem* Albam
15 filiam nomine Sarolt pulcerimã duxit in vxorem	*filiam* pulcherrimam nomine Zarolch traduxit *in vxorem*
cap:6	
37 Cupan qui propę	*Cupan prope*

Digitized by Google

Frãn:	Man.
cap.7	
42. Qui Meſſianos	*Qui* Miſſa iõs
43. Golgatæ	Golgotha
47. Verbulchu nomen habuit circa Palatinum	Vver *nomen habuit circa* Balatum
cap.9	
52. circa ſeyo	*circa* ſeo
54. ſibi locum	*ſibi* loca
33. 4. deſcenderunt	deſcenderint
8. temporibus Ducis Toxun	*temporibus Toxun*
11. Iſnacam	Yſmacum
16. Leytah	Saytali
17. VII ſine auribus	*VII auribus*
18. pænalem	talem
19. perhibetur nam omnia quæ habebant	peribetur *omnia* que habuerunt
20. mobili & ab	*mobili ab*
23. Morgyor KaK & Gyoz ſiue Lazari ſunt	Het mogor, & V voK *ſunt*
26. alienis componere, ideo	*alienis ideo*
27. cantilenas fecerunt	*cantilenas* componentes *fecerunt*
30. Vnum in	Vnde *in*
32. ipſo tempore	iſto *tempore*
34. Geycha	Geyſa
41. nociua ac	*nociua* plurimum *ac*
cap: XI	
34. 4. Volphgerus	Vvlphgerus
5. Hemburg	Hohimburg
6. Geycha montem Kiſcen, & inſulam Danubij circa Iaurunnm dedit pro deſcenſu eterno, vbi	Geyſa *montem* Liſtem pro deſcenſu eterno contuliſſe comprobatur, *vbi*
cap.12	
13. Aſcendit Vvencellinus	Deſcendit Vecellinus
15. Iako	iam
cap.13	
20. iſtis...... Sanctum Stephanum regem	Hijs.... *Sanctum regem*
21. Garam gladio Theutonico accinxerunt. Iſtorum quoque generatio ab iſtis nominibus diſtare non videtur. Iſtorum itaque Comitum Dux Geycha cum Sancto rege Stephano filio ſuo & diuino	Goron *gladio* teuthonico more auixeſt. Iſtorum namque Comitum Dux Geyſa fretus auxilio, & Sanctus Rex Stefanus ſuus filius *&* *diuino*

cap.

Fran.	Man.
cap.14	
34. generatio à Conrado de Aldenburg	*generatio* vnde Conradus de Altenburch
cap.15	
43. Merſe	Berſe
44. & Renoldi	*&* Renaldi
52. ſthoph	ſtoph
55. Gexchæ	Geyſæ
cap.17	
35. 7. Poſt hæc intrauit Oliuerius & Ratoldus tempore regis Colomani, qui de regno Apulorum de Caſerta ortum habent. Illi vero de SabucK de Comitibus Campaniæ ex Francia oriuntur.	Generationem igitur Ratoldi de Apulia exiuiſſe nullus debet dubitare de cognatione Comitis Caſte, Oliuerius Ratoldus oriundi per regem Colomanum filium Geyſe regis, qui Dalmaticos ſubiugauit, in Pannonia colocantur.
cap. 18	
14. Keisla	Kisla
cap. 20	
31. Meiſnenſi, & 32 Meiſnenſir	Meyſie Meyſienſis
35. Geychæ	Geyſe
38. Meiſnenſem	Meſſien
cap.21	
52. in ſcuto ſuo aquilam ſerre audet niſi Simon & Michael: ea propter quod exercitum Solidani de Tuniſio, qui Maioricam & Minoricam in Siluas per naues intrando, & claſſes occupauerunt: cæteris militibus Regis Aragoniæ deficientibus eorum generatio fertur expuliſſe: Vnde regis, & communitatis militiæ decreto eſt ſtatutum, vt priori ſigno, quod fuerat totum rubeum ſine aliqua expreſſa figura in aquilam mutaretur	*in ſcuto aquilam ferre audet niſi Simon & Michael* (cætera deſunt)
cap.22	
36. 10 Hiſmaelitæ, ſeu Saraceni, Beſſi, Armeni, Saxones, Turingi, Miſnenſes, & Rhenenſes. Cumani	*Hiſmaelite*, Beſſi, Armeni, Saxones, *Cumani*
13. adepti	*adepti* quorum quidem nomina licet mihi nota eſſent, tamen huic operi non aponam
cap. 23	
18. Zuuatapolug	Zuetapolug
20. ſeptimo	VIII.
24. Leopach dux Morauiæ	*Leopach* Moraue
28. Corniola	Carniola

cap.

Digitized by Google

Fran.	Man.
cap.24	
39. quarto Hungari Bulgariam	*quarto Bulgariam*
44. & 46. Lonbardiam	Longobardiam
51. millibus	militibus
cap.25	
37. 5. Hungari egreſſi quibuſdam	*Hungari quibuſdam*
12. fluuio qui	*fluuio* Libij *qui*
36. ex inde reuerſi tali	*ex inde tali*
38. Strasburg, quæ in latino dicitur Argentina, in	*Strasburg in*
46. concitis	concitatis
cap.26	
38.10. dolabro veniens	*dolabro* ſuo *veniens*
30. & 31. Geycham	Geyſan
34. Sarolth	Saroch
36. Hic enim	*Hic* autem
43. conſeruationis ..... nos ea potius	conuerſationis ..... *nos* enim *ea potius*
cap.28	
53. Geycha duce patre S. Stephani regis ducatum tenebat: mortuo autem Geycha duce Cupan	Geyſa *duce Cupan*
39. 1. Sancti regis	*Sancti* Stephani *regis*
cap.29	
25. auunculum	proauunculum
27. Gyulam	Tranſiluanum
28. Erdeeln	Erdelin
cap.30	
41. theſaurorum & precipue	theſauri eius *precipue*
46. ſecundus rex	Sanctus *rex*
47. fundauerat aureis altaribus	*fundauerat altaribus*
cap.31	
40.38. Illius ideo dextera miſericors	& ideo dexrera illa *miſericors*

f cap.

Fran.	Mai.
cap.32	
41. De incendijs	Incidentia
cap.33	
41:10. adornatus ſimiliter vt S.Stephanus pater eius cum	*adornatus cum*
13. Rex Stephanus, & vniuerſa Hungaria inconſolabiliter planctu magno valde tanta vero doloris acerbitate S.rex Stephanus exacerbatus	*Rex Stephanus exacerbatus*
20. cæpit deſtitui	20. *cæpit* repentè *deſtitui*
cap.34	
43. gratia plenus ſecundum quoſdam quadrageſimo ſexto, ſecundum autem hiſtoriæ in eiuſdem laudem ab eccleſia editæ veritatem triceſimo ſeptimo ſui regni: dominicæ autem incar. 1038. anno in feſto aſſumptionis beatiſſimæ Mariæ ſemper Virginis	*gratia plenus* quadrageſimo ſexto ſui regni in feſto aſſump. Beatiſſ. *Virginis*
42. 3. muſicorum dulciſona	*muſicorum* delinitiua *dulciſona*
5. reginæ præficere	*reginæ* Regem *præficere*
7. vt regnum	& *regnum*
cap.35	
22. preſidia & caſtella	predia *&* *caſtella*
24. pre inſultu	propter incultum
30. Centuriones ac villicos	*Centuriones* & etiam decuriones *ac villicos*
cap.36	
44. cumque neminem talem in regno inuenire potuiſſent elegerunt in ſemetipſis	*cumque* talem in regno inuenire non potuiſſent elegerunt de *ſe met ipſis*
47. conſtituerunt	præfecerunt
43. 3. creationes	exactiones
4. ſuam conſtituerat Aba	*ſuam* fecerat, & ſtatuerat *Aba*
6. Toyslan	Toyzlauu
8. regis Abæ	regni *Abe*
14. laceſſunt	laceſſiuit
19. Trayſama	Treyſina

23 ca-

Fran.	Man.
23. captiuos receperunt & Hungariam redierunt. Gotfridus autem Auſtriæ Marchio circa Petomam inſulam faciens ſuper eos eorum ſpolia fertur abſtuliſſe. Tunc enim Auſtria non Duces ſed habebat Marchiones. eo autem	*captiuos* ceperunt, & in Hungariam redierunt. *eo autem*
31. Vraczlai	Vvradislay
34. Ceſar ſupremo	*Ceſar* ſummo
48. obſtacula, qui Hungari fluuius Rabeha	*obſtacula* quibus fluuius Rabcha
44. 6. enim rex quadrageſimam	*enim quadrageſimam*
31. modo	vado
36. tradiderunt	traddunt
43. Ticiam & villa	Tiſciam & in *villa*
47. corpus in	*corpus* eius *in*
53. Veſt nempti	Vveztnemet
45. 6. inſignijs	inſignibus
8. regaliter ſedere	in regali throno *ſedere*

cap.38

Fran.	Man.
18. Sancta Paſchali ſolennitate	*ſancta ſolennitate*
28. cum igitur Miſſa Dux & filij eius	*cum igitur* tam Miſca Dux, quam filij *eius*
32. Pomerano	Pomeranis
33. dextrario	equo

cap.39

Fran.	Man.
45. 5. & 13. Bua	Buda
28. confluxerunt	confluxit
39. recomederet	comederet
40. ibi denique	ibidemque
49. 9. Goyd	Gyog

cap.40

Fran.	Man.
15. genera	gratia
23. interſe	alterutrum
25. adipiſcendum	adipiſcendæ
30. obruerunt	obruebant
34. Kelenfeld	Kerenfeld
ibieem percuſſus ſuper vnum	*percuſſus*, ac deinde *ſuper vnum*
41. monachus de	*monachus* erat *de*
49. 50. 52. Murthmur	Muchmir

Fran.	Man.
cap.41	
48. 7. vertebatur	reuertebatur
10. reuerti feſtinanter in	*reuerti in*
16. Quinque eccleſijs quam ipſe fundauerat in honorem Beati Petri Apoſtoli anno regni ſui ſecunda vice tertio	.. *Quinque eccleſijs* in baſilica, quam ipſe fundauerat anno ſui *tertio*
cap.42	
40. cum magna dilectione	*cum dilectione*
45. magno quia	magno valde quia
47. perſonas	partes
50. Palatini	Valaton
51. Tyhon	Thyhon
53. Morat	Moconth
cap.43	
49. 7. profecit. Venerat enim prædictus rex nauigio ad obſidendum caſtrum Poſon. Tunc	*profecit. & ſic*

Hungari, qui in caſtro erant natatoriæ ſcientiſſimum inuenerunt hominem, nomine Zothmund: quem noctis in ſilentio ad naues Imperatorias miſerunt, qui ſub aqua veniens, omnes naues perforauit, quæ ſubito aqua plenæ factæ ſunt, & potentia Theutonicorum contrita eſt. & ſic.

17. Zelicæ	Zeliche
18.25.31.35. Gebarth	Guebhart
24. Bodohat	Boduch
43. fodiebatur viuus	*fodiebatur* de die *viuus*
53. Vxorem quam primitus filio regis Franciæ cum maximo dederat ſacramento propter	*Vxorem propter*
50. 6. lardorum mille tautos in grates de panibus	*lardorum de panibus*
8. ſuperfluentem. Plurimi etiam Theutonicorum de immoderata ciborum ingeſtione crapulati & infuſi mortui ſunt, reſidui verò à faucibus	ſuper effluentem. Teutonici ergo *à faucibus*
14. nuncupatur Theutonici verò locum eundem Schylperg vocant	*nuncupatur*

cap.

Digitized by Google

Fran.	Mar.
cap.44	
31. impedire veritatem vicit	*impedire* equitatem ideo *vicit*
32. iuſticiam, & rupto fœdere ſuæ promiſſionis, quod in regibus eſſe non deberet filium	*iuſticiam filium*
33. adhuc quinque annorum ſuper totam Hungariam anno	*adhuc anno*
35. & coronari; ſimulabat enim quod pro perditione regni hoc faceret, quis Impr filiam ſuam filio ſuo Salomoni non dediſſet ſi eum non coronaret. cum antem in coronatione Salomonis caneretur	*& coronari*. cumque in conſecratione eius *caneretur*
39. eſt indignatus (& reliqua vſque ad)	*eſt indignatus* (reliqua deſunt)
51.12. Dux autem ſicut erat ſagaciſſimus præcauens	Cum *autem* erat ſatagiſſimus conſilij *precauens*
35. Crucem ſuam quæ dicitur Stirem	villam ſuam que dicitur Scirioch
36. S. Aniani	S. Adriani
38. & ſine ſcitu Ducis Belæ exoculatus	*& exocnlatus*
52. 5. digna memoria. Omniũ enim (vſque ad)	*digna memoria*. *Quapropter*
10. exactiones. Quapropter	
cap.46	
28. præpoſiti plebis in eminenti	*prepoſiti in eminenti*
32. præpoſitoſque eorum ab altis	*prepoſitoſque ab alto*
38. inemedialiter	iu remediabiliter
41. ZeuucKzard. Hic enim Bela erat caluus, & in colore brunus propterea ſuum monaſt: ad ſuam diſpoſitionem ZeuucKzard appellauit.	*ZeuuKzard* (*reliquo deſunt*)
cap.47	
53. Theutonicorum tunc ſuſtinere	*Thentonicorum ſuſtinere*
54. Salomon cum Imperatore ſine	*Salomon ſine*
53. 3. ſuo rege Salamone	*ſuo Salamone*
17. Hungaria in Geuur	Hungaris *in Geuur*
24. in populo nocte autem ſecuta (vſque in finem capitis)	*in populo*. In eodem anno Ducibus ibidem exiſtentibus eccleſia horribiliter eſt combuſta (reliqua deſunt)

Fran.	Man.
cap.48.	
55. Ibi Bator Opus	*Ibi opus*
cap.49	
54.16. DebuKa	DobotiKa
18. TrancisKa	Fantiſca
23.28. Oſul principi ſuo qui coadunato (vſque)	Oslu *principi ſuo*, qui *reptando*
41. quaſi reptando	
55. 5. interficeret, ſed vt dimitteret vnde	interficeret *vnde*
cap.50	
39. alecti cuius de comite Vid deuicto ſperabant ſe eſſe participes irruerunt	*alecti* quam *de Comite Vid deuicto ſperabant ſe* habere, precipites *irruerunt*
56. 9. fugauerunt. Poſt hæc (vſque)	*fugauerunt. In tertio*
24. In tertio	
44. indigeratus eſt. Cum autem (vſque in finem capitis)	*indignatus eſt*, & eos qui ad fidei munus venerant, volebat diuidere ad tres partes, & duas ſibi tollere, tertiam vero Duci. Dux autem non permiſit hoc fieri, hec ergo fuit cauſa malorum, & ſeminarium diſcordie inter eos
cap.51	
57.11. fieri dicebat	*fieri* poſſe *dicebat*
cap.52.	
29. & Duci Nyr abundanter obtulerunt, deinde	*&* que pacis ſunt obtinuerunt, *deinde*
37. Ducatum Rex autem (vſque)	*Ducatum* porro eo tempore rex natalem domini *celebrauit*
46. celebrauit	
48. Ducem debellaret (vſque)	*Ducem* expugnaret: lactatuſque, &
58.34. Rex autem certificauit	emulſus rex peſſimo conſilio, conſilio Vvid perfidi, mouit exercitum ſuper Ducem. Dux autem venabatur Ygtan, auditoque aduentu regis ſuper eum, miſit Ladislaum fratrem ſuum ſupra in Bohemiam, qui iam nec reuerſus erat de Ruſcia, vt rogaret Ducem Ottonem ſororium eorum, qui ipſis in neceſſitate poſitis auxiliaretur. Geyſa vero collecto exercitu obuiam egit Salomoni in Kemey, cuius principes, ymo traditores miſerunt clanculo nuncios ad regem, dicentes quod ſi rex eos indigni-

Fran.	Man.
	dignitatibus ſuis tenet, & in grat iam ſuam ſuſcipiet, *ipſi relicto* Duce in bello omnes pariter ad regem confugerent. *Rex autem certificauit*
59.21. periculis afficiam (vſque)	*periculis afficiam Rex ergo in verbis eius confidens*
29. Rex ergo in verbis Vid confidens	
60.42. Semtopolug	Zeuto polug
43. vulneratis (vſque)	*vulneratis Dux autem Otto*
61. 3. Dux autem Bohemorum Otho	
4. repatriauit (vſque)	*repatriauit. Iam enim*
13. Iam enim	
15. reliquerat	*reliquerat.* ob quam cauſam victus in prelio ob timorem Ducum ibi ſe recepit.
cap.53	
45. Zultan	Zolta
46. Salamonem (vſque)	*Salamonem. Cum autem*
54. Cum autem	
55. Fercen	Ferten
62. 1. euaſerunt (vſque in finem capitis)	*euaſerunt*(reliqua deſunt)
cap.54	
18. Hungarorum Rex autem (vſque)	*Hungarorum . Impr* ergo verbis
25. His igitur verbis Impr motus cum magno	Salomonis permotus *cum magno*
cap.55	
63. 11. Poſon multis diebus milites vero Salamonis (vſque)	*Poſon multis diebus* milites vero *Salamonis*
24. milites vero eiuſdem Salamonis	
44. conſtruxit. In primo etiam anno regni ſui validiſſima fames regnum Hungariæ afflixit	*conſtruxit* (reliqua deſunt)
cap.56	
64. 11. paragogen (vſque)	*paragogen poſtquam*
17. poſtquam	
33. regalem	legalem
46. fecit eodem etiam anno Crux domini, quæ Albæ conſtituta	*fecit* rex enim Ladis:

fue-

Fran.	Man.
fuerat percuſſa eſt à fulgure rex autem Ladis	
49. carcerem (vſque	*carcerem ſed poſtmodum*
65. 1. ſed poſtmodum	
7. Boſna	*Burſon*
13. Omnipotentis ob memoriam victoriæ, quam ibi adiutorio Dei obtinuerat At	*Omnipotentis. At*
16. euaſerunt (vſque)	*euaſerunt rex autem*
28. rex autem	
cap. 57	(Hæc duo capita integra deſunt)
cap. 58	
cap. 59	
67. 5. Poſt hæc (vſque)	(deeſt vſque ad) At vero *rex Ladisl.*
7. At rex Ladisl.	
15. non tranſgredieris terminis (vſque ad finem capitis)	*non tranſgredieris* terminos antiquos quos poſuerunt patres tui: regnauit autem XIX annis & menſibus tribus: migrauit autem ad dominum an. Dñi MVC quarto Kal. Auguſti, feria prima, cuius Sanctiſſimũ corpus in ſuò monaſterio Vvaradini deuotiſſime veneratur
68 cap. 60	
DeCoronatione regis Colomani filij regis Geyſe primi filij Bele regis ſimiliter primi	*De coronatione regis Colomani*
69. & 70. cap. 61, 62, 63. (loco quorum capitũ in manus: tantum hæc)	Poſt ipſum regnauit Colomanus filius regis Geyſe, in cuius temporibus multa mala ſunt perpetrata, ipſe enim Belam filium Almus Ducis filij Lamperti ducis filij Bele regis, dicti Belyn, adhuc infantē de quo-

rundam conſilio extractum, de ſinu matris excecatur, & quia ſibi ex conſan. guinitate attinebat, imo ipſum non interfecit, ſed priuauit luce, vt non ſit dignus portare coronā ſancti regis. Iſte Colomanus fuit Epũs Vvaradien: ſed quia fratres, quos habebat, morte ſunt preuenti: ideo Summò Pontifice cum eo diſpenſante regnare compellitur, qui ab Hungaris Cunues Colman appellatur, eo quia libros habebat, in quibus horas canonicas vt Epũs perſoluebat. Iſte Dalmacie regnũ occiſo ſuo rege, Petro nominato in motibus Petergozdia Hungarie adiunxit. Galeas quoque Venetorum, & naues ſolidans, & allocans pecunia maxima, exercitum copioſum in Apuliā deſtinauit, & Apulia ſpoliata per tres menſes in ea permanſerunt, vbi etiam Monopolim, & Brundiſium ciuitates expugnantes Venecijs ad tenendum pro

Fran. Man.

vtilitate regis Colomani reliquerunt: ipſi autem in Hungariam ab inde ſunt reuerſi, & quidem ciuitates per ſoliatas Piſanorum miſſos per Ceſarem expulſis Venetijs ſunt rehabite. regnauit autem annis XVIII. menſibus VI. dies V. migrauit ex hoc ſeculo anno Dñi Mill.º CXIIII. tertio nonas Februarij, feria tertia, cuius corpus Albe quieſcit

De coronatione Stephani filij Colomani

Cui ſucceſſit Stephanus filius eius, qui regnauit annis XVIII men. V. migrauit autem ad Dominum an: Dñi MCXXXI. cuius corpus Vvaradini quieſcit

Fran.	Man.
cap.64	
73. 22. Regnauit autem poſt eum (vſque)	Poſt ipſum regnnuit Bela cecus, impletum videtur in ipſo *illud prophe. ticum*
27. illud propheticum 29. creuerat enim (vſque) 31. quatuor filios	creuit itaque puer cecus regnante Stephani filio regis Colomani, & mortuo ipſo coronatur IIII Kal: Maij feria III. & genuit *quatuor filios*
45. nominantnr (vſque) 74. 47. regnauit igitur ipſe Bela cæcus annis nouem menſibus nouem diebus duodecim. migrauit autem	*nominantur regnauit* autem *Bela cecus annis* IX menſibusque XI *diebus* XII. *migrauit autem*
75. cap.65. & *66*.	Regnauit autem poſt eum Geyſa filius eius, qui coronatus eſt Kal.

martij in Dominica Inuocauit, tranſactis duobus diebus poſt mortem patris: regnauit vero annis XX menſibus tribus, diebus XV. & genuit IIII filios Stephanum & Belam, Arpad, & Geyſan. migrauit autem ad dominum anno Dñi MCLXI pridie Kal. Iunij feria IIII cuius corpus Albe quieſcit

Fran.	Man.
76. 59 cap.*67*	(idem ad verbum)
cap.*68* 52. ſeptuageſimo tertio idus Aprilis	*Septuageſimo tertio* tertio idus *Aprilis*
cap.*69* 77. 7. coronatus eſt in diebus Ianuarij MCXC Kalen:	*coronatus eſt* Idibus *Ianuarij* MCXCIX. *Kal.*
cap.71 24. Milleſimo ducenteſimo primo	*milleſimo ducenteſimo* ſecundo

cap.

Fran.	Man.
cap.72	
39. De Pelis .	De Pilijs
cap.74	
78. 22. autem XXV annis	*autem* XXXV *annis*
cap.78	
79. 27. videlicet anno Domini MCCLXXVI qui Imperatore adiuuante	*videlicet* anno Domini MCCLXXIII qui rex Ladisl: *an: Dñi MCCLXXVI Imperatore adiuuante*
46. Ayduam	Eduan
cap.81	
80 11. Cumanis quibus adheſerat eſt miſerabiliter interfectus. Tempore enim	*Cumanis quibus adheſerat*, & ſpecialiter ab Arbuz Turtule, & Keminche, ac eorũ cognatis & complicibus, quibus Communitas Cumanorum habitis pluribus tractatibus, & conſilijs commiſerunt in ſuo territorio medio ſilentio noctis oportunitate captata, diris vulneribus ſauciatus eſt miſerabiliter interfectus, pro cuius nece Mize Palatinus olim Saracenus, tunc tamen gratiam baptiſmatis conſecutus, audita morte Domini ſui predicti regis Ladislay ad vindictam tanti ſceleris ſe viriliter ponens, elapſis aliquibus diebus poſt mortem ipſius regis vna cum Eyze fratre ſuo, & Nicolao fratre vterino iam dicte Ayduce concubine vna dierum ad deſcenſum predicti Arbuz veniendo, qui in aurora predictos Arbuz & Turtule cepit, & ipſum Arbuz diuidi fecit in duas partes. Turtule vero dimembrari, alios autem Cumanos de genere eorundem, ac omnes eos pertinentes & quamplures etiam infantes eorum, ſeu cunabulis iacentes quos aprendere potuit fecit decollari. *Tempore enim*
16. inopia illo	*inopia* paupertatis *illo*
81. 4. filij Henrici, Vgrinus filius Poch de Vvilach, aliique quamplures	*filij Henrici* ac alii quamplures
5. regem petierunt	*regem* vt dicitur *petierunt*
cap.84	
34. Vbrinus	Vgrinus

cap.

Fran.	Man.
cap.85	
82.19. Budenſem in ſuum	*Budenſem* Capitaneum faciens *in ſuum*
cap.88	
83. 8. caſu de ſella corrigijs	*caſu de ſella* carigijs (reliqua deſunt vſque ad)
cap.90	
84.23. At ipſi duriſſimi	*At ipſi duriſſimi*
cap.91	
41. A.D. MCCCXV	MCCCXVII
44. commendatus eſt anno	commendatur *anno*
cap.93	
85.15. Lippa	Lippua
cap.94	
29. materiam	materia
cap.96	
43. eius cum autem	*eius* & in Alba terre gremio commendatur. *cum autem*
54. MCCCXXXXV. Kal	MCCCXXXV. V. *Kal.*
cap.97	
86.50. In anno	Nam anno
53. Zenrim	Zeuuren
54.& 87.1. Bazarad	Vvazarad
87.15. Lipton	Liptouia
30. cedebant	cadebant
51 Vvalachi	Vlachi
88.8.& 10 Vvalachorum	Vlachorum
12. venit ad Temeſuar,& ſine mora venit deinde ad Vvyſſegrad	*venit ad* Vviſegrad
23. incliriſſimi Roberti regis	*inclitiſſimi regis*
36. prepropere obediuit anno Domini MCCCXXXV.	*prepropere obediuit*
	(reliqua capitis cum capite ſequenti deſunt in manuſcripto loco quorum eſt)
	Explicit Cronica Hungarorum.

F I N I S.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google